

vergadering **20**
zittingsjaar 2014-2015

Woordelijk Verslag

Plenaire Vergadering

van 7 januari 2015

INHOUD

OPENING VAN DE VERGADERING	7
VERONTSCHULDIGINGEN	7
INGEKOMEN DOCUMENTEN EN MEDEDELINGEN	7
MOTIE VAN ORDE	
Voorstel tot aanvulling van de agenda	7
ACTUALITEITSDEBAT over de toekomst van de Openbare Centra voor Maatschappelijk Welzijn (OCMW) – 4 (2014-2015)	7
VOORSTEL VAN RESOLUTIE houdende veroordeling van de onaanvaardbare aanslag op het tijdschrift Charlie Hebdo in Parijs van Matthias Diependaele, Koen Van den Heuvel, Bart Somers, John Crombez en Björn Rzoska – 197 (2014-2015) – Nr. 1	
Voorstel tot spoedbehandeling	46
MEDEDELING VAN DE VOORZITTER	47
REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN	47
ACTUELE VRAAG van de heer Michel Doomst tot mevrouw Liesbeth Homans, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Inburgering, Wonen, Gelijke Kansen en Armoedebestrijding, over het coachen van gemeenten met financiële problemen door de Vlaamse overheid	47
ACTUELE VRAAG van de heer Mathias De Clercq tot de heer Ben Weyts, Vlaams minister van Mobiliteit, Openbare Werken, Vlaamse Rand, Toerisme en Dierenwelzijn, over de plannen voor de rijopleiding	
ACTUELE VRAAG van de heer Stefaan Sintobin tot de heer Ben Weyts, Vlaams minister van Mobiliteit, Openbare Werken, Vlaamse Rand, Toerisme en Dierenwelzijn, over de hervorming van de rijopleiding	
ACTUELE VRAAG van de heer Lorin Parys tot de heer Ben Weyts, Vlaams minister van Mobiliteit, Openbare Werken, Vlaamse Rand, Toerisme en Dierenwelzijn, over de hervorming van de rijopleiding	49
ACTUELE VRAAG van de heer Björn Rzoska tot de heer Geert Bourgeois, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Buitenlands Beleid en Onroerend Erfgoed, over de rekbare begrotingsorthodoxie van de Vlaamse Regering	
ACTUELE VRAAG van de heer Jan Bertels tot de heer Geert Bourgeois, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Buitenlands Beleid en Onroerend Erfgoed, over het nieuwe aangekondigde begrotingstraject	53
ACTUELE VRAAG van mevrouw Caroline Gennez tot mevrouw Hilde Crevits, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs, over kwalificatieplicht, ongekwalificeerde uitstroom en de inschakelingsuitkering	
ACTUELE VRAAG van de heer Jo De Ro tot mevrouw Hilde Crevits, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs, over een versoepeling van de voorwaarden voor een inschakelingsuitkering	57

ONTWERP VAN DECREET tot instemming met:

1° de overeenkomst tussen het Koninkrijk België en het Algemeen Hoofdkwartier van de Geallieerde Strijdkrachten in Europa inzake de bijzondere voorwaarden voor de vestiging en het functioneren van dit Hoofdkwartier op het grondgebied van het Koninkrijk België, ondertekend te Brussel op 12 mei 1967, zoals gewijzigd en aangevuld door overeenkomst, ondertekend te Brussel op 10 september 2013;

2° de overeenkomst, ondertekend te Brussel op 10 september 2013, tot wijziging en aanvulling van de overeenkomst, ondertekend te Brussel op 12 mei 1967 tussen het koninkrijk België en het algemeen hoofdkwartier van de geallieerde strijdkrachten in Europa inzake de bijzondere voorwaarden voor de vestiging en het functioneren van dit hoofdkwartier op het grondgebied van het Koninkrijk België

– 120 (2014-2015) – Nrs. 1 en 2

Algemene bespreking

63

Artikelsgewijze bespreking

63

ONTWERP VAN DECREET tot instemming met het akkoord tussen het Koninkrijk België en het Europees Instituut voor Bosbouw betreffende de voorrechten en immuniteiten van het Verbindingsbureau van het Europees Instituut voor de Bosbouw, ondertekend te Brussel op 9 oktober 2013

– 121 (2014-2015) – Nrs. 1 en 2

Algemene bespreking

64

Artikelsgewijze bespreking

64

VOORSTEL VAN RESOLUTIE houdende veroordeling van de onaanvaardbare aanslag op het tijdschrift Charlie Hebdo in Parijs van Matthias Diependaele, Koen Van den Heuvel, Bart Somers, John Crombez en Björn Rzoska

– 197 (2014-2015) – Nr. 1

Voorstel tot spoedbehandeling

64

Bespreking

65

Rouwhuldes

67

ONTWERP VAN DECREET tot instemming met:

1° de overeenkomst tussen het Koninkrijk België en het Algemeen Hoofdkwartier van de Geallieerde Strijdkrachten in Europa inzake de bijzondere voorwaarden voor de vestiging en het functioneren van dit Hoofdkwartier op het grondgebied van het Koninkrijk België, ondertekend te Brussel op 12 mei 1967, zoals gewijzigd en aangevuld door overeenkomst, ondertekend te Brussel op 10 september 2013;

2° de overeenkomst, ondertekend te Brussel op 10 september 2013, tot wijziging en aanvulling van de overeenkomst, ondertekend te Brussel op 12 mei 1967 tussen het koninkrijk België en het algemeen hoofdkwartier van de geallieerde strijdkrachten in Europa inzake de bijzondere voorwaarden voor de vestiging en het functioneren van dit hoofdkwartier op het grondgebied van het Koninkrijk België

– 120 (2014-2015) – Nrs. 1 en 2

Hoofdelijke stemming

70

ONTWERP VAN DECREET tot instemming met het akkoord tussen het Koninkrijk België en het Europees Instituut voor Bosbouw betreffende de voorrechten en immuniteiten van het Verbindingsbureau van het Europees Instituut voor de Bosbouw, ondertekend te Brussel op 9 oktober 2013 – 121 (2014-2015) – Nrs. 1 en 2 Hoofdelijke stemming	70
VOORSTEL VAN RESOLUTIE houdende veroordeling van de onaanvaardbare aanslag op het tijdschrift Charlie Hebdo in Parijs van Matthias Diependaele, Koen Van den Heuvel, Bart Somers, John Crombez en Björn Rzoska – 197 (2014-2015) – Nr. 1 Hoofdelijke stemming	71
MOTIE van mevrouw Michèle Hostekint en de heer Joris Vandenbroucke tot besluit van de in commissie besproken beleidsnota Wonen 2014-2019 – 135 (2014-2015) – Nr. 2 Hoofdelijke stemming	71
MOTIE van de dames An Moerenhout en Elke Van den Brandt tot besluit van de in commissie besproken beleidsnota Wonen 2014-2019 – 135 (2014-2015) – Nr. 3 Hoofdelijke stemming	71
MOTIE van de heer Björn Anseeuw, de dames Katrien Partyka en Mercedes Van Volcem, de heer Jelle Engelbosch, mevrouw Griet Coppé en de heer Marc Hendrickx tot besluit van de in commissie besproken beleidsnota Wonen 2014-2019 – 135 (2014-2015) – Nr. 4 Hoofdelijke stemming	72
MOTIE van mevrouw Ingrid Pira tot besluit van de in commissie besproken beleidsnota Binnenlands Bestuur en Stedenbeleid 2014-2019 – 138 (2014-2015) – Nr. 2 Hoofdelijke stemming	72
MOTIE van de dames Ingrid Lieten en Els Robeyns en de heer Kurt De Loor tot besluit van de in commissie besproken beleidsnota Binnenlands Bestuur en Stedenbeleid 2014-2019 – 138 (2014-2015) – Nr. 3 Hoofdelijke stemming	72
MOTIE van mevrouw Nadia Sminate en de heren Michel Doomst, Marnic De Meulemeester, Bert Maertens, Bart Dochy en Marius Meremans tot besluit van de in commissie besproken beleidsnota Binnenlands Bestuur en Stedenbeleid 2014-2019 – 138 (2014-2015) – Nr. 4 Hoofdelijke stemming	73
MOTIE van mevrouw Ingrid Lieten en de heer Rob Beenders tot besluit van de in commissie besproken beleidsnota Omgeving 2014-2019 – 142 (2014-2015) – Nr. 2 Hoofdelijke stemming	73
MOTIE van de heer Hermes Sanctorum-Vandevoorde tot besluit van de in commissie besproken beleidsnota Omgeving 2014-2019 – 142 (2014-2015) – Nr. 3 Hoofdelijke stemming	73

MOTIE van de heren Lode Ceyssens en Wilfried Vandaele, mevrouw Lydia Peeters, de heer Axel Ronse, mevrouw Tinne Rombouts en de heer Bart Nevens tot besluit van de in commissie besproken beleidsnota Omgeving 2014-2019 – 142 (2014-2015) – Nr. 4 Hoofdelijke stemming	74
MOTIE van de heer Imade Annouri tot besluit van de in commissie besproken beleidsnota Werk, Economie, Wetenschap en Innovatie 2014-2019 - Deel Werk – 144 (2014-2015) – Nr. 2 Hoofdelijke stemming	74
MOTIE van de heer Wouter Vanbesien tot besluit van de in commissie besproken beleidsnota Werk, Economie, Wetenschap en Innovatie 2014-2019 - Deel Economie en Innovatie – 144 (2014-2015) – Nr. 3 Hoofdelijke stemming	75
MOTIE van de dames Yasmine Kherbache en Güler Turan en de heren Bart Van Malderen en Rob Beenders tot besluit van de in commissie besproken beleidsnota Werk, Economie, Wetenschap en Innovatie 2014-2019 – 144 (2014-2015) – Nr. 4 Hoofdelijke stemming	75
MOTIE van de heren Andries Gryffroy, Peter Van Rompuy, Willem-Frederik Schiltz en Axel Ronse, mevrouw Sonja Claes en de heer Jan Hofkens tot besluit van de in commissie besproken beleidsnota Werk, Economie, Wetenschap en Innovatie 2014-2019 – 144 (2014-2015) – Nr. 5 Hoofdelijke stemming	75
MOTIE van de heren John Crombez en Jan Bertels tot besluit van de in commissie besproken beleidsnota Algemeen Regeringsbeleid 2014-2019 – 145 (2014-2015) – Nr. 2 Hoofdelijke stemming	76
MOTIE van de heren Matthias Diependaele, Koen Van den Heuvel en Bart Somers, mevrouw Grete Remen en de heren Peter Van Rompuy en Jan Hofkens tot besluit van de in commissie besproken beleidsnota Algemeen Regeringsbeleid 2014-2019 – 145 (2014-2015) – Nr. 3 Hoofdelijke stemming	76
MOTIE van de heren Bart Caron en Björn Rzoska tot besluit van de in commissie besproken beleidsnota Onroerend Erfgoed 2014-2019 – 146 (2014-2015) – Nr. 2 Hoofdelijke stemming	76
MOTIE van de dames Manuela Van Werde en Sabine de Bethune, de heer Jean-Jacques De Gucht, de dames Cathy Coudyser en Karin Brouwers en de heer Karim Van Overmeire tot besluit van de in commissie besproken beleidsnota Onroerend Erfgoed 2014-2019 – 146 (2014-2015) – Nr. 3 Hoofdelijke stemming	77
MOTIE van de dames Güler Turan en Tine Soens tot besluit van de in commissie besproken beleidsnota Buitenlands Beleid, Internationaal Ondernemen en Ontwikkelingssamenwerking 2014-2019 – 147 (2014-2015) – Nr. 2 Hoofdelijke stemming	77

MOTIE van de heer Wouter Vanbesien tot besluit van de in commissie besproken beleidsnota Buitenlands Beleid, Internationaal Ondernemen en Ontwikkelingssamenwerking 2014-2019 – 147 (2014-2015) – Nr. 3 Hoofdelijke stemming	77
MOTIE van de heren Karim Van Overmeire, Ward Kennes, Rik Daems, Karl Vanlouwe, Johan Verstreken en Marc Hendrickx tot besluit van de in commissie besproken beleidsnota Buitenlands Beleid, Internationaal Ondernemen en Ontwikkelingssamenwerking 2014-2019 – 147 (2014-2015) – Nr. 4 Hoofdelijke stemming	78
MOTIE van de heren John Crombez en Jan Bertels tot besluit van de in commissie besproken beleidsnota Financiën en Begroting 2014-2019 – 150 (2014-2015) – Nr. 2 Hoofdelijke stemming	80
MOTIE van de heer Bart Somers, mevrouw Lieve Maes en de heren Koen Van den Heuvel, Jos Lantmeeters, Peter Van Rompuy en Paul Van Miert tot besluit van de in commissie besproken beleidsnota Financiën en Begroting 2014-2019 – 150 (2014-2015) – Nr. 3 Hoofdelijke stemming	80
MOTIE tot besluit van het op 7 januari 2015 in plenaire vergadering gehouden actualiteitsdebat over de toekomst van de Openbare Centra voor Maatschappelijk Welzijn (OCMW) van Caroline Gennez, Kurt De Loor en John Crombez – 194 (2014-2015) – Nr. 1 Hoofdelijke stemming	81
MOTIE tot besluit van het op 7 januari 2015 in plenaire vergadering gehouden actualiteitsdebat over de toekomst van de Openbare Centra voor Maatschappelijk Welzijn (OCMW) van Chris Janssens, Stefaan Sintobin, Guy D'haeseleer, Tom Van Grieken, Anke Van dermeersch en Barbara Bonte – 195 (2014-2015) – Nr. 1 Hoofdelijke stemming	81
MOTIE tot besluit van het op 7 januari 2015 in plenaire vergadering gehouden actualiteitsdebat over de toekomst van de Openbare Centra voor Maatschappelijk Welzijn (OCMW) van Ingrid Pira, Elke Van den Brandt en Björn Rzoska – 196 (2014-2015) – Nr. 1 Hoofdelijke stemming	81
MOTIE tot besluit van het op 7 januari 2015 in plenaire vergadering gehouden actualiteitsdebat over de toekomst van de Openbare Centra voor Maatschappelijk Welzijn (OCMW) van Bert Maertens, Koen Van den Heuvel, Marnic De Meulemeester, Nadia Sminate, Katrien Schryvers en Sofie Joosen – 198 (2014-2015) – Nr. 1 Hoofdelijke stemming	82
REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN	82
BIJLAGEN	
Aanwezigheden	84
Individuele stemmen Vlaamse Volksvertegenwoordigers	84

OPENING VAN DE VERGADERING

Voorzitter: de heer Jan Peumans

– *De vergadering wordt geopend om 14.04 uur.*

De voorzitter: Dames en heren, de vergadering is geopend.

VERONTSCHULDIGINGEN

De voorzitter: Ik deel aan de vergadering mee dat er verontschuldigingen zijn ingekomen van de volgende leden:

Lionel Bajart, Axel Ronse: familieverplichtingen;

Barbara Bonte, Katia Segers: gezondheidsredenen.

INGEKOMEN DOCUMENTEN EN MEDEDELINGEN

De voorzitter: Dames en heren, de lijst met de ingekomen documenten en mededelingen werd op de banken rondgedeeld. (*Parl.St.* VI.Parl. 2014-15, nr. 60/13)

MOTIE VAN ORDE**Voorstel tot aanvulling van de agenda**

De voorzitter: Dames en heren, met toepassing van artikel 50 van het Reglement van het Vlaams Parlement heeft de heer Chris Janssens bij motie van orde het woord gevraagd.

De heer Janssens heeft het woord.

De heer Chris Janssens (Vlaams Belang): Voorzitter, voor we overgaan tot de orde van de dag, zou ik in alle sereniteit even willen stilstaan bij de slachtoffers van een terroristische aanslag, een aanslag in de hoofdstad van een buurland, een aanslag op de democratie en zeker ook een aanslag op de persvrijheid in Frankrijk en in Europa. Een aanslag ook op onschuldige mensen die altijd iemands vader, iemands moeder, iemands broer, iemands zus of iemands kind zijn. Voorzitter, ik denk dat het goed zou zijn dat we hier als democratisch verkozen parlement die aanslag krachtig veroordelen en dat we daarom een minuut stilte houden voor de te betreuren slachtoffers van die aanslag in Parijs.

De voorzitter: Vraagt hierover nog iemand het woord? (*Neen*)

Ik zal u daarover in de loop van deze vergadering berichten.

Het incident is gesloten.

**ACTUALITEITSDEBAT over de toekomst van de Openbare Centra voor Maatschappelijk Welzijn (OCMW)
– 4 (2014-2015)**

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is het actualiteitsdebat over de toekomst van de Openbare Centra voor Maatschappelijk Welzijn.

Het debat is geopend.

Mevrouw Gennez heeft het woord.

Mevrouw Caroline Gennez (sp.a): Voorzitter, ministers, collega's, eerst en vooral een gelukkig en sociaal nieuwjaar gewenst, ook in naam van de vele mensen die op zoek zijn naar hulp voor zichzelf of voor hun familie en in naam van vele duizenden mensen die actief zijn in de sociale sector. Ik denk dat het in hun naam ontzettend belangrijk is dat we vandaag de kans krijgen om inhoudelijk te debatteren over de toekomst van ons sociaal lokaal beleid.

Artikel 1 van de OCMW-wet is een van die zeldzame wetteksten die oprecht het predicaat 'mooi' verdient. Mooi, omdat het uitdrukking geeft aan een van de meest fundamentele waarden in onze samenleving. Het artikel stelt dat elk persoon recht heeft op maatschappelijke dienstverlening die hem de mogelijkheid biedt om een menswaardig leven te leiden. Dankzij dit wetsartikel heeft elke Vlaming, elke Belg er recht op geholpen te worden als hij, al dan niet tijdelijk, arm wordt of op zoek is naar zorg voor kinderen, senioren of zieken in onze gemeenschap. In deze eenvoudige zin zegt de overheid eigenlijk in naam van ons allen dat wij niemand mogen achterlaten. Dat is voor sp.a de essentie van elke gemeenschap.

Nochtans zullen in de komende jaren heel veel mensen hulp nodig hebben. De feiten zijn wat ze zijn, collega's. Niemand hier in dit parlement of erbuiten zal ze betwisten. Er woedt nog steeds een economische crisis die weegt op onze groei en onze werkgelegenheid. Helaas heeft de Vlaamse Regering als reactie hierop ervoor gekozen om in de dienstverlening aan mensen te snoeien en tegelijkertijd allerlei facturen, ook in de zorg, de kinderopvang en de rusthuizen, te verhogen. Sp.a betreurt dat. Het aantal zorgvragen is stijgende. Die trend is nu al een feit. Het aantal leefloners bedraagt maandelijks meer dan 100.000 in Vlaanderen. Armoedeorganisaties krijgen vandaag tot 30 procent meer hulpvragers over de vloer dan vorig jaar. Almaar meer ouders kunnen de schoolfactuur van hun kinderen niet meer betalen. Mensen die vandaag nog net boven de mazen van het net bleven, die nog net rondkwamen, zullen onvermijdelijk in armoede terechtkomen. Zij zullen, evident, gaan aankloppen bij hun lokale sociale huizen, onze OCMW's.

Uiteraard zullen er de komende jaren ook veel meer ouderen zijn. Onze generatie babyboomers, voorzitter, is nu al volop op pensioen aan het gaan, al wens ik het u niet toe. Die generatie babyboomers zal in de komende decennia veel, heel veel, zorg nodig hebben: ouderenzorg, zowel thuis als in rusthuizen, maar ook gezondheidszorg. Zorgnet Vlaanderen slaakte al een alarmkreet. Zorg moet betaalbaar blijven, zeker voor onze senioren. Wat zien we? De rusthuisfacturen dreigen met 20 procent de hoogte in te gaan. Ik kan me niet voorstellen dat in een rijk en beschaafd land als het onze dat de bedoeling kan zijn.

Samengevat, minister: als je kijkt naar de huidige maatschappelijke context, zal de behoefte aan lokale, sociale zorg almaar toenemen. Meer nog, ze is nog nooit zo groot geweest als in deze jaren van aanhoudende crisis en evidente en gelukkige vergrijzing.

Die maatschappelijke context zet de uitdaging voor onze Vlaamse Regering dan ook wel degelijk op scherp. De vraag die we ons vandaag moeten stellen, is wat een lokaal sociaal beleid anno 2015, een modern sociaal beleid 2.0, nu eigenlijk moet en kan zijn. En welke rol kunnen de lokale besturen hierin spelen? Hoe kan de Vlaamse Regering deze lokale besturen en andere partners hierin ondersteunen?

Voor ons gaat modern sociaal beleid heel duidelijk over het versterken van autonomie, over mensen kansen geven. Want sociaal beleid gaat over mensen: mensen die op zoek zijn naar werk, naar een betaalbare woning, naar kinderopvang. Maar sociaal beleid gaat ook over participatie, over buurtgericht werken, over gemeenschapsvorming.

En de creatie van zo'n bijkomend betaalbaar en kwaliteitsvol zorgaanbod van crèche tot rusthuis, veronderstelt uiteraard een proactief beleid. In elk proactief beleid probeert men kennis en expertise van zoveel mogelijk actoren samen te brengen, actoren te laten samenwerken. Een overheid die regisseert en waar nodig haar rol als actor ook volwaardig kan opnemen. Daarom is voor ons dan ook de prioriteit van een Vlaamse Regering in een zorgzame regio als de onze dat lokale sociale diensten, tot nader order de OCMW's, door de regering worden gesteund en dat alle mensen in onze regio, in onze gemeenschap de middelen krijgen die nodig zijn om dat volwaardig leven te laten leiden.

Als we naar de praktijk kijken en naar wat deze Vlaamse Regering doet, dan zien we eigenlijk iets helemaal anders. Deze Vlaamse Regering gaat enkel en alleen morrelen aan structuren. Deze Vlaamse Regering – en u hoort het goed – heeft de ambitie om te vechten tegen instellingen en symbolen in plaats van lokaal sociaal beleid te detecteren, zorgvragen duidelijk te krijgen en er ook een lokaal sociaal beleid op aan te passen. Ik vat de belangrijkste ambitie inzake lokaal sociaal beleid samen. Er is maar één zin in uw regeerakkoord: "We integreren de OCMW's volledig in de gemeentebesturen." Point final. Daarmee moeten de mensen op het terrein het doen. Daarmee moeten de mensen in de sociale sector het doen.

De voorzitter: Minister Vandeurzen heeft het woord.

Minister Jo Vandeurzen: Collega, ik heb al veel zaken gehoord waarmee ik het volstrekt niet eens ben. Maar het is natuurlijk evident dat in de beleidsnota Welzijn, Volksgezondheid en Gezin en ook in het regeerakkoord bij herhaling verwezen wordt naar de regisseursrol en mogelijk ook actorrol van de lokale overheid in het sociaal beleid. Het is niet omdat in het hoofdstuk Bestuurszaken en Institutionele Zaken, om een aantal redenen die we met velen onderschrijven, gezegd wordt dat we ook aan de structuren gaan werken, al was het maar om efficiëntiewinsten te kunnen boeken, dat daarmee gezegd is dat de rol van de lokale overheid als regisseur en actor in het sociaal beleid in het regeerakkoord en de beleidsnota niet voorkomt.

Het is juist het tegenovergestelde. Ik kan u bevestigen dat wat het welzijnsbeleid betreft de lokale overheid uiteraard een cruciale factor is, om tal van redenen die misschien nog ter sprake zullen komen. Nu een beetje de indruk komen wekken dat de aandacht voor het lokale sociale te reduceren valt tot één regel in het hoofdstuk Bestuurszaken, is van een intellectuele oneerlijkheid die ik toch even wou rechtzetten. *(Applaus bij de meerderheid)*

Mevrouw Caroline Gennez (sp·a): Minister, ik ben dan ook nog maar bij het begin van mijn betoog. Ik ben blij dat u me de woorden uit de mond neemt.

De voorzitter: Bij het begin?

Mevrouw Caroline Gennez (sp·a): Ja.

De voorzitter: Uw spreektijd zit er wel bijna op.

Mevrouw Caroline Gennez (sp·a): Ik heb toch nog een en ander te zeggen. *(Opmerkingen)*

Als dat mag van u.

U weet dat de N-VA en haar partners, althans in het hoofdstuk Bestuurlijk Beheer, alle hoop stellen op een verandering van de structuren. Niemand betwist dat, minister! Iedereen is voorstander van een terugdringing van overhead-kosten, op het vlak van personeel, technische diensten, aanbestedingen... We

steunen de samenwerking tussen stad en privé, tussen OCMW's onderling, met non-profitactoren en waar mogelijk zelfs met het bredere middenveld.

De vraag is eigenlijk: waarom wil men per se en alleen maar die OCMW's doen opgaan in de gemeentebesturen? Deze voorafname rond structuren lijkt een doel op zich met op het terrein desorganisatie, demotivatatie en fundamentele vragen tot gevolg.

De voorzitter: Minister Homans heeft het woord.

Minister Liesbeth Homans: Mevrouw Gennez, u bent zich wellicht bewust van het feit dat de integratie van het OCMW in het gemeentebestuur ook in het vorige regeerakkoord stond. Daar maakte u toen deel van uit. *(Applaus bij de meerderheid)*

Het enige dat ons toen belette om dat door te voeren, was een federale wet die zei dat het OCMW een rechtspersoonlijkheid moest zijn. We hebben afspraken gemaakt met de federale overheid dat we dat kunnen wegwerken.

De aanleiding tot dit actualiteitsdebat is een nota van mei 2014. We hebben tijdens de bespreking van de beleidsnota geen nota Bestuurszaken maar wel een nota Binnenlands Bestuur behandeld. We hebben gepraat over de integratie van de OCMW's in de steden en gemeenten. We hebben een aantal principes naar voren geschoven. Het grootste principe gaat niet over het wegwerken van overvloedige structuren. Op dat punt ben ik het met u oneens. Het gaat er ons om een betere dienstverlening te kunnen garanderen aan de mensen die het heel hard nodig hebben. *(Applaus bij de N-VA)*

Dat is de bedoeling van de integratie van het OCMW in de gemeente of stad.

Ik wil daaraan toevoegen, voorzitter, mevrouw Gennez, dat ik heb aangekondigd, zowel tijdens de plenaire vergadering vlak voor het kersteces, als tijdens de bespreking van een beleidsnota in de commissie, dat er uiteraard een conceptnota zal volgen. U hebt me nog geen enkel argument gegeven om onze zeer goede beslissing niet door te voeren.

Mevrouw Caroline Gennez (sp.a): Ik roep u op, minister, om uw energie te steken in de zorg en bijstand van echte mensen in plaats van in het verplaatsen van poppetjes en het bestrijden van sociale symbolen.

De voorzitter: De heer De Loor heeft het woord.

De heer Kurt De Loor (sp.a): Voorzitter, ik voel me geroepen om te reageren op de tussenkomst van minister Homans. Als het enige beletsel tijdens de vorige legislatuur de federale OCMW-wetgeving was, wel, minister, dan hebt u het debat toen echt niet gevolgd. U noemt als reden een efficiëntere dienstverlening. Wel, in de commissievergadering en hier in de plenaire vergadering eind december heb ik u tot vervelens toe gevraagd waarom u die scalp van de OCMW's wil hebben. Daarop kwam geen antwoord. Maar ik weet, u hebt een verborgen agenda met deze regering. *(Rumoer bij de N-VA)*

U hebt een verborgen agenda. Dat is voor de N-VA de afbraak van het sociaal beleid op lokaal vlak. *(Rumoer bij de N-VA)*

Dat is een verzuiling en een privatisering van openbare diensten die de betaalbaarheid, toegankelijkheid en kwaliteit absoluut niet ten goede komen. Als dit niet uw verborgen agenda is, geef me dan eens de echte reden. Welke efficiëntiewinsten verwacht u van het inkantelproces die nu niet mogelijk zijn?

De voorzitter: De heer Diependaele heeft het woord.

De heer Matthias Diependaele (N-VA): Ik ga hier kort op reageren. Dit is geen symbolenstrijd maar wel degelijk een strijd of een maatregel met een zeer duidelijk doel, met name efficiëntie voor de doelgroep. Mijnheer De Loor, daar hebben wij inderdaad een verschillende agenda. Onze agenda, onze prioriteit is de doelgroep, de mensen die dat nodig hebben, en niet ons eigen postje. *(Applaus bij de N-VA)*

Mevrouw Caroline Gennez (sp.a): Ik stel voor om het debat inhoudelijk te voeren, mijnheer Diependaele. Dat zou getuigen van intellectuele eerlijkheid.

De voorzitter: Mevrouw Gennez, ik stel voor eerst het woord te geven aan mevrouw Schryvers, dan aan minister Homans, aan minister Vandeuren en vervolgens aan de heer De Loor. En dan kunt u uw redenering afmaken.

Mevrouw Schryvers heeft het woord.

Mevrouw Katrien Schryvers (CD&V): Mevrouw Gennez, u doet een oproep om te komen tot de essentie van het debat. Wel, voor ons is de essentie een sterker sociaal beleid, een sociaal beleid dat deel uitmaakt van het algemene beleid dat geïntegreerd is. Of wilt u het sociaal beleid afzonderlijk in een hoekje zetten met een moeilijkere toegankelijkheid voor iedereen die er nood aan heeft? *(Applaus bij de meerderheid)*

Ik kan getuigen, mevrouw Gennez, want ik ben toevallig actief – eerst jaren als burgemeester en nu als OCMW-voorzitter – in een bestuur dat als een van de eersten zoveel mogelijk heeft geïntegreerd. Ik ben er als OCMW-voorzitter nog veel meer van overtuigd dat dit nog veel meer dan voorheen nodig is. Ik stel immers vast dat ook de drempel naar het OCMW voor de mensen sterk is verlaagd en dat het sociaal beleid veel sterker is geworden binnen de totaliteit van het beleid, ik ben daar absoluut van overtuigd. Het gaat hier niet alleen over efficiëntiewinsten, het gaat over een existentieel sterk sociaal beleid. *(Applaus bij de meerderheid)*

Minister Liesbeth Homans: Mevrouw Schryvers, ik dank u voor uw zeer adequate reactie. Wij streven niet naar efficiëntiewinsten vanuit financieel oogpunt, waar uw partij blijkbaar van overtuigd is, mevrouw Gennez. Integendeel, wij willen een geïntegreerd lokaal sociaal beleid. Ik kan u een aantal voorbeelden geven van taken die zowel door een gemeente of stad als door een OCMW worden uitgevoerd. Ik heb het dan over drugspreventie, gezondheidszorg, crisis- en transitwoningen. Is het efficiënt dat zowel een OCMW als een gemeente of stad een aantal crisiswoningen heeft waarbij er geen overzicht is van de beschikbaarheid op een bepaald moment? Neen, ik denk het niet. Er is ook het voorbeeld van de daklozenopvang. Is het efficiënt dat zowel een stads- of gemeentebestuur als een OCMW los van elkaar, zonder een centrale dispatching, daklozenopvang organiseert? Neen, ik denk het niet. Meer nog, mevrouw Gennez, er zijn ook een aantal wettelijke tekortkomingen. Zo mag een OCMW geen winteropvang aanbieden aan illegale daklozen. Ik weet dat ik volgens sommige mensen van uw fractie zonder kennis van zaken spreek, maar ik kan u zeggen dat het veel beter wordt georganiseerd als men dat samen doet. Men heeft dan ook een veel beter en duidelijk aanbod. Dit gaat niet over een scalp, integendeel, het gaat over een betere dienstverlening aan de mensen in onze samenleving die het nodig hebben. Die dienstverlening is minder stigmatiserend en aan het eind van de rit beter voor de betrokkenen.

En voor de sp.a-fractie: stond het in het regeerakkoord tijdens de vorige legislatuur, ja of neen?

Minister Jo Vandeuren: De redenering die hier is ontwikkeld is evident, ook vanuit het welzijnsstandpunt. Steeds meer geldt de regel dat het welzijnsbeleid

een onderdeel is van zoveel beleidsdomeinen dat het welzijnsdomein er alle belang bij heeft om zo geïntegreerd mogelijk te werken. Sociale restaurants, collectieve voorzieningen, samenlevingsopbouw, ruimtelijke ordening enzovoort hebben allemaal te maken met wat in een ander stadium, misschien geëscaleerd of geproblematiseerd, sociale ondersteuning kan betekenen. Die verwevenheid is zo groot dat men er alle belang bij heeft om de integratie van dat beleid zo goed mogelijk te realiseren.

Natuurlijk zijn er kerntaken voor een sociale dienst van een OCMW die we moeten vrijwaren en waarvoor we de juiste context moeten creëren. Zij moeten gewaarborgd blijven, op een correcte en professionele manier. Maar het inzicht van 'Health in All Policies' is toch een evidentie van deze tijd. Ik begrijp niet goed dat er zoveel problemen over worden gemaakt, nadat het al zo vaak politiek en beleidsmatig is bevestigd, in alle mogelijke samenstellingen van meerderheden.

Als het gaat over privatisering, mijnheer De Loor, is het zo dat de grootste operatie in Vlaanderen ooit, waarbij openbare ziekenhuizen geprivatiseerd zijn, is gebeurd in de stad Antwerpen onder leiding van sp.a. Daar heeft men een openbaar ziekenhuis in een verzelfstandigde context gebracht, privaatrechtelijk. Omdat men van oordeel was dat men zowel de openbare en sociale missie van dat ziekenhuis als de beheersstructuur op die manier het best kon verzekeren. Als dat privatisering is in uw ogen, heeft uw partij er de grootste inspiratie voor gegeven in Antwerpen. *(Applaus bij de meerderheid)*

De heer Kurt De Loor (sp.a): Mijnheer Diependaele, het debat mag vandaag ook inhoudelijk worden gevoerd. Mevrouw Gennez heeft duidelijk gezegd dat het voor sp.a heel belangrijk is dat de sociale dienstverlening op de eerste plaats staat, vertrekkend vanuit de noden. De vraag is: waarom schuift u een cruciale partner op lokaal vlak, de OCMW's, a priori aan de kant en zegt u dat ze moeten verdwijnen, dat ze moeten inkantelen in de gemeenten? Daar kan ik niet bij.

Minister Homans, u geeft voorbeelden van een aantal gemeenten en steden waar er nu al heel nauw wordt samengewerkt. Dat kan ik enkel beamen. Het is er gekomen op basis van het decreet op het lokaal sociaal beleid van 2004, dat de synergie tussen OCMW en gemeente veel nauwer heeft gemaakt, om de overheadkosten te beperken en om bepaalde diensten te laten samenwerken.

Welk probleem willen we in feite oplossen? Die vraag stel ik me al weken en maanden. Ik krijg er geen antwoord op. U geeft een aantal voorbeelden, minister. Welke efficiëntiewinsten en welke oplossingen verwacht u van dit inkantelproces, die nu nog niet mogelijk zijn? Dat had ik graag eens van u gehoord.

Minister Liesbeth Homans: Mijnheer De Loor, u wilt maar niet luisteren naar de antwoorden die ik geef en al heb gegeven in het verleden. Ik heb heel duidelijk gezegd dat het de bedoeling is van deze oefening om te gaan naar een geïntegreerd lokaal sociaal beleid dat de meest behoeftigen in onze samenleving ten goede komt. Ik heb niet zozeer voorbeelden van samenwerking gegeven, mijnheer De Loor, maar vooral van zaken die zowel door een gemeente- als een stads- als door een OCMW-bestuur worden gedaan, en dikwijls naast elkaar. Dat vind ik niet goed, zeker voor de betrokkenen.

Ik wijs op artikel 32 van het Gemeentedecreet, dat bepaalt dat een OCMW-voorzitter, ook al is hij of zij lid van een college, in de gemeenteraad nooit kan worden geïnterpelleerd over zaken die het OCMW aanbelangen. Het is van het grootste belang, vooral voor de zwaksten in de maatschappij, dat er een debat kan komen waarbij iedereen een mening kan hebben. Zo kunnen we alle krachten bundelen.

Ik herhaal – en excuses voor de herhaling – dat dit geen financiële efficiëntieoefening is. Dit is een efficiëntieoefening in het belang van de solidariteit, die wij toch allemaal in dit parlement ter harte moeten nemen, voor de allerzwaksten in onze samenleving. *(Applaus bij de meerderheid)*

De voorzitter: De heer Keulen heeft het woord.

De heer Marino Keulen (Open Vld): Goede collega's mevrouw Gennez en mijnheer De Loor, ik wil naast uw opmerkingen de universiteit van het leven plaatsen. Ik ben burgemeester van een gemeente van 26.000 inwoners. Dat is zo'n typische, modale Vlaamse gemeente en die heet Lanaken. We hebben er daar voor gekozen om alle generieke diensten van gemeente en OCMW te integreren: boekhouding, personeel, technische dienst, secretariaat, juridische dienst. Dat levert jaarlijks, dus recurrent, een besparing op van 220.000 euro. Met dat geld kun je heel veel mensen in nood helpen. *(Applaus bij de meerderheid)*

Het zijn instellingen waar de mensen in nood ook geen boodschap aan hebben. Zij willen gewoon geholpen worden. Of dat gebeurt onder de noemer stad of gemeente of onder de noemer OCMW, blijft hun gelijk. Zij willen laagdrempelig worden aangesproken en worden geholpen met de vraagstukken waarmee ze worstelen.

Dat is eigenlijk de keuze die nu alle gemeentebesturen in Vlaanderen maken, wat ook hun samenstelling is, vaak ook met sp.a mee in de meerderheid, net als in Lanaken! *(Applaus bij de meerderheid)*

De voorzitter: De heer Van den Heuvel heeft het woord.

De heer Koen Van den Heuvel (CD&V): Ik wil me graag aansluiten bij de heer Keulen. In mijn gemeente, Puurs, is dat immers net hetzelfde. Ter zake begrijp ik sp.a echt niet. *(Opmerkingen)*

Mevrouw Gennez, mijnheer De Loor, het gaat niet over efficiëntie en louter financieel gewin. Het gaat over een sterker sociaal beleid, en vooral een sterker geloof in die lokale besturen! Wie is het best geplaatst als het gaat over onze levenskwaliteit, het welzijn, het geluk, om de mensen ter plaatse te helpen? Dat is het lokale bestuur. Dat heeft daar het beste zicht op. Laat dat bestuur dan ook dat sociaal beleid zelf organiseren! Geef vertrouwen aan uw lokale bestuurders. Vertrouw op uzelf, mijnheer De Loor. Blijkbaar hebt u immers Vlaanderen nodig om in Zottegem een goed sociaal beleid te voeren. Neen, deze regering gelooft in en geeft vertrouwen aan die lokale besturen. Zij zijn het best geplaatst om een krachtiger sociaal beleid te voeren, een geïntegreerd beleid voor minder geld. Wat zeggen verenigingen waar mensen in armoede het woord nemen? Ga weg van een stigmatiserend sociaal beleid, zodat die mensen overal in het sociaal leven van de gemeente aan bod komen. Dat gaat over de bibliotheektoegang. Dat gaat over de toegang tot het cultureel centrum. Dat is een sportbeleid. Dat is een cultuurbeleid. Dat is een geïntegreerd beleid. Kom los van de structuren: daarover gaat het! *(Applaus bij de meerderheid)*

De voorzitter: De heer Crombez heeft het woord;

De heer John Crombez (sp.a): Het is soms moeilijk om iedereen bij de essentie van het debat te houden. Als het waar is dat een groot stuk van dit parlement al jaren vindt dat dingen om efficiëntieredenen samen kunnen gebeuren op lokaal niveau, dan is het vreemd dat de heer Keulen en anderen wat we aan het zeggen zijn raar vinden. Ze zeggen hier een na een dat er nu al sprake is van die geïntegreerde operationele diensten, dat ze dat nu al doen. De vraag van de heer De Loor wat nu de echte bedoeling is van het zetten van een

stap verder, is dus zeer relevant. Minister Homans, dit debat komt er niet naar aanleiding van een nota in mei 2014. Dit debat komt er na berekeningen van diegenen die in Vlaanderen aan het bekijken zijn wat er aan het gebeuren is met de OCMW's. Een van hun vaststellingen is dat de OCMW's tot 27 procent minder zullen kunnen investeren. Dus, al die holle woorden die u allemaal gebruikt om te zeggen dat u goede bedoeling hebt met het lokaal sociaal beleid, dat is allemaal fantastisch, maar wat doet u met de vaststelling van de Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten (VVSG) dat de investeringen met 27 procent zullen dalen?

Ik denk dat mevrouw Schryvers en minister Vandeuren het min of meer met me eens zullen zijn als ik zeg dat de OCMW's vandaag goed werk leveren. De vraag waarop het antwoord maar niet komt – maar de discussie zal altijd maar groter worden – is de volgende: hoe komt het dat u altijd maar zegt vertrouwen te hebben in de lokale besturen, in de OCMW's, en zegt dat men nog meer vertrouwen moet hebben, terwijl het altijd maar duidelijker wordt dat u altijd maar meer bevoegdheden en noden aan die lokale besturen en die OCMW's geeft, met minder middelen? De concrete vraag is hier nog niet gesteld, alle mooie voorbeelden ten spijt. De concrete vraag gaat over die investeringen. Zorgnet Vlaanderen zegt dat met wat de regering gaat doen, de rusthuizen 20 procent duurder dreigen te worden. Wel, als het zo moeilijk is om ons te begrijpen, geef daar dan een duidelijk antwoord op. Is wat u doet, goed of slecht voor de prijzen in de rusthuizen? Het is slecht. Dat is wat we aanklaarten, en dat is een van de gevolgen. Als u toch vindt dat ook de sociale budgetten in dezelfde pot van de gemeentebesturen moeten, dan is er voor het beleid, voor de sociale objectieven geen enkele garantie dat de Vlaamse Regering met de hand op het hart kan zeggen het nodige te zullen doen om die rusthuizen niet 20 procent duurder te maken. U mag het nieuwe jaar inzetten zoals het oude, met honderd keer te herhalen dat u ons niet begrijpt, maar de sp.a-fractie zou gewoon graag begrijpen dat u een begin van beleid hebt dat ervoor zorgt dat de rusthuizen niet 20 procent duurder zullen worden. Daarop hebben we nog geen énkél antwoord gekregen.

De heer Marino Keulen (Open Vld): Vlaanderen is eigenlijk toch ook één grensgebied. In Nederland kennen ze de figuur van het OCMW niet. *(Opmerkingen)*

In Duitsland kennen ze de figuur van de OCMW niet. In alle sterke democratieën in Noord-Europa kennen ze de figuur van het OCMW niet, maar die hebben wel een traditie van een sterk lokaal sociaal beleid.

En wat wij nu doen, is inderdaad net door een efficiëntieoefening meer geld vrijmaken voor dat lokaal sociaal beleid en ervoor zorgen dat we daarmee de mensen in nood, in de steden en gemeenten, daar waar de mensen wonen, ook daadwerkelijk kunnen helpen. Dat doen ze dus in heel Noordwest-Europa. *(Applaus bij de meerderheid)*

De voorzitter: De heer Somers heeft het woord.

De heer Bart Somers (Open Vld): Voorzitter, ik begrijp het betoog van de heer Crombez niet, want ik vind dat hij zichzelf volledig tegensprekt. Eerst en vooral gaat het natuurlijk niet alleen over het integreren van ondersteunende diensten. Het moet de ambitie zijn een geïntegreerd sociaal beleid te kunnen voeren, waarbij alle hefboomen die een sociaal beleid kunnen schragen, in één hand en door één visie worden gedragen. Dat gaat veel verder dan de huidige kerntaken van het OCMW. Een modern, toekomstgericht sociaal beleid heeft ook repercussies op het onderwijs, het culturele leven, het sociale leven, het jeugdwerk enzovoort. Een breed ingebed sociaal beleid is het meest efficiënte beleid. Maar waarin ik de heer Crombez niet begrijp ... *(Opmerkingen van de heer John Crombez)*

Mijnheer Crombez, ik heb aandachtig naar u geluisterd, maar ik denk dat u zelf eens moet luisteren naar wat u hebt gezegd. U zegt dat de OCMW's vandaag 27 procent moeten besparen. *(Opmerkingen van de heer John Crombez)*

Er is vandaag dus al druk op de OCMW's. De huidige structuur verhindert dus niet dat, wanneer er wordt bespaard, ook de OCMW's in beeld komen. Er is dus geen beschot tussen een gemeente en een OCMW. Het sluitstuk van een OCMW-begroting is de gemeentebegroting. *(Opmerkingen)*

Ik denk, met alle respect, net het omgekeerde. Ik ben overtuigd van het omgekeerde. Ik ben ervan overtuigd dat de dag dat de huidige taken van een OCMW de verantwoordelijkheid worden van een voltallig schepencollege, waar lokaal de sterkste mensen zitten, de mensen met het meest autoritair gezag, met een veel breder draagvlak, er een veel grotere betrokkenheid zal zijn bij het sociaal lokaal beleid, er een veel sterker sociaal beleid zal zijn en er veel meer middelen zullen worden vrijgemaakt voor een gedegen sociaal beleid dan vandaag. Dat is mijn overtuiging, na vijftien jaar als burgemeester. *(Applaus bij de meerderheid)*

Minister Jo Vandeurzen: Wij zijn hier aanwezig om een debat te voeren over iets dat volgens sp.a actualiteitswaarde heeft, namelijk een passage uit het regeerakkoord waarin wij als regering aankondigen dat er een integratie zal zijn. *(Opmerkingen)*

Het punt dat vandaag aan de orde is – al dan niet gewenst – is hoe je dat lokaal sociaal beleid gestalte moet geven. De vragen over de woonzorgcentra en de financiering, de vragen over het investeringsbeleid in de welzijnssector, zijn zeker pertinente vragen die wij hier bij herhaling al hebben besproken, maar ze zijn absoluut niet rechtstreeks verbonden met de vraag wat er met de OCMW's zal gebeuren. Er zijn vele partners op het terrein die die taken uitvoeren. De financiering van die zaken is inderdaad geen kerntaak voor het lokaal bestuur, maar het zijn financieringen die op andere niveaus worden georganiseerd. Daarover moeten we hier een gesprek voeren, maar ook op het federale niveau, met de ziekteverzekering en iedereen die daarin verantwoordelijkheid draagt.

Ik begrijp niet dat nu ineens het debat over de plaats van het OCMW in het lokaal sociaal beleid het debat moet worden over de financiering van de woonzorgcentra. Dat laatste is een pertinente discussie, maar is zeker niet het monopolie van het OCMW.

U had het over investeringstabellen. Wat is het Zorgbedrijf Antwerpen? Is dat lokaal beleid? Het is een openbaar bestuur dat investeert in welzijn en zorg. Wat is het openbaar ziekenhuis van Genk? Staat dat in uw tabel bij de investeringen? Natuurlijk zijn dat investeringen! En dan heb ik het nog alleen maar over de publieke rechtspersonen op lokaal niveau die ook investeren, die ook VIPA-geld hebben gekregen, en ook worden geëxploiteerd met middelen uit een ziekteverzekering of uit de Vlaamse begroting, maar die niet in uw tabellen voorkomen. Met andere woorden, als iemand verzelfstandigt en weggaat uit de rechtspersoon OCMW, dan is dat plots alsof het investeringsritme zou dalen. En als de private partner, de vzw, of de commerciële partner het doet in de lokale gemeenschap, zijn dat investeringen die niet in beeld komen als investeringen in het sociaal beleid.

Tja, dat soort debat voeren is een mikmak maken van allerlei zaken om een punt te bewijzen dat ik eerlijk gezegd nog altijd niet heb gezien. *(Applaus bij de meerderheid)*

Minister Liesbeth Homans: Het zal u niet verbazen, maar wat de heer Vandeurzen zegt, is volgens mij echt pertinent en zeer nodig in dit debat.

Mijnheer Crombez, het is niet enkel dit document, van mei 2014, dat de aanleiding is geweest tot dit actualiteitsdebat. Een lid van uw fractie heeft daarover – en dat is trouwens zijn volste recht – tijdens de kerstvakantie allerlei verklaringen afgelegd in de media. Dat was eigenlijk de aanleiding tot dit actualiteitsdebat. *(Opmerkingen van de heer John Crombez)*

Misschien waren er ook nog andere parlementsleden. In ieder geval was het op basis van het document van het Agentschap voor Binnenlands Bestuur (ABB) dat dateert van mei 2014.

Wat minister Vandeuren zegt, is dus pertinent juist. Alle investeringen die worden gedaan door autonome gemeentebedrijven (AGB's), door OCMW-verenigingen en door private partners, zijn er niet in opgenomen.

Komt er een verlaging van investeringen? Neen! We zien in Vlaanderen natuurlijk de tendens van verzelfstandigen en dergelijke. Wat zorg betreft, wordt niet alles nog gedaan door het OCMW. Dat is goed. We moeten een breder aanbod krijgen omdat ook de vraag toeneemt. Dat is absoluut essentieel.

Wat betreft de cijfers van het OCMW in het desbetreffende document van ABB, kan ik u zeggen dat de exploitatie-uitgaven stijgen van 3,3 miljard euro in 2014 naar 3,6 miljard euro in 2019. Het zou er nog aan moeten mankeren, mijnheer Crombez. Dit is belangrijk. Dit is geen daling, ook niet in de investeringen. Als we alle investeringen van de private partners, van de OCMW-verenigingen en van de AGB's die niet opgenomen zijn in de meerjarenplanning van OCMW's, meetellen, dan kunnen we zeggen dat we met deze Vlaamse Regering, in samenspraak met allerlei partners, meer dan een tandje bij steken.

Ik wil nog opmerken dat het intellectueel niet correct is om zich te baseren op het laatste jaar van de beleids- en beheerscyclus (BBC). Het gemiddelde moet worden genomen over heel de cyclus. Er mag niet alleen worden gefocust op het laatste jaar, want dan liggen de investeringen altijd net iets lager dan de jaren ervoor.

De voorzitter: De heer Van Dijck heeft het woord.

De heer Kris Van Dijck (N-VA): Voorzitter, ik wil naadloos aansluiten bij de laatste opmerking van de minister. Ik ben ervan overtuigd dat in heel de sector serieus wordt geïnvesteerd, niet alleen door de OCMW's, maar ook door tal van organisaties.

Gisteren werd ik geholpen door een bepaalde krant. Naar aanleiding van de titel dat de OCMW's minder investeren, heeft die krant een bevraging gedaan bij OCMW's. Ik heb het resultaat bij van een bevraging bij 27 gemeenten, weliswaar in één regio. De conclusie was dat de meeste gemeenten en OCMW's hun grootste investeringen achter de rug hebben. Velen hebben zich al klaar gemaakt, ze zitten op een goed tijdspad wat hun investeringen betreft. Laten we daar dus ook het positieve van nemen. Tegelijkertijd moeten we de zaak met argusogen blijven bekijken.

Van de investeringen die de voorbije zes jaar zijn gebeurd, zullen we de komende decennia de vruchten kunnen plukken. *(Applaus bij de N-VA)*

Mevrouw Caroline Gennez (sp.a): Als ik de heer Van Dijck en zijn collega's goed begrijp, zijn alle zorgvragen beantwoord in heel Vlaanderen, in elke gemeente, wat betreft kinderopvang en rusthuisfacturen. *(Opmerkingen van de heer Kris Van Dijck)*

Ik geef u een ander cijfer. Ik wil ook wel eens iets zeggen. Het Gemeentefonds verhoogt wettelijk met 3,5 procent. Wat doet deze regering voor de OCMW's?

1,68 procent! Het relatieve aandeel is veel kleiner, dit is een besparing bij de lokale besturen. (*Rumoer bij de meerderheid*)

Laat ons nu even terug tot de essentie van het debat komen. (*Rumoer. Opmerkingen van de voorzitter*)

De essentie is een geïntegreerd sociaal beleid. En dat vertrekt van de zorgvraag en bekijkt dan welk huis het beste geplaatst is om die zorg te coördineren, welke actoren kunnen samenwerken. En wat ons betreft zijn dat gemeenten, OCMW's, zorgbedrijven, OCMW's samen, de private sector en non-profitorganisaties.

Laten we kijken naar de feiten en naar de kwaliteit van de dienstverlening. Er werd allusie gemaakt op Engeland en op het Nederlandse model, dat geen autonoom sociaal beleid nodig zou maken. Wel, laten we naar Nederland kijken. Daar rekent men met zorgminuten. Men weegt er de pampers van bejaarden in rusthuizen om te kijken of het tijd is om ze te vervangen. Men legt mensen om half zes in hun bed omdat er later geen personeel meer is, behalve de bewaking. Is dit het model waarnaar we willen evolueren? (*Rumoer bij de meerderheid*)

En dat aan duurdere tarieven? (*Rumoer bij de meerderheid. Applaus bij sp.a*)

Laten we intellectueel correct zijn en het hebben over de kern van het debat. (*Rumoer bij de meerderheid*)

Wij zijn voor een geïntegreerd sociaal beleid ...

De voorzitter: Dames en heren, heel wat mensen zijn tussengekomen naar aanleiding van de uiteenzetting van mevrouw Gennez. Laat mevrouw Gennez nu haar betoog ontwikkelen. U kunt dan nog eens reageren. Dat lijkt mij niet meer dan logisch. Zij heeft nog maar twee woorden gezegd, en ik zie al vier mensen het woord vragen. Houd u wat in.

Mevrouw Gennez, u hebt het woord.

Mevrouw Caroline Gennez (sp.a): Mijn fractie wil heel sterk benadrukken dat het onmogelijk maken van een autonoom sociaal beleid niet onze keuze is. Een sociaal beleid, het garanderen van een menswaardig leven, zoals het in de OCMW-wet staat, is niet zoiets als een stoep aanleggen of een nieuwjaarsdrink organiseren. (*Opmerkingen*)

Dat is ook belangrijk, maar de regisseurs- en de actorsrol van het lokaal bestuur moeten voor het sociaal beleid sterk en autonoom kunnen blijven. Een sterk Sociaal Huis maakt daar integraal deel van uit.

Collega's, als we het eens zijn over zoveel doelstellingen, zoals mevrouw Schryvers en de heer Keulen zeggen, laten we dan met het veld de discussie voeren over hoe we de rusthuissector in de toekomst organiseren, en over hoe we regisseur zijn in het lokale kinderopvangbeleid. Laten we de focus weghalen van de structuren.

Minister, nu zegt u in uw regeerakkoord dat u de OCMW's, die min of meer goed werken, afschaft, en dan pas gaat u met de mensen overleggen over hoe we dat het best kunnen doen. Ik vind dat geen goed bestuur, ik vind dat geen goed beleid.

Tot slot wil ik refereren aan die buitenlandse voorbeelden, aan de privatisering van de zorg in de Angelsaksische landen, in Engeland. Daar nemen grote concerns rusthuizen en verzorgingstehuizen over. Zij herinvesteren hun winst niet in de zorgvraag, maar keren hem uit aan aandeelhouders en beursgenoteerde bedrijven. Dat is niet onze visie op maatschappelijke zorg. (*Applaus bij sp.a*)

Collega's, ik roep u op om niet te kiezen voor een beleid dat wordt gekenmerkt door langzaam doodgeknepen lokale bijstand en zorg en door een toegenomen greep van de private markt in de zorgsector: hogere prijzen, slechte kwaliteit en geen herinvesteringen in de sector. Collega's, ik wil u vragen om met alle stakeholders op het terrein, de OCMW's, de lokale zorgbedrijven, de actoren hier in dit parlement en het middenveld, eerst het Sociaal Huis van de toekomst uit te tekenen in plaats van het zomaar met één pennentrek af te bouwen. Ik denk en ik hoop dat u dan beter zult slapen. *(Applaus bij sp.a)*

De heer Bart Somers (Open Vld): Voorzitter, ik voel mij genoodzaakt om te reageren op een aantal dingen die mijn voor het overige zeer sympathieke stadsgenote heeft gezegd.

Mevrouw Gennez, het groeipad van het OCMW wordt niet door de Vlaamse overheid vastgelegd. Het groeipad van het OCMW in onze stad en in alle andere gemeenten van Vlaanderen wordt bij het begin van een legislatuur vastgelegd door de nieuwe meerderheid, die beslist hoeveel geld er van de gemeentekas naar het OCMW gaat. Het is inderdaad zo dat in Mechelen in deze legislatuur het groeipad dubbel zo groot is als vorige legislatuur. Ook in andere gemeenten zal dat verschillend zijn. Dat is een keuze die men lokaal maakt, los van wat Vlaanderen beslist.

De grootste sociale investering die ooit in onze stad heeft plaatsgevonden, is men nu aan het bouwen. Dat heeft niets met het OCMW te maken. Het is een gloednieuw ziekenhuis, met achthonderd plaatsen, door de Emmaüsgroep. Dat is de zogenaamde private sector, die ervoor gaat zorgen dat de medische zorg voor de mensen in de Mechelse regio een veelvoud beter zal zijn dan een OCMW-ziekenhuis in het verleden ooit heeft kunnen bieden. Dat gebeurt vandaag, en het komt nergens in uw verhaal voor.

Ik zit nu al twintig jaar in de lokale politiek en ik heb al vijftien jaar de eer en het genoegen burgemeester te zijn. Ik stoor mij enorm aan het wantrouwen en het paternalisme dat u hanteert ten aanzien van lokale bestuurders, waarbij u denkt dat het organiseren van twee afzonderlijke publiekrechtelijke organen op hetzelfde niveau – wat nergens anders in de wereld bestaat – zegge de mensen beter gaat beschermen tegen de onmacht of het onvermogen of de ondeskundigheid van lokale verkozenen. Dat vind ik schandelijk. Dat is een misprijzen van de lokale democratie dat ik in dit parlement nog nooit heb gehoord. *(Applaus bij de meerderheid)*

De voorzitter: De heer Maertens heeft het woord.

De heer Bert Maertens (N-VA): Ik erger me dood aan de stemmingmakerij over de structuurverandering. Voor alle duidelijkheid: het OCMW wordt niet afgeschaft. We integreren de taken van het OCMW in de gemeente met het oog op een betere dienstverlening en een beter geïntegreerd beleid. Dat is de doelstelling. Als daar efficiëntiewinsten aan gekoppeld zijn, dan kunnen die worden toegevoegd aan het budget voor sociale dienstverlening. Dat zei de heer Keulen daarnet al. We schaffen het OCMW dus niet af.

Ik stoor me aan het beeld dat u ophangt dat door de integratie van het OCMW in de gemeente het sociaal beleid daar het slachtoffer van zal zijn, dat de mensen daar het slachtoffer van zullen zijn en dat de investeringen in zorg zullen dalen. Ik denk niet dat dit zal gebeuren door een wijziging van de structuren.

Vandaag bestaat een bipolaire structuur met stad of gemeente en OCMW. U weet zeer goed dat de gemeente het budget van het OCMW bepaalt. In het gemeentelijk budget staat het tekort van het OCMW ingeschreven als een dotatie van de gemeente. Het zal dus altijd de gemeente blijven die geïntegreerd de

beslissingen neemt. Ik wil u en uw partijgenoten vragen om alsjeblieft meer vertrouwen te hebben in de lokale besturen. Ook in meerderheden zonder sp.a zal het echt niet zo zijn dat het sociaal beleid wordt ondergesneeuwd en uitgehoud als het OCMW deel uitmaakt van de gemeente. Integendeel!

Mijnheer De Loor, wie denkt dat een schepencollege het garanderen van een menswaardig bestaan op hetzelfde niveau zal plaatsen als het realiseren van een toeristisch wandelpad – zoals ik tot mijn grote ontsteltenis las in de krant –, die dwaalt, doet aan stemmingmakerij en begeeft zich niet op maar over de rand van plat populisme. (*Applaus bij N-VA*)

Mevrouw Katrien Schryvers (CD&V): Mevrouw Gennez, u stelt dat een sterk sociaal beleid alleen maar kan binnen een groot afzonderlijk huis met een afzonderlijke structuur, zoals het nu bestaat. Dat huis dat u tekent en dat we vandaag kennen, heeft drempels. Dat heeft meer dan één drempel en het heeft hoge drempels. De heren De Loor en Crombez hebben gevraagd dat als er vandaag al kan en wordt samengewerkt in vele steden en gemeenten, wat het nut dan nog is van verder gaan. Ik zal het u zeggen: vandaag zijn er op organisatorisch vlak heel grote drempels waardoor twee rechtspersonen, twee raden, twee budgetten, twee rechtspositieregelingen, twee personeelsformaties nodig zijn enzovoort. Ook voor een personeelsequipe is dat niet goed. Ik kan het u garanderen.

Maar bovenal zijn er hoge drempels om een sterk geïntegreerd sociaal beleid te voeren, en dat is wat we willen. We willen vooral ook de drempel wegwerken voor mensen om er aan te kloppen en binnen te stappen. Sinds we in onze gemeente onder één dak werken, is het aantal mensen dat bij het OCMW terechtkomt met 50 procent toegenomen. Dat is heus niet vanwege zo'n groei van de noden, maar omdat het sociaal beleid veel dichterbij is. Gaat het daar niet om? Ik zou denken van wel! (*Applaus bij CD&V*)

De voorzitter: De heer Doomst heeft het woord.

De heer Michel Doomst (CD&V): Ik nodig de collega's van sp.a uit om progressief te denken en niet regressief. Structuren zijn er voor de mensen en niet de mensen voor structuren. Wat wij proberen te doen, is de structuur doorbreken en zorgen dat er een totaal sociaal beleid komt in de gemeente dat beter is voor de mensen.

Ik nodig sp.a uit niet voor het rode licht te blijven staan en de versnelling in vooruit en niet in achteruit te zetten. Met wat we nu doen, creëren we een volledig sociaal beleid waar iedereen beter van zal worden.

De heer Kurt De Loor (sp.a): Mijnheer Van den Heuvel, volgens mij leeft het wantrouwen ten overstaan van de lokale besturen vooral bij uw partij. Ik luister gewoon naar de discussie die hier wordt gevoerd. Een cruciale partner wordt aan de kant geschoven. De OCMW's moeten inkantelen.

Mijnheer Keulen, u hebt verwezen naar de efficiëntiewinsten en naar de financiële winsten die op deze manier kunnen worden geboekt. Volgens de minister is het de Vlaamse Regering daar niet om te doen. Ik blijf me echter afvragen wat er dan moet gebeuren dat nu nog niet mogelijk is. Er is overal reeds een nauwe samenwerking tussen de diensten. Volgens mij is iedereen daar een grote voorstander van.

Mijnheer Van den Heuvel, in Zottegem hebben we de Vlaamse overheid niet nodig om een goed sociaal beleid te voeren. Dat is niet mijn verdienste. Dat is een verdienste van het volledig stadsbestuur. Mijn partij zit daar trouwens in een

coalitie met CD&V. We zetten echt in op een sociaal beleid. We hebben daar de Vlaamse overheid niet voor nodig.

Een punt dat ik hier wil aankaarten, is dat de OCMW's zich in een catch 22-positie bevinden. We krijgen steeds meer hulpvragen. Er komen steeds meer cliënten over de vloer. De vragen en de problematieken worden complexer. Daar staan echter geen bijkomende middelen tegenover. Dat wil ik vandaag opnieuw meedelen. We merken dat de Vlaamse Regering en de Federale Regering hun facturen doorsturen. Dit geldt niet het minst voor de gesubsidieerde contractuelen. Volgens de berekeningen van de Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten (VVSF) zal dit de lokale besturen 18 miljoen euro kosten.

De voorzitter: De heer Crombez heeft het woord.

De heer John Crombez (sp.a): Voorzitter, ik wil nog een paar korte opmerkingen maken. Eerlijk gezegd, ben ik blij dat dit debat hier wordt gevoerd.

Minister, met mijn eerste opmerking wil ik duidelijkheid verschaffen. U hebt naar het exploitatiebudget verwezen. Ik had het echter over het investeringsbudget. Volgens mij heb ik niet naar het laatste bedrag verwezen. Ik zal gewoon voorlezen wat in de nota staat: "Het gaat om een gemiddelde jaarlijkse daling van 27,4 procent." U schudt het hoofd, maar dat staat letterlijk in de nota.

De OCMW's hebben de vraag gekregen wat hun verwachtingen zijn. In het licht van dit beleid is er een probleem. Dat staat los van al die verzelfstandigingen, commerciële vzw's en dergelijke. Volgens de VVSF blijkt uit die bevraging van de OCMW's dat binnen deze legislatuur een gemiddelde jaarlijkse daling met 27,4 procent wordt verwacht. Als dergelijke gegevens aan de Vlaamse Regering worden voorgelegd, moet het antwoord verder gaan dan de verklaring dat de Vlaamse Regering vertrouwen in de lokale besturen heeft en dat het allemaal wel goed zal komen.

Mijnheer Somers, mijn tweede opmerking heeft betrekking op het geheel. U hebt al vaak aangehaald dat u ons niet begrijpt. Volgens mij is de oorzaak dat we andere statistieken bekijken. Wat deze discussie betreft, zitten we dan ook in zeer verschillende partijen.

De voorbije 25 jaar hebben we in dit halfroond met verschillende partijen bestuurd. Deze week heeft de Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling (OESO) de cijfers over de evolutie van de ongelijkheid in Europa gepubliceerd. Er wordt hier vaak naar andere landen verwezen. In de Scandinavische landen is de situatie inzake ongelijkheid erop achteruitgegaan. Er is daar nu meer ongelijkheid. Het land waar de situatie het hardst is verslechterd, is toevallig Zweden.

Het land dat eigenlijk het strafste resultaat neerzet, is België. De ongelijkheid was al laag en is niet gestegen. Een van de redenen is dat we een wet hebben die vertrouwen schenkt aan de lokale besturen om hun wettelijke verplichting uit te voeren. Die verplichting houdt in dat de mensen moeten worden beschermd. Iedereen kan honderd keer verklaren dat er vertrouwen is. Dat bestaat er blijkbaar in alles in een pot te gooien.

Mevrouw Schryvers, ik vind het eigenaardig dat u steeds blijft terugkomen op het punt dat we de lokale besturen vertrouwen moeten geven. Wij hebben vertrouwen in de OCMW-besturen. Ik dacht dat uw partij dat ook had.

Die OCMW-besturen zijn er mee de oorzaak van dat België binnen Europa een onwaarschijnlijk resultaat heeft neergezet inzake ongelijkheid. Het was laag en het is laag gebleven in tegenstelling tot de voorbeelden die jullie steeds

aanhalen. We wensen dat dat zo blijft. Dat kunt u ons verwijten. In de voorbije 25 jaar zal het mee de schuld zijn geweest van de socialisten, dat weet ik, maar de ongelijkheid is laag en is niet gestegen in tegenstelling tot ongeveer alle Europese landen. En ja, dat willen we behouden. En dat is mede veroorzaakt door de OCMW's. Wat wij in alle duidelijkheid vragen, is: blijf die sociale objectieven door een onafhankelijk Sociaal Huis behartigen. Dat is wat heeft gewerkt en belangrijk is, en gooi dat niet weg.

De heer Marino Keulen (Open Vld): Mevrouw Gennez, als u hier aberraties aanhaalt als voorbeeld om te zeggen dat daar een OCMW voor nodig is, wel, Nederland is tientallen jaren gidsland geweest mede dankzij de sterke lokale sociale diensten – dat waren geen aparte OCMW-structuren – en mede dankzij de inzet van een aantal PVDA'ers, ook op het lokale vlak. Als u zegt dat daar vandaag dingen mislopen, dan zegt u dat misschien tegen uzelf. De federale minister van Sociale Zaken daar is Lodewijk Asscher, en dat is toevallig de voorman van de PVDA. Misschien dat daar wel een aantal voorzieningen zijn doorgeschoten en dat men nu opnieuw op de rem staat. Wat dat betreft, moet je weten wat je vergelijkt: appels met appels, en geen appels met peren.

Mevrouw Caroline Gennez (sp.a): Ik vind het jammer dat hier woorden als 'vertrouwen', 'belang van lokaal sociaal beleid' nogal lichtzinnig in de mond worden genomen. Waar het ons om gaat, zijn de zorgvragers, de alleenstaande moeder met een kind, de senior die moet worden opgenomen in een rusthuis. Waar het deze regering om te doen is, is een fetisj. Een structuur afbouwen, inkantelen in een lokaal bestuur en dan spreken over vertrouwen. Vandaag is er onrust op het veld, niet alleen bij mensen die bij het OCMW werken, maar ook bij zorginstanties, bij hulpvragers, bij het middenveld. Het veld is geen vragende partij voor het bruuske fait accompli. Efficiëntiewinsten ja, maar vooral met de zorgvraag centraal. Denk goed na voor u tot de daad overgaat. Eerst gaat u met uw kat naar de dierenarts. U geeft haar een spuitje en laat ze inslapen, en dan zegt u: toch jammer, ze vangt geen muizen meer. (*Rumoer*)

De rusthuizen worden 20 procent duurder, de kinderopvangplaatsen worden niet gecreëerd, de prijzen stijgen, en dat is toch een verantwoordelijkheid waar u bijzonder voorzichtig moet mee zijn in tijden van vergrijzing, van stijgende zorgvraag en van economische crisis. Luister naar het veld. Minister, veel succes in uw ronde van Vlaanderen. (*Applaus bij sp.a en Groen*)

De voorzitter: De heer Maertens heeft het woord.

De heer Bert Maertens (N-VA): Mevrouw Gennez, het is absoluut geen fetisj voor deze meerderheid om het OCMW en de gemeenten te integreren. Ik zal proberen kort uit te leggen waarom en hoe we dat dan zien. Iemand die de drempel van het OCMW over stapt, heeft meestal niet enkel een vraag om een leefloon of andere materiële hulpverlening. Het probleem gaat meestal ook over werk, huisvesting, betalingsproblemen op school of in de jeugdvereniging, integratieproblemen enzovoort. Het zijn allemaal gemeentelijke bevoegdheden. De burger die centraal moet staan bij elke overheid, wordt heen en weer geslingerd tussen het OCMW en de gemeente. De totaalaanpak wordt zo een pak moeilijker en er is toch wel veel tijdverlies. Het is niet meteen een voorbeeld van een klantgerichte overheid die de dienstverlening voor de burger zo kwaliteitsvol en efficiënt mogelijk wil organiseren. Een goed uitgevoerde integratie van het OCMW in de gemeente moet daar een passende oplossing voor bieden.

Het gaat heel duidelijk niet om de structuren. Niet de structuren moeten centraal staan, maar de dienstverlening en het beleid voor de burger. Een eengemaakt totaalbestuur, waarbij een geïntegreerd sociaal beleid mogelijk wordt, is een grote opportuniteit voor het lokaal bestuur en niet alleen om kostenefficiënter te

kunnen werken, maar vooral omdat je een veel kwaliteitsvoller en volwaardig sociaal beleid kunt ontplooiën als je alle diensten samenvoegt die zich over sociale beleidsmateries buigen.

De integratie van het OCMW in de gemeente versterkt net het sociaal beleid, in tegenstelling tot wat ik hier van sommigen al gehoord heb.

Collega's, de toevoeging van de OCMW-voorzitter aan het college van burgemeester en schepenen was al een eerste goede maatregel, een eerste stap naar een meer geïntegreerde visie en meer geïntegreerd beleid. Maar door een volledige integratie van het OCMW in de gemeente kan men eindelijk ook tot één gemeentelijk loket voor alle inwoners komen. Dat zorgt voor meer eenvoud, meer transparantie en meer klantgerichte dienstverlening voor de burger.

De heer Kurt De Loor (sp.a): Collega Maertens, u zegt dat dit voor meer transparantie en duidelijkheid zorgt. In het regeerakkoord staat er letterlijk: "Ook inzake vereenvoudiging zetten we door. We integreren de OCMW's volledig in de gemeentebesturen (vrijwillig voor de centrumsteden)." En minister Homans heeft in de commissie en in deze plenaire vergadering gezegd dat er verschillende modellen zullen worden uitgewerkt. Als lokaal bestuur kun je dan kiezen welk model van sociale aanbieder of aanbieders je in je gemeente hanteert.

Ik heb dan ook een aantal vragen over die vereenvoudiging en transparantie waarover u het hebt. Zo is voor de centrumsteden de inkanteling van OCMW's in gemeenten vrijblijvend. Voor de andere gemeenten is dat wel verplicht. Daar zitten we dus al met een verschil.

Er zullen dus ook een aantal modellen worden opgezet. Is dat vereenvoudiging? Is dat transparantie? Iemand die verhuist van een gemeente naar een stad of omgekeerd – en mensen die het sociaal moeilijker hebben, verhuizen ook vaker – moet dan door dat kluwen zijn weg gaan zoeken. Dan werk je pas drempelverhogend voor die sociaal zwakkeren! Bravo daarvoor, dat u dat vereenvoudiging en transparantie noemt.

U hebt ook gezegd dat de inkanteling efficiëntiewinsten zal opleveren en ervoor zal zorgen dat er een veel daadkrachtiger lokaal sociaal beleid kan worden gevoerd. Waarop baseert u zich om dat te zeggen? En is er ooit al onderzocht of het niet meer efficiëntiewinsten en een krachtadiger sociaal beleid zou opleveren als OCMW's zouden kunnen samenwerken? Daar heb ik nog niets over gehoord, noch in het regeerakkoord, noch in de beleidsnota, noch in dit debat.

De heer Bert Maertens (N-VA): Mijnheer De Loor, samenwerking tussen verschillende OCMW's gebeurt nu al. Er zijn OCMW's die bijvoorbeeld samen papier, installaties enzovoort aankopen. Maar het zou nog veel beter moeten kunnen. Het kan zeker ook voor een sociaal beleid. Ik denk bijvoorbeeld aan opdrachten inzake schuldbemiddeling. Daar zouden gemeenten samen kunnen werken. En niets zal beletten dat, wanneer het OCMW ingekanteld is in de gemeente, die gemeente dan ook gaat samenwerken met andere gemeenten. Die vraag is dus totaal niet terecht.

Wat de verschillende modellen betreft, denk ik dat die keuzevrijheid net een teken van vertrouwen in de lokale besturen is. Elke gemeente heeft een andere dynamiek, een andere specificiteit, een andere manier van werken, een andere zorgbehoefte enzovoort. Het is daarom goed dat een aantal modellen wordt aangereikt. Het zal dan aan de gemeenten zijn om te kiezen.

Ik heb net als u in de beleidsnota van de minister gelezen dat die modellen in het voorjaar ter bespreking zullen worden voorgelegd aan de regering en het parlement. Ik stel voor dat we dan, met tekst en inhoud, het debat over de modellen voeren.

De voorzitter: De heer De Meulemeester heeft het woord.

De heer Marnic De Meulemeester (Open Vld): Mijnheer De Loor, als ik uw politieke discours hoor, krijg ik steeds meer de indruk dat u van alle steden en gemeenten van Vlaanderen één groot OCMW zou willen maken, met de oprichting van vele nieuwe diensten die niets met de kerntaak van het OCMW te maken hebben, en uiteraard met veel aanwervingen en benoemingen van personeel, en dat allemaal op kosten van de gemeenschap.

Is het dat wat sp.a wil? Wie gaat dat allemaal betalen? Waarschijnlijk de belastingbetaler. Ik zal u straks tijdens mijn betoog bewijzen dat het voor de Open Vld-fractie niet alleen over efficiëntiewinsten gaat maar over veel meer dan dat. *(Applaus bij de meerderheid)*

De heer Bert Maertens (N-VA): Collega's, ik vervolg. Het ging over één gemeenschappelijk loket en het belang daarvan. Dat gemeenschappelijk loket zal er eindelijk ook voor zorgen, en dat is heel belangrijk, dat de stigmatisering van OCMW-cliënten, die vandaag nog veel te veel aanwezig is, kan weggewerkt worden. In nog veel te veel hoofden klinkt het vandaag alsof de gemeente er is voor de gewone normale zaken zoals een rijbewijs, een identiteitskaart enzovoort, en dat het OCMW er is voor de zogenaamde – pak me daar niet op – sukkelaars. Van die stigmatisering moeten we heel erg kordaat en duidelijk af. De invoering van het eenloketprincipe door de integratie van het OCMW in de gemeente zal daartoe bijdragen.

Maar er is meer dan dat. Armoede en hulpbehoefendheid kunnen vele oorzaken en gevolgen hebben die elkaar beïnvloeden en vragen dus een gecoördineerde aanpak, dwars door alle beleidsthema's heen. Door die integratie kun je als lokaal bestuur beter antwoord bieden op een aantal van die maatschappelijke uitdagingen. Ik wil heel kort enkele voorbeelden geven. Het doelgroepenbeleid dat men in heel veel gemeenten probeert te ontwikkelen en de reflex om daar in alle beleidsdomeinen specifiek aandacht voor te hebben, zal veel gemakkelijker en sneller ingang vinden, cultureel dan, in de organisatie, als de gemeente en het OCMW ook structureel samengevoegd zijn. Een ander voorbeeld: de wijkwerking. In heel veel gemeenten is de wijkwerking vandaag het logistiek en inhoudelijk ondersteunen van wijkcomités, evenementen enzovoort. Wel, dat kan en dat moet verrijkt worden met sociale dienstverlening en het volwaardig betrekken van kansarmen of zorgbehoevende ouderen in de wijk. Alleen maar voordelen, collega's. Een derde voorbeeld is het woonbeleid en het sociale huisvestingsbeleid, die binnenkort na de eenmaking overal één zullen worden. Men kijkt dan niet langer vanuit de ene of de andere bril. Woonaanbod, woonkwaliteit en woonbetaalbaarheid zullen een onlosmakelijk verbonden geheel kunnen vormen.

Collega's, daarom is het een uitstekende zaak dat deze Vlaamse Regering verder werk maakt van de integratie tussen gemeenten en OCMW's en niet, voor alle duidelijkheid, van de afschaffing van taken van dat OCMW.

Het moet gezegd: vele besturen zijn vandaag al actief bezig met de uitvoering van een stappenplan richting meer samenwerking en uiteindelijk de integratie van beide lokale besturen. Er zijn in Vlaanderen vandaag al 35 gemeenten waar er één secretaris is voor beide besturen en er zijn al minstens 84 financieel beheerders die zowel het petje van het OCMW als dat van de gemeente dragen. Met andere woorden: steeds meer gemeenten oefenen vandaag al de feitelijke integratie van het OCMW en de gemeente in de praktijk uit. Er zijn er die zelfs al alle zorgactiviteiten die voorheen opgesplitst waren tussen gemeente en OCMW, ondergebracht hebben in één gemeentelijk zorgbedrijf.

Collega's van de oppositie, ik kijk specifiek naar u. Als vandaag al zo veel inspanningen gebeuren om de gemeente en het OCMW te integreren bij zo veel

verschillende gemeenten met heel verschillende samenstellingen van meerderheden, dan moet het toch zijn dat die beweging nut heeft, dan moet het toch zijn dat de integratie niet zomaar zal gebeuren, maar daarentegen zal leiden tot een beter lokaal sociaal beleid. Uiteraard rekenen we er allemaal op dat de integratie ook op beheersmatig vlak efficiëntiewinsten zal opleveren, maar die vrijgekomen middelen moeten we dan echt investeren in verdere sociale dienstverlening.

De heer Kurt De Loor (sp.a): In feite hoor ik collega Maertens nu vertellen wat ik daarnet ook gezegd heb. Die dynamiek is al elf jaar aanwezig en is opgestart met het decreet op het lokaal sociaal beleid. Ik wil daar nog wel eens aan herinneren. Vanuit die filosofie is er vertrokken om ervoor te zorgen dat er meer synergieën en samenwerkingen zijn, dat ondersteunende diensten worden samengevoegd en veel meer kunnen samenwerken om overheadkosten uit te sparen. Dat is één ding.

Wat ik u hoor zeggen, mijnheer Maertens, is dat we op het elan van het lokaal sociaal beleid, van het decreet van 2004, moeten verdergaan. Ook wordt het lokaal sociaal beleid uitgestippeld door de gemeenten in samenwerking met het OCMW. Ik vind het superbelangrijk dat dat gebeurt. Begrijp me niet verkeerd, ik vind dat superbelangrijk. Ik ben blij te horen, mijnheer Maertens, dat u ook op die golflengte zit, maar ik blijf dan wel bij de vraag: wat moet er nog extra gebeuren wat nu niet mogelijk is?

Want ook collega's van de meerderheid geven voorbeelden van dingen die nu al gebeuren en nu al mogelijk zijn. Ik vraag me nog altijd af wat de echte redenen voor die inkanteling zijn.

Collega De Meulemeester, ik had me eerst voorgenomen om niet te antwoorden op uw vraag, maar ik kan het toch niet laten. U zegt dat als het van u afhangt, Vlaanderen tot één OCMW moet komen. Ik denk dat u dan echt niet naar het debat hebt geluisterd. Het is ook in mijn thuisstad Zottegem niet zo dat het OCMW een log gegeven is. Er zitten getuigen in de zaal.

Tot slot wil ik nog een vraag stellen aan de heer Maertens over de modellen. U hebt gezegd dat er naar aanleiding van de ronde van Vlaanderen die de VVSG zal organiseren, een aantal modellen zullen worden voorgelegd. Het zal ook blijken uit een conceptnota. Ik heb dan één vraag voor u, maar ook voor de minister. Zal bij de verschillende modellen die zullen worden voorgelegd, ook het huidig model tot de mogelijkheden behoren? Of sluit u dat uit? De minister sluit het uit op basis van het regeerakkoord. Ik vraag uw standpunt. Wordt het huidig model uitgesloten? Zo ja, waarom?

De heer Bert Maertens (N-VA): Collega De Loor, als het regeerakkoord voorschrijft dat we gaan naar een integratie van gemeente en OCMW – en u kunt lezen en hopelijk beter dan ikzelf –, dan zal het niet zijn om de situatie van vandaag te behouden. Ik vind het een overbodige vraag.

U hebt het over de ondersteunende diensten gehad. Uiteraard doen al veel gemeenten dat, maar nog veel te weinig. Daarom kan een extra incentive nuttig zijn. U hebt het iedere keer over die ondersteunende diensten. Ze zijn er nu al, dus is er geen probleem. Voor ons gaat het over een geïntegreerd sociaal beleid. Vandaag kan men al samenwerken, maar een geïntegreerd sociaal beleid is veel meer dan dat en veel sterker dan dat. We moeten nagaan hoe het er vandaag aan toegaat en zeggen dat het model niet volmaakt is. Misschien denkt u er in Zottegem anders over. Ik weet niet of uw burgemeester aanwezig is. Maar ik denk dat een betere samenwerking nodig is en dat de integratie echt mogelijk is. We moeten komen tot één dienstverlening, één loket, één beleid, één geïntegreerd sociaal beleid dat horizontaal is en dwarsverbanden maakt door de beleidsstructuur. Nogmaals, voor ons moet de burger daarbij centraal staan en niet de politieke structuur of wat dan ook.

Wij rekenen erop dat er ook op beheersmatig vlak efficiëntiewinsten zullen zijn. Die middelen moeten worden geïnvesteerd in de sociale dienstverlening. Maar – en misschien is dit weer goed voor een debatje – we moeten ons misschien ook eens de vraag stellen of de overheid alles zelf moet gaan doen. Moet een lokaal bestuur zelf een rust- en verzorgingstehuis bouwen en exploiteren? Wat ons betreft, kan dat gerust ook door anderen gebeuren, met garanties – heel eenvoudig te regelen, collega De Loor – voor minder gegoede inwoners op een betaalbaar verblijf en de bestaande normen inzake de kwaliteit van de zorg. Daar kun je als lokaal bestuur en Vlaamse overheid perfect regulerend optreden, ook al baat je zelf niet het rusthuis uit.

Collega's, de regering maakt terecht werk van de integratie tussen OCMW en gemeente. Vanaf 2019 zal het de gemeenteraad zijn – die overigens wel rechtstreeks verkozen is door de bevolking –, die het sociaal beleid zal bepalen. Uiteraard zal het niet in de publieke gemeenteraad zijn dat individuele steundossiers zullen worden besproken. Uiteraard blijft de vertrouwelijkheid en de bescherming van de privacy ook in de toekomst gegarandeerd. Dat is nogal evident. Wie het tegendeel suggereert, doet bewust aan desinformatie en misleiding.

De minister zal binnenkort, zoals ik al heb gezegd, met een conceptnota naar het parlement komen. In die nota zullen verschillende modellen staan die we in het parlement zullen bespreken. Collega's, wij geven de minister en de regering alvast het volste vertrouwen voor het uitwerken van deze heel erg belangrijke beleidsmaatregel. *(Applaus bij de meerderheid)*

De heer Kurt De Loor (sp.a): Ik wou het met de heer Maertens – en hij is er zelf over begonnen – toch nog even hebben over de woonzorgcentra. Ik denk dat niemand in dit halfroond ervoor pleit dat alle woonzorgcentra moeten worden genationaliseerd. Daar pleit niemand voor.

Die indruk geeft u wel. Daar heb ik hier nog nooit iemand voor horen pleiten.

Sp.a is ervan overtuigd dat er naast de commerciële en de non-profitsector een sterke openbare poot nodig is. Die dreigt nu, minister van Welzijn, stilletjes, beetje bij beetje af te kalven. Dat heeft nefaste gevolgen. Dat gaat ten koste van de kwaliteit, de betaalbaarheid en/of de toegankelijkheid. Dat zijn de gevolgen als we het overlaten aan de markt. De sp.a-fractie is voor drie sterke poten waarvan de openbare poot er één is.

Bovendien, met een sterke openbare poot leggen we een druk op de prijzen. Als openbare woonzorgsector nemen we deel aan de prijssetting. Ik hoef u niet te vertellen dat de voorbeelden van mevrouw Gennez in het kader van een commercialisering niet uit de lucht gegrepen zijn.

Dat we bekommerd zijn om de kwaliteit, voorzitter, komt ook door de cijfers van de Woonzorglijn. In het jaarrapport lezen we dat amper 5 procent van de klachtentelefoons komt uit openbare woonzorgcentra. De overige 95 procent komt uit de andere centra. Dat zegt veel over de tevredenheid en kwaliteit van die openbare rusthuizen. Dat wou ik er nog eens aan toevoegen. Er moeten sterke garanties zijn om de kwaliteit, betaalbaarheid en toegankelijkheid te behouden, niet enkel voor de woonzorgcentra maar ook voor het sociaal beleid.

De voorzitter: We mogen niet voortdurend in herhaling vallen. Als uw punt gemaakt is, hoeft u het niet nog eens te herhalen. Er zijn nog mensen die iets willen zeggen.

De heer Crombez heeft het woord.

De heer John Crombez (sp-a): Mijnheer Maertens, u vindt dat we eens moeten nadenken over wat de overheid doet en wat niet. Dat argument hebben we hier al vaak te horen gekregen in verband met verschillende sectoren. Maar dit debat gaat ook over wat er vandaag is. De vragen die we tot nu toe gesteld hebben en die jullie moeilijk kunnen begrijpen, gaan over dat aanbod.

Ik geef één voorbeeld. Naar aanleiding van het regeerakkoord, de verklaringen en de begrotingsbesprekingen, kwam er reactie van op het terrein. Er zijn – en we kunnen daar alleen maar respect voor hebben – veel mensen op het terrein die zich zorgen maken.

Een OCMW-voorzitter zei enkele weken geleden: we gaan oplossingen zoeken voor de gezinnen die het als gevolg van de prijsstijgingen door de Vlaamse Regering moeilijk zullen hebben. Dat is een ander debat, mijnheer Maertens, dan ons afvragen wat we nog gaan moeten doen. Dat is vandaag.

Net als Zorgnet met de 20 procent prijsstijging in de rusthuizen vraagt die OCMW-voorzitter zich af hoe ze het probleem van de stijging van de kinderopvangprijzen zullen opvangen. Die OCMW-voorzitter is een CD&V'er, mevrouw Schryvers. U begreep onze vragen over wat er gebeurt op het terrein daarnet niet. Dat is de aanleiding tot dit debat. Er is een verwachting van minder mogelijkheden van investeringen en minder middelen terwijl er zorgvragen zijn. U mag als regering en meerderheid honderd keer herhalen dat u eens gaat nadenken over wat u allemaal gaat doen, de vraag is vandaag de prijs van de rusthuizen en de kinderopvang ... *(Opmerkingen bij CD&V)*

U zegt 'nee' vanuit de CD&V-fractie, maar mijn citaat komt van een OCMW-voorzitter van CD&V. U kunt dat erg vinden of niet. Neem het ons niet kwalijk dat we met hem die vragen stellen.

De voorzitter: Minister Vandeurzen heeft het woord.

Minister Jo Vandeurzen: Het onderwerp van het debat is volgens de agenda "de toekomst van de OCMW's". *(Instemming. Opmerkingen)*

U vermengt voortdurend thema's met elkaar. U suggereert relaties tussen bepaalde politieke opties. Dat bewijst dat u aanvoelt dat u het verkeerde debat hebt gekozen. *(Applaus bij de meerderheid)*

Laat me een en ander zeggen vanuit het perspectief van Welzijn. Uiteraard zijn er vele sectoren met initiatiefnemers met een verschillende rechtsvorm. Ik heb u al aangetoond dat dat debat na verloop van jaren een zeer relatief debat geworden is, want de garantie dat het openbare per definitie het meest sociale en efficiënte is, ik wil wel, maar die bestaat niet langer. Ik wil u de geschiedenis van een aantal openbare ziekenhuizen geven om aan te tonen dat die evidentie niet met beton onderbouwd is.

Dat is een redenering waarvoor een aantal dingen te zeggen zijn maar die absoluut niet evident is. De vzw Ziekenhuis Netwerk Antwerpen (ZNA) is een privaatrechtelijke rechtspersoon. Is dat volgens u dan een openbaar of privaat ziekenhuis? Wat de rechtsvorm betreft, is het in elk geval een privaatrechtelijk ziekenhuis. Het is een operatie door de stad en het OCMW van Antwerpen waarbij de openbare ziekenhuizen uit het OCMW zijn gehaald en verzelfstandigd. Het debat dat ik bij de heer De Loor onder de waterlijn voel, is de veronderstelling dat het openbaar moet zijn om sociaal te zijn. En als ik mevrouw Gennez goed heb begrepen, worden alle zorgvragen best door openbare partners verzekerd. Dat is een redenering waar ik als christendemocraat niet mee akkoord kan gaan. Natuurlijk kan men openbaar initiatief nemen. Waarom stoten momenteel veel lokale besturen initiatieven af? Waarom worden publieke

woonzorgcentra verzelfstandigd? Dat is omdat men een kerntakendebat voert op het lokale niveau en men tot de conclusie komt dat het beter is dat op een goede manier te verzelfstandigen. Men kan zelfs publiekrechtelijk verzelfstandigen, men hoeft daarvoor niet de privaatrechtelijke rechtsvorm aan te nemen die uw partij voor Antwerpen heeft gekozen. Zo kan men initiatief nemen in de zorgsector, in de kinderopvang, in de gezinszorg enzovoort.

Persoonlijk ben ik erg voor die ontwikkeling omdat ik denk dat dit een heel wijze evolutie is. Ik vind dat de spreker op het spreekgestoelte overschot van gelijk heeft dat een lokale overheid beschikt over verschillende methodes om erover te waken dat haar inwoners een toegankelijke en betaalbare zorg kunnen krijgen. Wanneer het gaat over heel kwetsbare mensen kan men die kerntaak waarnemen met beheersovereenkomsten en alle mogelijke formules. Daarvoor hoeft men het niet absoluut en onveranderlijk zelf te exploiteren. En wanneer men het verzelfstandigt, kan men het bovendien in de publieke sector houden. Ik ben persoonlijk ervaringsdeskundige, want ik heb ooit een ziekenhuis gefuseerd, privaat en publiek, in de publieke sector.

U haalt al die debatten door elkaar haalt om een ideologisch verhaal te brengen. En dat verhaal is dat wanneer men het OCMW afschaft, het onmogelijk wordt om het sociale lokale beleid goed te voeren. In de praktijk gaan collega's van uw eigen partij die in lokale besturen actief zijn, op een heel pragmatische manier met die zaken om.

Mijnheer De Loor, tijdens de vorige legislatuur stond in het regeerakkoord dat wij zouden stimuleren dat OCMW's en gemeenten op vrijwillige basis zouden fuseren. Dat regeerakkoord hebben wij samen getekend. Ik heb een wijziging van het decreet Sociaal Lokaal Beleid aan dit parlement voorgelegd om af te schaffen dat er een apart sociaal beleidsplan moest worden gemaakt, want het moest worden geïntegreerd in het kader van de planlastenvermindering, in de beleids- en beheerscyclus (BBC).

Ik begrijp niet hoe u die institutionele discussie over het OCMW probeert voor te stellen als een debat over het sociale beleid. Ik ben de laatste om te ontkennen dat er problemen en uitdagingen zijn maar nu de indruk geven dat het koppelen van een harmonisatie- en efficiëntiebeweging aan die OCMW-structuren, het ultieme bewijs is van een asociale regering, dat vind ik onbegrijpelijk. *(Applaus bij de meerderheid)*

De heer Bart Somers (Open Vld): In essentie sluit ik me aan bij de minister. Ik vind ook dat er een ongelofelijke vermenging is tussen een debat over de vorm en een debat over de inhoud. Men zoekt altijd inhoudelijke argumenten om een conservatieve positie te behouden ten aanzien van instellingen die vandaag bestaan en waarvan iedereen met gezond verstand aanvoelt dat ze geïntegreerd beter kunnen werken.

Ik ga verder op uw voorbeeld. U zegt dat er vandaag OCMW-voorzitters zijn die acties ondernemen en initiatieven ontwikkelen om bepaalde sociale noden te compenseren. Ik ken gemeenten en steden waar niet het OCMW maar het stadsbestuur dat doet. Ik ken steden waar men voor elk kind een nieuwe vergoeding heeft ingevoerd om bepaalde kosten te financieren.

Ik ken een stad waar, op het moment dat sp.a bestuurde, een toenmalige sp.a-voorzitter vroeg en eiste dat kinderopvang niet bij het OCMW kwam – want daar zat iemand van een andere politieke kleur –, maar dat het een stedelijke verantwoordelijkheid en bevoegdheid bleef. Vandaag is dat in die stad nog altijd zo. Daar worden de problemen van kinderopvang niet door het OCMW maar door de stad opgelost, of probeert men die op te lossen. Het is niet zo, enkel omdat er

een afzonderlijk OCMW is, dat de sociale problemen worden aangepakt. Het is niet zo dat een stadsbestuur niet in staat zou zijn om dat te doen.

Het allerbelangrijkste, en op dat punt ben ik het volkomen eens met de minister, is dat er op Vlaams vlak een regelgevend kader moet zijn dat de kwaliteitsvoorwaarden bepaalt en de controle organiseert op alle diensten die in zorg voorzien, of het nu publiek of privaat is. De kwaliteitseisen moeten voldoende hoog zijn en die controle moet voldoende goed gebeuren. Wie het ook organiseert, dat maakt niets uit voor de mensen die er gebruik van moeten maken. Als de kwaliteit maar gegarandeerd is. (*Applaus bij Open Vld*)

De heer John Crombez (sp.a): Ik begrijp dat het lastig is op sommige punten die we aanhalen. Ik vind niet dat de regering iets bij het debat moet formuleren, u hoeft niet te antwoorden. Er is een actualiteitsdebat, zo staat het op de agenda, over de toekomst van de Openbare Centra voor Maatschappelijk Welzijn.

Mijnheer Somers, u mag er tientallen namen aan geven. Mijn argument is zeer simpel: als u bepaalde bedoelingen hebt die niet concreet zijn, en u vindt dat eerst de kwaliteitsnormen en de prijsbescherming heel helder moeten worden gezet, laat ons dat dan als parlement eerst doen. Maar het is nu niet zo.

Ik ga mijn voorbeeld zelf herhalen. U hebt het al enkele keren herhaald. Ik heb u niet goed begrepen, ik denk dat het elke keer waar was. Mijn voorbeeld was een OCMW-voorzitter die stelt dat zij kinderopvang aanbieden en dat door de maatregel van de Vlaamse Regering het OCMW zelf maatregelen moet nemen om de impact te compenseren voor enkele gezinnen die erdoor in moeilijkheden komen.

Of het nu de rusthuisprijzen zijn of de kinderopvang, daar gaat het mij om. U kunt honderd of duizend verschillende voorbeelden geven. Onze vraag blijft altijd dezelfde. Op dit moment in Vlaanderen – en spreek me tegen, minister – zijn de prijzen gemiddeld 10 procent goedkoper in rusthuizen die worden aangeboden door de OCMW's dan in rusthuizen die worden aangeboden door de commerciële vzw's. En dat zijn gemiddelden, het is anders in alle provincies en onder alle besturen. De bottomline is: er is een sterke stijging geweest van het private aanbod en niet van het openbare aanbod. De stijging zit in de duurdere segmenten.

Ik vind het maatschappelijk wel een relevante vraag om te weten wat u van plan bent. We gaan die vragen blijven stellen. Als u het allemaal zo goed meent, en als de kwaliteitsnormen streng genoeg zullen zijn voor betaalbare prijzen, zorg dan dat dit parlement, met alle bevoegdheden die het heeft, dat eerst doet! Die vragen stellen wij. U kondigt grote bewegingen aan, maar de mensen op het terrein, ook CD&V-OCMW-voorzitters, zeggen terecht dat ze nu met de problemen worden geconfronteerd. Ik vind het dringend genoeg. Kom eerst met de oplossingen die duidelijk maken dat u meent wat u zegt, dat u het sociaal beleid en de prijzen voor de mensen wel belangrijk vindt. (*Applaus bij sp.a*)

Mevrouw Caroline Gennez (sp.a): Ik vind het heel vreemd dat het debat deze richting uitgaat. Wij willen er absoluut niet van worden beticht een ideologische structuurdiscussie te voeren, in tegendeel. Voor ons gaat het over de doelstellingen, het in kaart brengen van de zorgvragen. Als er fusiebewegingen op gang komen, minister, en als die vrijwillig zijn, waarom niet? Hoe meer, hoe liever. Hoe meer partners samenwerken, hoe beter. Is er verzelfstandiging noodzakelijk om flexibel te kunnen werken en inspelen op bepaalde noden, graag. Maar wel effectief met die publieke regierol en die publieke actorrol.

Wat de heer Crombez zegt, is juist. Als een rusthuis in Vlaanderen gemiddeld 10 procent duurder is als het privé wordt, is er toch wel stront aan de knikker.

En wat de heer Somers zegt, is ook juist: tot nader order hebben we meer vertrouwen in onszelf dan in een of andere structuur. Dat zou er nog aan ontbreken. In Mechelen is er inderdaad een verschil bij de rusthuisfactuur: in de vorige legislatuur kostte een publiek rusthuis 48 euro, vandaag 58 euro. Dat heeft het lokale OCMW inderdaad beslist, omdat het rechtse politieke keuzes maakt. (*Rumoer*)

Onze vraag aan minister Homans is eigenlijk heel concreet. Minister, waarom bent u er al zeker van dat de OCMW's moeten inkantelen? Dat staat zwart op wit in uw regeerakkoord. Waarom gaat u dan nu pas aan de lokale actoren vragen wat hun eigenlijk het best uitkomt om die zorgvraag te organiseren? Dat is toch de wereld op zijn kop. U geeft hun eerst geen keuze.

Minister Jo Vandeuren: De belangrijkste factor die de prijzen in woonzorgcentra doet verschillen, is de regionale factor. Uit een studie van de heer Pacolet, die u kunt consulteren, blijkt dat heel duidelijk. Hij heeft gezocht naar de relevante decisieve factoren. Eigenlijk kan hij daar niet zo meteen een heel heldere lijn in trekken, maar een van de belangrijkste elementen is dat er tariefverschillen bestaan tussen de regio's, dat tarieven vaak door concurrentiële posities worden bepaald. De conditie van de infrastructuur is ook een heel belangrijk element. Dat is een heel interessant debat. Dat moeten we ook voeren. Ik ga dat ook niet uit de weg. Ik erken dat ter zake ook sprake is van een belangrijke problematiek. Ook voor mij als minister is het niet zo eenvoudig om daar zomaar op te antwoorden, zeker gezien de budgettaire toestand waarin we ons bevinden.

We moeten natuurlijk ook helder krijgen wat een lokaal bestuur qua financiering aan het lokale initiatief geeft. Ik suggereer soms dat men zou verzelfstandigen, ook al maakt men dat dan publiekrechtelijk verzelfstandigd en blijft men dat besturen, maar dan maakt men er een aparte rechtspersoon van. Een van de redenen waarom ik dat suggereer, is dat men zo eens duidelijk weet welke de feitelijke financiële stromen zijn die naar allerlei initiatieven gaan. Ik kan goed begrijpen dat veel lokale besturen ter zake ook transparantie willen hebben. Dan gaat het over het personeelsstatuut. Als je natuurlijk je voorziening benchmarkt qua personeelsstatuut ten opzichte van het statuut van de lokale besturen en niet van het statuut dat in de sector wordt gefinancierd, dan krijg je ook al een aantal effecten. Als u bedoelt dat we dat onbevraagd moeten laten, alle excuses, maar op een moment waarop we echt wel elke euro drie keer moeten omdraaien, waarop we efficiëntiewinsten moeten boeken, waarop we moeten proberen onze kernopdracht waar te maken om lokaal en toegankelijk een aantal zaken te organiseren, dan zijn dat thema's die inderdaad op de agenda komen als je dit soort institutionele bewegingen of hervormingsbewegingen met betrekking tot de positie van de OCMW's moet voorbereiden.

De voorzitter: De heer Van den Heuvel heeft het woord.

De heer Koen Van den Heuvel (CD&V): Voorzitter, dames en heren ministers, minister-president, het lijkt me goed om toch nog eens te zeggen dat het debat van vandaag inderdaad gaat over de toekomst van de OCMW's. Dat is maandag zo bepaald in het Uitgebreid Bureau, op voorstel trouwens van de sp.a-fractie.

Voor ons kan het echter absoluut breder gaan. De basisvraag voor onze fractie is: hoe geven we vorm aan een sterk en krachtig sociaal beleid en welke rol kunnen de lokale actoren daarin spelen? Laat daar immers geen twijfel over bestaan: voor CD&V is het lokale bestuur het beleidsniveau bij uitstek om hieraan vorm te geven. Dat principe van subsidiariteit is al meer dan zeventig jaar lang een deel van het christendemocratisch DNA in Vlaanderen: geef het beleidsniveau dat het meest geschikt is, de instrumenten om de levenskwaliteit,

het welzijn, het geluk van onze mensen op te waarderen. We hebben er dus alle baat bij om te investeren in sterke lokale besturen: geen jakobijns paternalisme, geen vingertje vanuit Brussel, maar vertrouwen geven aan onze lokale besturen, uitgaan van hun sterkte. Ze zijn perfect in staat om eigen keuzes te maken, ook op organisatorisch vlak.

Gelukkig zijn het uitzonderingen die te pas en te onpas aan de klagmuur staan, die voortdurend de zwartepiet aan een ander beleidsniveau willen doorspelen. Ze ondergraven eigenhandig de geloofwaardigheid van het vermogen tot probleemoplossing van onze lokale besturen.

Al jaren vertrouwen we onze lokale besturen met de uitbouw van een beleid dat rechtstreeks bijdraagt tot een verhoogde levenskwaliteit. Zij beheren de eigen middelen voor sport, cultuur, vrije tijd en welzijn. Zij bouwen aan een goede kinderopvang, zorg voor senioren, voor een degelijke huishulp. Ik zie dan ook geen enkele reden om hun niet ook het vertrouwen te geven het volledige sociale beleid te organiseren en regisseren op een manier die het best aansluit bij de noden van hun stad of gemeente. Want het OCMW moet inderdaad niet alles zelf doen. Het kan inderdaad via partners een degelijk zorgaanbod via kwaliteitscontrole realiseren. In die optiek rijst de vraag naar de toekomst van het OCMW en de verhouding ten aanzien van het gemeentebestuur.

Beste collega's, hiermee starten we geen nieuw debat. Die vraag werd al vaker gesteld en gaf meermaals aanleiding tot hoog oplopende discussies. Al in 2002, dus meer dan 10 jaar geleden, werd in opdracht van de toenmalige Hoge Raad voor Binnenlands Bestuur de studie naar een optimale verhouding tussen gemeente en OCMW uitgevoerd. De financiële situatie van OCMW's is trouwens onlosmakelijk verbonden met die van onze gemeentebesturen. Wat het OCMW tekortkomt, past het gemeentebestuur bij. Dat benadrukt meteen dat het onderscheid tussen OCMW en gemeente alvast financieel eigenlijk sterk artificieel is. Maar is dat ook beleidsmatig het geval?

Voor CD&V zit het antwoord op die vraag duidelijk en ondubbelzinnig vevat in het regeerakkoord. OCMW's moeten uiterlijk tegen de start van de volgende lokale bestuursperiode worden geïntegreerd in de gemeentebesturen. Meer zelfs, alle nog resterende wettelijke belemmeringen die dergelijke integratie nog in de weg staan, moeten worden weggenomen. We gaan de kans op aanzienlijke efficiëntiewinsten en een sterker sociaal beleid niet laten liggen omdat ergens op de weg daarnaartoe een hindernis is opgeworpen. Komt de maximale inzet van Sociale Maribelmiddelen in het gedrang door een nieuw samenwerkingsmodel? Dan moet die Maribelregeling worden aangepast. Het federaal regeerakkoord biedt daar trouwens de nodige ruimte voor.

Collega's, ik zei het al: de lokale besturen zijn besturen dicht bij de mensen. Als geen ander zijn zij in staat om de noden en bekommernissen die bij de bevolking leven, snel op te pikken en daarop gepaste antwoorden te bieden. Gemeenten kunnen dus niet genoeg ruimte krijgen om, vanuit hun autonomie, op die noden in te spelen.

Ik denk dat we de vraag moeten omdraaien. Waarom zou een volkomen aparte entiteit het monopolie hebben, een *conditio sine qua non* zijn voor de uitwerking van een krachtadig sociaal beleid?

Een integratie van OCMW en gemeente, waarbij het sociaal beleid enkel en alleen vanuit de gemeente wordt aangestuurd, past volkomen in het verhogen van de bestuurskracht van de lokale besturen én, dit is essentieel, zal een nog efficiënter en, vooral, krachtiger sociaal beleid mogelijk maken. Ervaringen uit diverse gemeenten, we hebben de voorbeelden daarnet gehoord, waar de geïntegreerde structuur stilaan opgang maakt, leren ons dat het sociaal beleid niet minder,

maar juist veel meer aandacht krijgt in de colleges en dat er meer financiële middelen kunnen worden opgebracht. Het ligt ook volledig in lijn met de weg die de voorbije jaren al werd ingeslagen in het tot stand brengen van een versterkte samenwerking tussen gemeente en OCMW. De opname van de OCMW-voorzitter in het college van burgemeester en schepenen is daarvan het meest in het oog springende punt.

Voor CD&V wordt het debat over het lokaal sociaal beleid oneer aangedaan wanneer het wordt herleid tot een debat over structuren. Dat kan en mag niet het geval zijn. Het uitgangspunt moet stevast vertrouwen zijn, het vermijden van betutteling en detailregelingen van hogerhand.

Ziet een lokaal bestuur heil in de oprichting van een intern of extern verzelfstandigd agentschap? Of kiest het voor volledige integratie van OCMW en gemeente? Het is aan hen om te bepalen op welke manier ze hun regierol kunnen waarmaken en de samenwerking met partners uit het middenveld vormgeven. Een regisserende overheid, collega's, is geen overheid die zich terugtrekt. Sommigen maken dit er graag van, maar hun verouderde en verkrampde visie biedt alleen een overheid die het allemaal zelf doet, garanties. Dit is voorbijgestreefd!

Het model dat CD&V binnen deze regering voorstaat, heeft nochtans op tal van domeinen zijn nut bewezen. Het staat garant voor een actieve overheid die duurzame partnerschappen aangaat, die krijtlijnen schetst, de kwaliteit bewaakt en die mensen kansen biedt, stimuleert, aanmoedigt en vertrouwen geeft.

Wel moeten wij erover waken dat de vertrouwelijke en apolitieke behandeling van persoonlijke dossiers bij een integratie overeind blijft. Maar ook voor die onafhankelijkheid biedt het regeerakkoord de nodige garanties. Het comité dat deze dossiers behandelt, blijft ook na een integratie van het OCMW in de gemeente openstaan voor externen.

Minister, van u verwachten wij dat u verschillende modellen uitwerkt die de gemeenten kunnen hanteren om de geplande integratie vorm te geven. Modellen die het regeerakkoord respecteren, van EVA over IVA tot een volledige integratie. Een bipolair model hoort daar niet meer bij. Bovendien is "kunnen hanteren" voor mijn fractie in dezen absoluut cruciaal. Het kan en mag in geen geval de bedoeling zijn dat gemeenten in een bepaald model gedwongen worden.

Collega's, voor mijn fractie gaat het in de eerste plaats om het voeren van een krachtadig lokaal sociaal beleid, een beleid waarin de mensen voorop staan en niet de structuren. Een beleid waarbij de gemeenten in vol vertrouwen, de vrijheid krijgen om de strategische doelstellingen uit te zetten en verder concreet naar eigen inzicht vorm te geven, ook op organisatorisch vlak.

De heer Kurt De Loor (sp-a): Mijnheer Van den Heuvel, dit is echt een tjevenbetoog. Het is ongelofelijk. Ik denk dat u daarnet een ander debat hebt gevolgd. Niemand heeft hier gesproken van monopolies. Niemand, behalve de heer De Meulemeester, heeft gesproken over het feit dat een OCMW, een lokaal bestuur of een openbaar bestuur alles zou moeten doen. Niemand heeft daarover gesproken. Natuurlijk, u hamert, net zoals uw collega's van de meerderheid, graag op die nagel, u wilt die er toch maar in kloppen. Ik heb dit debat niet gehoord.

U verwijt ons ook dat we progressief moeten denken. Ik meen dat wij dat doen. We doen dat vanuit de sterktes die aanwezig zijn op lokaal vlak, zowel bij de gemeenten als bij de OCMW's. U denkt niet progressief, u denkt destructief en negatief. *(Opmerkingen)*

Ik heb nog een aantal vragen voor u. U zegt dat een aantal modellen moeten worden uitgewerkt die toegepast kunnen worden, dat er niets opgelegd moet

worden. Toch staat in het regeerakkoord dat de OCMW's moeten sneuvelen. De minister zegt dat een paar modellen moeten worden uitgewerkt, onder meer een basismodel met een IVA. Ik blijf erbij dat het de duidelijkheid, de transparantie en de hulpzoekende burger absoluut niet ten goede zal komen. Hoe staat u tegenover die verschillende modellen?

U zegt ook dat het bipolaire model van enerzijds de gemeente en anderzijds een onafhankelijk OCMW, moet worden opgeheven, dat het weg moet. Toch staat er dat integratie niet verplicht is voor centrumsteden. U zegt dat de lijn wordt doorgetrokken. Gaat u dan akkoord met het standpunt dat de minister in haar beleidsnota verwoordt, namelijk dat voor centrumsteden deze optie wordt opengelaten? Ook daarop had ik graag een antwoord van u gekregen.

De heer Koen Van den Heuvel (CD&V): Mijnheer De Loor, ik heb niemand aangesproken. Ik stel alleen maar vast dat u zichzelf blijkbaar herkent in mijn opmerkingen over een conservatieve, verkrampde houding. Dat is dan heel duidelijk.

Het is mevrouw Gennez die heeft gezegd dat ze niet goed begreep waarom de Vlaamse Regering iets wou wijzigen aan de OCMW-structuur. Wij hebben dat niet gezegd. We hebben dat maandag gehoord en we hebben dat daarnet ook nog eens duidelijk gehoord. Daarover gaat het debat. Ik heb vanuit uw fractie duidelijke signalen gehoord dat het absoluut niet nodig is.

Wij zeggen dat we vertrouwen moeten geven aan de lokale overheid. Wij zeggen dat aan hen de opdracht moeten worden gegeven om een structuur, op maat van het lokale bestuur, vorm te geven op basis van een aantal keuzemogelijkheden en modellen vanuit de Vlaamse Regering. Geen dwang, geen wantrouwen, geen betutteling. Daarover gaat het en daarin schrijven we ons volledig in.

Minister Liesbeth Homans: Voorzitter, het is misschien goed dat ik enige duidelijkheid verschaft over die modellen. Hier wordt geïnsinueerd dat een van de modellen zou zijn dat alles bij het oude blijft. Voor eens en voor altijd: neen, dat zal niet gebeuren, er zal sowieso een integratie zijn van het OCMW in de gemeente- of stadsbesturen. De verschillende modellen slaan op de OCMW-verenigingen, bijvoorbeeld een woonzorgcentrum, een rusthuis of een andere instelling die nu wordt uitgebaat door een OCMW. Er kan worden over nagedacht in welke structuur je dat eventueel onderbrengt: een extern verzelfstandigd agentschap (EVA), een intern verzelfstandigd agentschap (IVA), een intergemeentelijke samenwerking (IGS). Ik benadruk ook dat er naast de integratie van de taken van het OCMW in het gemeente- of stadsbestuur ook nog een soort van comité van bijstand zal zijn, zodat we absoluut kunnen blijven garanderen dat individuele hulpdossiers op een zeer serene wijze en in alle anonimiteit kunnen worden besproken, los van elk politiek debat. Ik heb het dan bijvoorbeeld over het aanvragen van een leefloon of materiële bijstand, over dringende medische hulp, enzovoort. Ik denk dat het absoluut nodig is om dat op een serene manier en los van de politiek te kunnen doen. Mijn collega's in de regering zijn het daarmee eens.

Ik hoop dat het nu voor iedereen hier aanwezig duidelijk is dat niet een van de modellen zal inhouden dat de toestand blijft zoals vandaag. Er zal een echte integratie komen.

De heer Kurt De Loor (sp.a): Minister, de vraag was niet of alles bij het oude zal blijven. Maar aangezien u nu toch zegt dat dit niet het geval zal zijn, stel ik onmiddellijk een paar bijkomende vragen.

Is er een evaluatie gebeurd? Is er een bevraging geweest? Zo ja, dan hadden wij die graag gekend.

Minister, de vraag is wel of het huidige model zal worden meegenomen in de oefening. Zo niet, waarom niet? En waarop baseert u zich dan? Ik kijk niet uit naar uw antwoord als u zegt: "Omdat het in het regeerakkoord staat." Daarin bent u specialist: "Waarom? Daarom!" Dat sterkt mij meer en meer in mijn overtuiging dat jullie er een verborgen agenda op nahouden. (*Rumoer*)

Dat is de afbraak van het sociaal beleid, de verzuiling en de privatisering. Ik grijp dat niet uit de lucht. Zie maar wat er aan de hand is in verschillende gemeenten en OCMW's. Ik verwijs naar de situatie in Zelzate. Uit de analyse van de meerjarenbegroting blijkt dat ze daar van 170 naar 29 voltijdse banen gaan. Het gaat mij niet om die banen, maar wel om de privatisering van het woonzorgcentrum, van de buitenschoolse kinderopvang, van de kinderopvang, van de poetsdienst en de thuiszorg. Dat is de verborgen agenda die er bij sommigen aanwezig is.

Mevrouw Katrien Schryvers (CD&V): Mijnheer De Loor, het stoort mij dat u altijd op deze manier spreekt over verzelfstandiging. Wat is de doelstelling en de taakstelling van het sociaal beleid van onze OCMW's en gemeenten? Zorgen dat de noodzakelijke zorg en hulp voorhanden zijn. Dat is: die regie voeren. Betekent dit dat je dat alleen moet doen? Neen. Je kunt dit perfect samen met partners doen. Daar heb je Vlaanderen niet altijd voor nodig. Je kunt in dat kader als lokaal bestuur afspraken maken en eisen stellen met betrekking tot opnamebeleid, prijszetting en kwaliteit. Wees ervan overtuigd dat heel veel voorbeelden bewijzen dat het efficiënter en goedkoper kan. Dat komt ook ten goede van de kostprijs voor de gebruiker. Gaat het daar niet om?

De voorzitter: De heer Ceyssens heeft het woord.

De heer Lode Ceyssens (CD&V): Voorzitter, ik heb tot nu toe alleen maar geluisterd, maar nu kan ik niet anders dan reageren, nu ik hoor zeggen dat het integreren van OCMW's in gemeenten hetzelfde is als een afbraak van het sociaal beleid. Ik heb daar de grootste moeite mee. Ik zou de heer De Loor eens willen uitnodigen in een gemeente waar die integratie al heel ver gevorderd is en waar al de diensten al sinds vorig jaar onder één dak zitten. Wat is sociaal beleid? Is dat een apart beleidsveld? Neen, dat is een beleidsveld dat over alle beleidsdomeinen heen gaat. Of het nu gaat over wonen, verenigingsleven of onderwijs. Over al die beleidsvelden heen blijft sociaal beleid een belangrijke toets.

Ik stel vast dat dit perfect kan worden geïntegreerd als de diensten onder één dak werken en van in het begin samenwerken aan projecten. In het verleden was het zo dat de OCMW-voorzitter soms bij de burgemeester langskwam, wees op bepaalde gemeenschappelijke dingen en vroeg of de diensten konden samenzitten. Vandaag wordt er aan de basis samengewerkt. Dat betekent niet alleen efficiëntiewinsten – ik snap trouwens niet wat daar mis mee is want het is een daad van goed bestuur –, maar je krijgt een sociaal beleid dat van aan de basis mee wordt gedragen. Daar wint iedereen bij.

De heer Bert Maertens (N-VA): Voorzitter, het is een interessant debat, maar zeker geen goed debat. In een goed debat luistert iedereen naar wat de ander zegt. Ik heb niet de indruk dat dit het geval is. Mijnheer De Loor, u luistert gewoon niet. We hebben al met minstens twaalf collega's de insinuatie weerlegd dat de verandering van structuur, de inkanteling van het OCMW in de gemeente, de lokale besturen aanzet tot minder investeren in zorg en tot privatiseren. Dat is absoluut niet het geval. Het doel is een beter geïntegreerd lokaal sociaal beleid, niet meer en zeker ook niet minder.

U hebt schrik dat heel wat lokale besturen de zorginstellingen zullen privatiseren. In mijn betoog van daarnet heb ik gezegd dat we de openbare poot van de zorgsector absoluut naar waarde willen blijven schatten. We moeten ook de

markt toelaten. Het voorbeeld van de heer Somers staft dat. Uiteraard moet het gaan om een sociaal gecorrigeerde markt met garantie op kwaliteit. U moet geen schrik hebben van de verzelfstandiging. Meer nog, ook sp.a doet dit. In de gemeente Roeselare van uw buurvrouw is deze week een verzelfstandigd zorgbedrijf gestart, mee met sp.a aan het roer. Ik denk niet dat u mevrouw Hostekint zult betichten van slecht bestuur.

De heer Marnic De Meulemeester (Open Vld): Voorzitter, ik ben tevreden dat de heer De Loor het voorbeeld van Zelzate aanhaalt. Zelzate was tot voor kort een gemeente die werd bestuurd door sp.a en PVDA. Sedert de vorige verkiezingen is Open Vld de grootste partij geworden in de arbeidersgemeente. Ze hebben orde op zaken gesteld en dingen geprivatiseerd die totaal verkeerd liepen. Eindelijk is er orde op zaken in een gemeente die tot voor kort een van de slechtst bestuurde gemeenten was.

De voorzitter: Wilt u naar het spreekgestoelte komen om het standpunt van Open Vld weer te geven?

De heer De Meulemeester heeft het woord.

De heer Marnic De Meulemeester (Open Vld): Voorzitter, ministers, dames en heren, in dit debat over de toekomst van de OCMW's zijn al heel wat zinvolle argumenten uitgewisseld. Ik zal me beperken tot de voor ons cruciale overwegingen waarom een verdere integratie van de OCMW's in de gemeentelijke overheden absoluut wenselijk is. Ik doe meer dan dat. Ik kijk verder dan de loutere integratiediscussie. Want om aan de stijgende zorgnoden te voldoen, zullen we meer moeten doen dan gemeente en OCMW samenvoegen.

Het zijn budgettaire moeilijke tijden. Alle overheden, zowel federaal, Vlaams als lokaal, moeten de tering naar de nering zetten. Meer dan ooit moet spaarzaam worden omgegaan met belastinggeld, tenzij men ervoor kiest om de schulden te laten exploderen of de belastingen te verhogen. Dat is niet onze keuze. Voor Open Vld moeten de moeilijke budgettaire tijden volop worden aangegrepen om te zoeken naar meer efficiëntie maar ook naar meer samenwerking, zeker op lokaal vlak.

Door de strikte BBC-reglementering zijn vele steden en gemeenten de voorbije maanden op zoek gegaan naar meer samenwerking tussen lokale overheden onderling, tussen een overheid en private aanbieders en tussen gemeente en OCMW.

De integratie van het OCMW in de gemeente past hierin. Het is de ultieme samenwerkingsvorm die tal van voordelen heeft.

In de eerste plaats zal dit voor kostenefficiëntie zorgen. We zullen schaalvoordelen kunnen boeken. Een gemeenschappelijke personeelsdienst, technische dienst, groendienst of IT-dienst is efficiënter en goedkoper dan twee verschillende diensten.

Meer nog dan de financiële bonus die een integratie oplevert, zie ik ook een belangrijk beleidsmatig voordeel. Het sociaal beleid in een gemeente wordt niet langer versnipperd. Het komt in een en dezelfde hand te liggen. Dit kan enkel tot een sterke sociaal beleid leiden. Het hele sociale beleid in al zijn facetten wordt een volwaardige bevoegdheid van de gemeenteraad en van het college van burgemeester en schepenen.

De gemeenteraadsleden zullen meer dan nu aandacht moeten hebben voor het sociaal beleid. Ze zullen er immers zelf volledig verantwoordelijk voor zijn en op aangesproken kunnen worden. Ze zullen zelf een beleid moeten uittekenen en verdedigen. Waarom wordt een boodschappendienst ingevoerd of afgeschaft?

Waarom komen er al dan niet meer rustoordbedden? Waarom wordt al dan niet meer in schuldbemiddeling geïnvesteerd? Ten gevolge van de integratie zullen hierover in de gemeenteraad stevige inhoudelijke debatten worden gevoerd. Die debatten zullen zich niet, zoals nu vaak het geval is, beperken tot een cijferdiscussie over de gemeentelijke bijdrage aan het OCMW. Voor velen is die bijdrage louter een kostenpost. Voor ons verdient het welzijnsbeleid meer dan dat.

We zijn ervan overtuigd dat een integratie van het OCMW en de gemeente niet tot minder lokaal sociaal beleid zal leiden. Integendeel, deze integratie zal de baan effenen voor een sterker en beter gedragen lokaal sociaal beleid dat de mensen die zorg en steun nodig hebben, niet in de steek laat, maar daadwerkelijk helpt. Het moet duidelijk zijn dat we het omgekeerde nooit zouden aanvaarden.

De integratie is voor Open Vld niet enkel wenselijk. Ze vormt ook de logische finale stap in een evolutie die al eerder is ingezet. Het Gemeentedecreet van toenmalig minister Keulen heeft de basis gelegd voor een nauwere samenwerking tussen gemeenten en OCMW's. De toevoeging van de voorzitter van het OCMW aan het college van burgemeester en schepenen heeft al voor een sterkere verbinding tussen de gemeente en het OCMW gezorgd. Nu is het tijd voor een volgende stap, namelijk de integratie van beide.

De integratie van beide openbare besturen is een goede zaak. Zoals ik al heb gesteld, is voor Open Vld echter meer nodig. Er zal niet enkel een betere samenwerking tussen OCMW's en gemeenten moeten worden gezocht. Om de toekomstige zorgvragen te kunnen blijven beantwoorden, zullen lokale overheden ook andere samenwerkingsverbanden moeten zoeken. De idee dat de overheid voor alles zelf moet instaan, is achterhaald.

Dit inzicht is trouwens niet nieuw. Ik verwijs naar de ziekenhuizen. Tot enkele jaren geleden waren er nog heel wat OCMW-ziekenhuizen. Velen daarvan zijn ondertussen in een groter samenwerkingsverband opgegaan. Dit is hier al overvloedig aan bod gekomen. De reden is vaak de hoogoplopende kosten die met de exploitatie van een ziekenhuis gepaard gaan.

Ik ben ervan overtuigd dat de sector van de woonzorgcentra eenzelfde evolutie zal kennen. Momenteel is ongeveer een derde van de rusthuisbedden in de handen van OCMW's. Voor een OCMW is de bouw van een woonzorgcentrum evenwel geen evidentie meer. Zelfs met de steun van het Vlaams Infrastructuurfonds voor Persoonsgebonden Aangelegenheden (VIPA) is de bouw en de uitbating van een openbare voorziening merkkelijk duurder dan wanneer een vzw of een vennootschap hiervoor instaat. De personeelskost vormt een belangrijke factor.

Ik zou de sp.a-fractie nog iets willen meegeven. Het is dankzij tienduizenden zorgwerkers in de privésector dat zo veel zorgnoden worden opgevangen. Indien de privésector dit niet gedurende tientallen jaren zou hebben gedaan, zou de zorg momenteel gewoonweg onbetaalbaar zijn.

Het sociaal ondernemerschap uit de privésector heeft bewezen dat ze die moeilijke taken aankan. Ik begrijp totaal niet waarom sp.a daar zo'n hevige tegenstander van is.

We merken dan ook dat steeds meer OCMW's ...

De heer Kurt De Loor (sp.a): Mijnheer De Meulemeester, u moet luisteren naar mijn tussenkomst. Ik heb daarnet gezegd dat de sp.a-fractie voorstander is van het behoud van de drie poten in de woonzorgcentra, binnen de zorgsector. Ik

heb dat expliciet gezegd en zal dat nog eens benadrukken, want blijkbaar bent u hardhorig. Wij willen dat naast de openbare zorgcentra ook de commerciële en de vzw-structuren blijven bestaan.

Mijnheer De Meulemeester, u hebt daarnet in uw kaarten laten kijken inzake de woonzorgcentra. U zegt dat de grootste kost het personeel is en dat dat door een verzelfstandiging verbetert. Maar voor wie verbetert dat? Absoluut niet voor de personeelsleden. Een commercialisering gaat ten koste van iets of iemand. Iemand betaalt wel de rekening. Dat zijn de personeelsleden en de bewoners, maar u bent bekommerd om de personeelskost. Dat dat een uitholling is van het statuut, dat het een downsizing is van de loons- en arbeidsvoorwaarden, daar ligt u minder van wakker.

U hebt ook verwezen naar Zelzate, als slechtst bestuurde gemeente van Vlaanderen. Vandaar dat ze nu privatiseren. Welnu, ook in Oudenaarde hebt u de poetsdienst aan huis geprivatiseerd, hebt u de kinderopvang uitbesteed. Hebt u dat gedaan vanuit het oogpunt van de dienstverlening? Neen. U hebt het wel gedaan vanuit budgettaire overwegingen. Ook dat gaat ten koste van de personeelsleden, van de kinderen die moeten worden opgevangen en van de gebruikers.

Mijnheer De Meulemeester, ik sluit af met een vraag. U zegt dat we schaalvoordelen nastreven. Waarom is het nog nooit onderzocht of OCMW's kunnen samenwerken om bijvoorbeeld een woonzorgcentrum uit te bouwen of een sociaal beleid te voeren? Neemt u dat mee in overweging in heel de oefening?

De voorzitter: De heer Van Malderen heeft het woord.

De heer Bart Van Malderen (sp.a): Ik heb zeer lang gewacht om tussen te komen, maar in enkele van uw beweringen, mijnheer De Meulemeester – ik zal u niet pakken op het feit dat de Partij van de Arbeid in Zelzate nog nooit mee heeft bestuurd – doet u de waarheid op verschillende vlakken geweld aan. In de feiten komt het erop neer dat u de spoken bestrijdt die u zelf hebt gecreëerd en u bevecht de karikaturen die u zelf maakt. Dat kan retorisch gemakkelijk zijn, maar het staat mijlenver van de realiteit.

U zegt dat hier een fractie zou zijn die beweert dat OCMW's uit de openbare sector alleen de zorgbehoefte zouden moeten dekken. Dat is niet zo. In dezelfde zin bewijst u dat ook. Vandaag wordt amper een derde van het aanbod in de rusthuissector in verschillende openbare constructies gerealiseerd. Twee derde zit in non-profit en het commerciële circuit. Heb ik daar een probleem mee? Geenszins. Gebeurt daar heel veel nuttig werk? Absoluut. De schrik die we hebben, is dat dit aandeel in de afgelopen jaren verwaterde. Er wordt bijkomend geïnvesteerd – nog te weinig volgens de noden, waardoor die wachtlijsten in heel wat sectoren oplopen –, maar het aandeel van de openbare sector neemt systematisch af.

Als ik u nu hoor zeggen dat dat eigenlijk een logische evolutie is en dat u dat mee koppelt aan de hervorming van het OCMW, dan bevestigt u net de schrik die anderen hier eerder al geuit hebben.

Mijn vraag aan u én aan CD&V – want verrassend genoeg heb ik het van de heer Maertens van de N-VA gehoord – is: mag het OCMW van u in de toekomst nog een actieve speler zijn? 'Regisseur', dat hebben we hier meer dan genoeg gehoord. Maar mag het OCMW van u op elk van die domeinen ook nog ageren en actief zijn? Zullen we in de toekomst ook nog openbare rusthuizen, kinderopvang enzovoort hebben?

De voorzitter: Mevrouw Taelman heeft het woord.

Mevrouw Martine Taelman (Open Vld): De heer De Loor zegt dat hij voorstander is van het behoud van de drie aanbieders en dat, als er gesnoeid wordt, iemand de prijs betaalt. Ik wil toch nog eens verwijzen naar de HIVA-studie (Onderzoeksinstituut voor Arbeid en Samenleving) uit de vorige legislatuur, waaruit blijkt dat infrastructuur die gebouwd wordt met VIPA-subsidies (Vlaams Infrastructuurfonds voor Persoonsgebonden Aangelegenheden) per bed tot 60 procent duurder is. Dat is enorm veel. Daar zit dan een efficiëntiewinst in. Daar zit een groot deel van die duurdere prijs in.

Ik ben het beu hier te moeten horen dat als er bespaard zal worden, de prijs van een rusthuis tot 20 procent duurder moet worden. Het bewijs is er. Die studie is tijdens de vorige legislatuur uitgebreid besproken. Het kan dus. Stop met de mensen schrik aan te jagen. Voor ons, Open Vld, telt de kwaliteit van de aanbidding. Het kan dus, het wordt in de praktijk bewezen. Stop met die angstcultuur. (*Applaus bij Open Vld*)

De voorzitter: De heer Rzoska heeft het woord.

De heer Björn Rzoska (Groen): Mijnheer De Meulemeester, ik volg het deel van uw betoog waarin u zegt dat we naar een modern sociaal beleid moeten gaan. Lokaal staat er inderdaad geen muur tussen de gemeente en het OCMW. Die financiële stromen zijn ook voor een stuk op elkaar aangesloten.

In de vorige legislatuur heeft Open Vld zeer lang gepleit voor een nieuw fiscaal pact, gezien de precaire financiële situatie van heel wat gemeenten. Als je de Dexia-studie bekijkt, is de financiële toestand van heel wat lokale besturen inderdaad niet zo rooskleurig. Tegelijk zegt u dat er een integratie zal komen en dat dat het sociale beleid ten goede zal komen. Maar moeten we dan ook niet naar een nieuw fiscaal pact gaan? Met het dalen van de inkomsten van gemeenten en hun precaire financiële situatie, is de kans immers zeer groot dat er ook op dat sociale beleid, waar de noden zeer hoog zijn, streng bespaard zal worden.

De heer Bart Somers (Open Vld): Voorzitter, de discussie over de publieke en private zorgverstrekking is weliswaar niet de inzet van het debat, maar ik stoer me steeds meer aan het dogmatisme van onder meer de heer De Loor. Hij verwijt mijn goede collega De Meulemeester blijkbaar dat er in Oudenaarde een privatisering zou zijn geweest van de poetsdienst. Hij is sterk genoeg om dat zelf te verdedigen, maar ik heb zelf vijftien jaar geleden ook mijn poetsdienst geprivatiseerd, en ik moet zeggen dat ik daar apetrots op ben. Want vandaag is de efficiëntie veel beter, is de dienstverlening veel beter en tegen een goedkopere prijs, en zijn er veel meer mensen uit kansengroepen die daarin werken.

Ik zou hier een eresaluut willen brengen aan al die mensen die er in de private sector mee voor zorgen dat er een voldoende sterk en kwalitatief hoogstaand zorgaanbod is: private thuisverpleegsters die op zelfstandige basis werken, mensen in private zorginstellingen die zich elke dag en nacht inzetten voor het welzijn en de zorg van de mensen.

Omgekeerd ken ik ook heel wat publieke instellingen, heel wat publieke sociale instellingen, heel wat OCMW-instellingen, waar de kwaliteit ondermaats is. De vraag is dus niet of het een publieke of een private instelling is. Dat is absoluut geen garantie voor kwaliteit. Wat de garantie voor kwaliteit is, moet bepaald worden door de Vlaamse overheid. Die moet daar minimumregels voor opstellen. Die moet kwaliteitsvoorwaarden plaatsen en ze goed controleren. En dan blijft het mij gelijk of het nu privaat of publiek is.

Ik zal zelfs meer zeggen. Als er een privaat aanbod is, waarom zou de overheid, in tijden waarin we de tering naar de nering moeten zetten en er schaarste van middelen is, het dan per se zelf moeten doen, als er een mogelijkheid is dat anderen het in haar plaats kunnen doen?

Het is mijn overtuiging dat de eerste taak van een lokaal sociaal beleid de regierol is en evident op te treden en initiatieven te nemen waar de kwaliteit niet wordt gegarandeerd, waar er niet voldoende aanbod is en daarop werken. Dat is het essentiële. Dat moet worden bewaakt door de Vlaamse overheid. Ik betreur zeer erg de houding van sp.a in heel dat dogmatische debat over structuren en instellingen.

Mevrouw Elke Van den Brandt (Groen): Uiteraard is die regierol cruciaal en heel belangrijk. De lokale niveaus moeten zorgen dat er op lokaal vlak een aanbod is dat voor iedereen toegankelijk is, dat divers is en dat zorgt dat een breed scala aanwezig is. Maar de actorrol kan je ook niet onderschatten, die actorrol is er wel degelijk. Dat uit zich enerzijds in de prijzen. Dat is al in het debat gekomen. Mevrouw Taeldeman zegt dat van de VIPA-middelen is aangetoond dat het duurdere structuren zijn dan andere middelen. We hebben inderdaad over de grenzen van meerderheid en oppositie heen een resolutie goedgekeurd om te zeggen dat we de financieringswijze van het VIPA moeten herbekijken. We hebben daarbij niet gezegd dat het idee van openbare woonzorgcentra irrelevant of niet meer nodig is. Neen, die hebben nog steeds hun functie. We hebben het daarstraks over de dagprijzen gehad. Een dagprijs in een openbaar rusthuis is gemiddeld 40 euro. In een commercieel rusthuis is dat 44 euro en in een privé- of vzw-rusthuis 45 euro. De financiële toegankelijkheid is één ding.

Anderzijds zie ik ook een verschil in het profiel van de mensen die er zijn. Een openbare instelling heeft een profiel van mensen die nog zwakker zijn dan in de commerciële en de privérusthuizen. Het is belangrijk dat de overheid zorgt dat ook de zwakste mensen een plek hebben en niet enkel die mensen die net boven die groep zitten, aan bod kunnen komen.

Minister Jo Vandeuren: Ik wil nog eens een poging doen om dat wat te objectiveren. Niemand betwist dat een lokaal bestuur vanuit haar grondwettelijke autonomie een aantal initiatieven kan nemen. Dat zal zo blijven. Ik zie trouwens niet in hoe wij op het Vlaamse niveau die grondwettelijke regels in vraag zouden kunnen stellen. Dat is niet het issue.

Het issue is niet of er een publiek initiatief kan zijn in de een of andere sector. De Vlaamse overheid is zelf uitbater van twee psychiatrische ziekenhuizen op dit moment. Dat is toch niet het issue. Mijnheer De Loor, de vraag die u zich moet stellen, is: waarom zijn er zo veel lokale besturen die op dit moment die kerntaakoefening doen en dan zoeken naar een verzelfstandiging van het een en het ander? U moet eens nadenken over de redenen die daarachter zit. Dat is de fundamentele vraag. Als we zouden willen, en als uw partij met name zou willen dat er ruimte is voor publiek initiatief, dan moet je nadenken over de randvoorwaarden waarom publieke overheden die initiatieven zullen nemen. En als de conclusie is – wat ik denk dat ze lokaal vaak is – dat als men dat doet, men een structureel deficit organiseert voor zijn eigen lokaal bestuur, dan moet men zich de vraag stellen waarom de ene dat wel kan en de andere niet. Wat zijn de randvoorwaarden waarop moet worden gewerkt om dat initiatiefrecht zo maximaal mogelijk te maken?

Ik ben het eens met collega Somers. Op dit ogenblik zijn in de sector van de residentiële ouderenzorg – maar u weet dat even goed, want u bent wat dat betreft ongetwijfeld ook expert – verschillende rechtsvormen bij de exploitanten.

Maar de vervaging tussen de rechtsvormen is van dien aard dat je als overheid eigenlijk niet meer de gewone simpele redenering kunt volhouden, namelijk een vzw is een waardegedreven organisatie, en de ander is een organisatie die winst nastreeft. Er zijn een aantal rechtsvormen die ondertussen deel uitmaken van grotere groepen die uiteindelijk een commerciële moeder hebben en een vzw als exploitant, enzovoort. Er zijn vzw's die publieke partners hebben en eigenlijk openbare rechtspersonen zijn, maar qua rechtsvorm privaatrechtelijke rechtsvormen zijn. Het staat in het Vlaams regeerakkoord en we hebben er tijdens de vorige legislatuur ook samen voor geijverd, – ik zeg niet van vandaag op morgen maar geleidelijk aan – dat de strategie van de overheid is dat wij ons moeten concentreren op de vraag wat de outcome is van de dienstverlening die wordt aangeboden, wat de kwaliteit is, hoe we de kwaliteitsgarantie waarop wij moeten toezien en waarop de bewoner en de kandidaat-bewoner moet kunnen rekenen, gehandhaafd is. Hoe zorgen we ervoor dat als we dereguleren, codes van goed bestuur gepromoot worden, dat initiatiefnemers die ook aannemen, ontwikkelen en transparant zijn met stakeholders, bewonersverenigingen, lokale besturen, huisartsen enzovoort, over de manier waarop zij zich organiseren, besturen en omgaan met de ter beschikking gestelde middelen? Dat is de evolutie van de volgende jaren. Ik denk toch dat we het over de hele breedte van het parlement eens zijn dat we ons op die manier moeten organiseren.

Ik heb absoluut geen probleem, integendeel, met het feit dat er verschillende soorten spelers en initiatiefnemers zijn, maar we moeten het niet in een zodanig ideologisch kader plaatsen dat er een soort evidentie is van 'als de ene iets doet, is dat per definitie van een andere kwaliteit dan de andere'. Mijn ervaring leert dat er bij de ene misschien een grotere democratische legitimatie is, bij de andere meer kans is om professionelen in de raad van bestuur te hebben enzovoort. Er zijn zeker aan alle modellen voor en tegens. We moeten proberen ons te focussen op de kern van de zaak.

De financiering van de woonzorgcentra, de financiering van ziekenhuizen via de sociale zekerheid en de volksgezondheid zijn geen lokale opdrachten. Ook al is het misschien heel spijtig voor de minister bevoegd voor het welzijn en de federale minister die daarop kan worden aangesproken, maar de kernfinanciering zijn financieringen die op dat niveau moeten worden georganiseerd. Ik denk dat dat de juiste manier is om het debat te voeren. Of je het doet met het OCMW als publiekrechtelijke rechtspersoon OCMW, of met de gemeente of stad, het voegt niets toe aan het debat. Er zijn verschillende publieke rechtspersonen opgericht om woonzorgcentra te exploiteren, ziekenhuizen te exploiteren waarbij de gemeente met evenveel gemak aandeelhouder is geworden als het OCMW dat de eigenaar van het ziekenhuis was. Waarom? Omdat men een aantal partijen nodig had om het aantal minimumleden te kunnen garanderen, en dan kwam het lokale bestuur evengoed om de hoek kijken. Ze zijn ervoor handelingsbekwaam, ze kunnen het en ze zullen het de volgende jaren blijven kunnen. Op dat vlak zal er niets wijzigen. *(Applaus bij Open Vld en CD&V)*

De heer Bert Maertens (N-VA): Voorzitter, ik wil even iets rechtzetten. Mijnheer De Loor en mijnheer Van Malderen, ik heb de indruk dat u vorige week tijdens het kerstreces samen op cursus bent geweest. Volgens mij hebt u een cursus gevolgd waarin u leert hoe u vooral niet moet luisteren naar de ander in een debat en hoe u vooral dingen kunt insinueren die nooit zijn gezegd.

Ik heb vooraan of op mijn plaats nooit en op geen enkel moment gezegd dat wij als N-VA niet geloven in de publieke poot van de zorgsector. Integendeel, ik heb net gezegd dat wij willen blijven investeren in de openbare poot maar dat we ook geen schrik mogen hebben om de markt open te zetten en om verzelfstandiging toe te laten. Dat is de boodschap. Het is een en-enverhaal, mijnheer Van Malderen en helemaal niet of-of. Dat heb ik nooit gezegd.

De heer Bart Van Malderen (sp.a): Beste collega, ik zal u het adres van de cursus bezorgen. Ik raad u aan om het verslag na te lezen want mijn betoog kwam er net op neer dat ik u een compliment gaf voor het feit dat u een heel helder antwoord had gegeven op de ook-actorrol van het OCMW. Een antwoord dat ik van de CD&V nog altijd niet heb gehoord, wel van collega Somers want die heeft heel duidelijk gezegd dat, wat hem betreft, het aanbieden van zorg vanuit een lokaal bestuur, een facultatief gegeven is. *(Opmerkingen van de heer Bart Somers)*

De heer Marnic De Meulemeester (Open Vld): Het doet me veel plezier en genoegen dat de heer Van Malderen en de heer De Loor voor een deel in de goede richting zijn geëvolueerd. Ze zijn het eens met de drie aanbieders: niet alleen meer het OCMW en de openbare sector. Ze hebben deze namiddag toch een klein beetje geluisterd.

Ik wil ook antwoorden op wat de heer De Loor over Oudenaarde heeft gezegd. De poetsdienst is inderdaad geprivatiseerd en draait zeer goed. Ik kan u geruststellen. Vorig jaar hebben we het budget van het OCMW bijna verdubbeld. We hebben twee rusthuizen en serviceflats gebouwd. Op dat vlak hebben we van niemand, ook van u niet, een sociale les te ontvangen.

Mijnheer Rzoska, het fiscaal pact heeft ertoe geleid dat er een schuldverlichting is gekomen zodat tal van sociale projecten mogelijk zijn geweest. In dat opzicht heeft de maatregel van toenmalig minister Van Mechelen op sociaal vlak zijn nut bewezen.

Een debat over de toekomst van de OCMW's gaat voor ons dus verder dan het loutere integratieverhaal. Het gaat ook, en zelfs vooral, over de positie die de overheid moet innemen in het welzijnsbeleid. Een rol die vooral regisseren is, kwaliteit bewaken, maar minder zelf actor zijn. Een rol waarbij ze samenwerkt en ruimte geeft voor eigen initiatief, in plaats van te betuttelen en te overreguleren. Een nieuwe rol dus voor de overheid: meer dan ooit moeten we hierin deuren en vensters durven opengooien en zoeken naar nieuwe antwoorden. De integratie van het OCMW in de gemeente is een eerste, maar zeker niet laatste stap in het formuleren van deze antwoorden. Open Vld wil zich daarvoor in de Vlaamse Regering en in dit parlement inzetten. *(Applaus bij de meerderheid)*

De voorzitter: Mevrouw Pira heeft het woord.

Mevrouw Ingrid Pira (Groen): Minister Homans, uw regering presenteert zich graag met drie v's: vertrouwen, verbinden en vooruitgaan. Op het voorkaaf van het Vlaams regeerakkoord worden die gepresenteerd in een stijgende lijn. Wel, minister, onze OCMW's worden vandaag ook geconfronteerd met drie v's: vergrijzing, verjonging en verarming, maar het is een dalende lijn.

Ze kunnen steeds minder investeren. Van 580 miljoen euro in 2014 naar 117 miljoen euro in 2019. Dat is voor onze OCMW's op vijf jaar tijd 463 miljoen euro, bijna een half miljard euro minder investering in zorg en sociale dienstverlening. En waarom kunnen de OCMW's minder investeren? Omdat ze hun geld meer dan nodig hebben voor de dringende noden in onze samenleving, zorgnoden die al onderschat werden door de vorige Vlaamse en Federale Regering en door de nieuwe Vlaamse en Federale Regering nog meer onderschat worden, met als gevolg minder geld voor meer behoeften.

Maar laat me even ingaan op de drie v's van onze OCMW's. Dat is ten eerste vergrijzing. Het aantal ouderen stijgt, het aantal mensen dat behoefte heeft aan thuishulp stijgt, het aantal mensen dat op wachtlijsten staat voor een rust- en verzorgingstehuis of een woonzorgcentrum stijgt en het aantal mensen dat gemiddeld 1500 euro per maand voor zo'n RVT niet kan betalen stijgt ook. En

wat doet uw Vlaamse Regering van N-VA, Open VLD en CD&V? Ze doet elke Vlaming dubbel zoveel betalen voor de zorgpremie maar gebruikt dat extra geld niet voor extra zorg. Wie moet het gat dichtrijden dat er hoe dan ook is tussen meer zorgbehoefte en minder geld? Dat zijn de OCMW's! (*Opmerkingen*)

De verjonging, vervolgens. De term is mooier dan de realiteit. Want hier gaat het over het groeiend aantal werkloze jongeren dat bij de OCMW's aanklopt. Kijk maar naar de vele jongeren die hun wachtuitkeringen deze maand verliezen door de beslissing van de regering-Di Rupo van christendemocraten, liberalen en socialisten.

Onze ex-premier sloeg gisteren zelfs een mea culpa voor die maatregel omdat hij beseft dat de gevolgen nefast zijn. Meer dan 16.000 jongeren verloren deze maand hun wachtuitkering. En uiteindelijk zijn het de OCMW's die opdraaien voor de strengere maatregelen voor werkloze jongeren.

Derde v is die van de verarming. Ook de armoede stijgt. De armoedebaarometer 2014 was onverbiddelijk voor het beleid van de laatste jaren en voor de nieuwe regering. De doelstelling van Pact 2020, een vermindering van de armoede met een derde en van de kinderarmoede met de helft, zal niet worden gehaald. De rekening die uw regering, minister Homans, doorschuift naar de mensen in de vorm van duurdere schoolfacturen, meer inschrijvingsgeld, duurdere bussen en trams, duurder water en elektriciteit verergeren dit uiteraard. En wie moet de nieuwe armoede opvangen? Dat zijn eens te meer de OCMW's.

Tot hier de drie v's van vele van onze OCMW's.

Minister Liesbeth Homans: Mevrouw Pira, ik heb aan het begin van dit debat duidelijk de financiële toestand geschetst op basis waarvan dit debat wordt gevoerd. Ik heb heel duidelijk benadrukt dat de exploitatie-uitgaven van de OCMW's van 3,3 miljard euro in 2014 stijgen tot 3,6 miljard euro in 2019. Ik heb u ook gezegd dat in die investeringsgrafiek enkel en alleen de investeringen van de OCMW's zijn opgenomen, niet die van de autonome gemeentebedrijven, noch die van de OCMW-verenigingen en al zeker niet de investeringen van private partners. Wat u hier dus zegt, dat er minder zal kunnen worden geïnvesteerd in oudervoorzieningen, klopt totaal niet.

U zegt dat meer jongeren zich zullen wenden tot de OCMW's vanwege de afschaffing van de wachtuitkering. Dat zal wellicht het geval zijn, maar u weet ook hoe de financiering van het OCMW in elkaar zit. En dan bedoel ik niet de dotatie van de stad die naar het OCMW gaat. U weet hoe het zit met de terugbetaling van de leeflonen en dergelijke meer. Ik zie uw punt dan ook niet wanneer u het hebt over de uitbetaling van het leefloon. Het OCMW betaalt 30 procent van dat leefloon zelf; 70 procent wordt gerecupereerd bij Maatschappelijke Integratie. Voor een equivalent leefloon is er voor 100 procent recuperatie bij de federale overheid. Ik denk dan ook niet dat het gaat om een zware financiële aderlating voor de betrokken OCMW's.

Mevrouw Ingrid Pira (Groen): Dat zal nog moeten blijken, minister. In elk geval zijn er veel OCMW's die op het moment dat het cijfer werd bekendgemaakt van het aantal jongeren dat niet meer kon rekenen op een wachtuitkering, alarm hebben geslagen. Er zijn zelfs OCMW's die daar rekening mee hebben gehouden. Zeggen dat de OCMW's totaal niet zullen voelen dat zoveel duizenden jongeren gaan wachtuitkering meer krijgen, is echt van de pot gerukt. Die noden zullen stijgen, dat zal zeker blijken.

Ik heb het in het begin gehad over de stijgende lijn van het motto van uw regering: vertrouwen, verbinden en vooruitgang. Voor de OCMW's is de realiteit

een dalende lijn. De daling van 580 miljoen euro naar 117 miljoen euro staat zwart op wit in dat rapport: ik kan ze u straks tonen.

Minister Liesbeth Homans: Dit is de derde en laatste keer. Dat er een dalende lijn zit in investeringen die louter en alleen door OCMW's worden gedaan, klopt. Dat komt omdat er veel meer de tendens is van privatisering, oprichting van autonome gemeentebedrijven zoals recent het Zorgbedrijf Antwerpen en het Zorgbedrijf Roeselare. Is het dan zo moeilijk aan te nemen dat het niet zo onlogisch is dat de investeringslijn van een OCMW zelf daalt, maar dat dit niet betekent dat er minder zal worden geïnvesteerd? (*Applaus bij de meerderheid*)

Mevrouw Ingrid Pira (Groen): Minister, de OCMW's – of hoe ze ook genoemd worden in de toekomst – zullen een belangrijke speler blijven. Als je dan ziet dat het van 2014 tot 2019 om een daling van 80 procent gaat, welke andere bijkomende zorginitiatieven zullen dat opvangen? U kunt er niet omheen dat de investering veel kleiner zal zijn.

Minister Jo Vandeuren: Mag ik eens een voorbeeld geven? De heer Somers heeft er ook naar verwezen. Het ziekenhuis in Mechelen, een fusie van een privaat- met een publiekrechtelijk ziekenhuis, Ziekenhuis Netwerk Antwerpen (ZNA), het ziekenhuis in Bree-Maaseik, met OCMW's en andere ziekenhuizen als partner: daarin investeren wij miljoenen euro's. Maar echt, wij hebben de laatste jaren gigantisch veel geïnvesteerd in ziekenhuizen, waarvan er een groot deel publieke partners hebben. Tien of vijftien jaar geleden zouden die staan onder de OCMW's. Nu staan die niet meer in een tabel, maar ze worden nog altijd met publieke partners bestuurd. De publieke investeringen in de welzijnssector zijn de voorbije legislatuur enorm groot geweest.

We hebben nu een probleem, ESR-matig en met de mogelijkheden van het budget. Dat wil ik ruiterlijk toegeven. Maar u kunt niet zeggen dat we de voorbije jaren geen enorme evolutie hebben gezien. Kijk wat er de volgende jaren wordt geïnvesteerd. U kunt niet blijven zeggen dat we moeten kijken naar het lokale OCMW om te weten hoe dat evolueert. Dat is toch een intellectueel eerlijke benadering. Ik begrijp niet dat het wordt geproblematiseerd met dat argument. Dat is gewoon niet correct.

Mevrouw Elke Van den Brandt (Groen): Ik wil graag geloven dat, als de overheid niet investeert, er spontaan andere initiatieven zullen komen in de zorgsector. Maar ik denk dat de komende jaren het tegendeel zullen bewijzen.

U zegt zelf dat we nu een probleem hebben voor de komende jaren. Ik ben blij dat u dat zegt. De budgettaire context is problematisch. We hebben niet de middelen. We hebben uittrenturen in de commissie Welzijn gevraagd bij de begrotingsbespreking naar de exacte investeringsbudgetten. We hebben gevraagd om opgesplitste tabellen te krijgen, om te zien hoeveel middelen er zullen gaan naar nieuwe woonzorgcentra, nieuwe kinderopvang, nieuwe initiatieven. Elke keer botsen we op dezelfde antwoorden: er komt nog overleg, we gaan zien binnen de budgettaire context. Maar eigenlijk gaf u toe dat er gewoon geen geld is.

Als tegelijk een actor, die nog wel zou kunnen investeren in de OCMW's, ook minder middelen heeft, zal die ook niet investeren. Op het einde van de rit moet je geen zware wiskunde toepassen om te merken dat er minder instellingen zullen zijn, terwijl we al met wachtlijsten zitten. De wachtlijsten zullen dus toenemen.

Minister Jo Vandeuren: Mevrouw, al maak ik het mezelf daar intellectueel moeilijker mee, het is in een tijd dat je efficiëntieoefeningen doet en kerntaken probeert scherp te stellen, niet correct om te zeggen dat men de investering in een ziekenhuis of een woonzorgcentrum met lokale middelen moet proberen te

doen. Daar zijn andere kanalen voor. Ik ben de eerste om te zeggen dat het onze verantwoordelijkheid is en dat we moeten zoeken hoe we daar oplossingen kunnen bieden. Ook de OCMW's die een woonzorgcentrum bouwen, doen een beroep op het Vlaams Infrastructuurfonds voor Persoonsgebonden Aangelegenheden (VIPA). Zij vragen daarvoor ook Vlaamse investeringssubsidies. Het is niet zo dat zij nu opeens op andere investeringskanalen een beroep doen dan de privaatrechtelijke social profit.

Mevrouw Elke Van den Brandt (Groen): Die VIPA-middelen betalen maar een deel van de kosten; de rest wordt wel degelijk door die lokale overheid bijgepast. En dat is momenteel bevroren voor nieuwe initiatieven. De uitbreidingsmiddelen voor nieuwe infrastructuur voor woonzorgcentra, voor kinderopvang en andere initiatieven zijn er niet en zullen er ook niet komen. Dat kunt u niet ontkennen. Ze zullen niet als paddenstoelen uit de grond schieten. Het kost geld om een rusthuis te bouwen, en in dat geld is momenteel niet voorzien.

Minister Jo Vandeuren: Nog eens, ik betwist niet dat we voor grote uitdagingen staan. Maar het is niet correct om het probleem terug te brengen op de vraag wat de rechtspositie is van het OCMW ten opzichte van het lokale bestuur. Daartussen bestaat geen rechtstreeks oorzakelijk verband, en zelfs niet onrechtstreeks. Dat is niet correct. We kunnen er nog honderd keer over discussiëren. Het is niet juist om het op die manier te formuleren. Het is niet zo dat het lokale bestuur op een andere manier moet worden benaderd als het gaat over een investeringssubsidie waarop een andere partner in dezelfde sector wel een beroep zou kunnen doen. Die doen dat op dezelfde manier.

U zegt dan dat het dat lokale bestuur is dat de niet door het VIPA gedekte investeringsstukken gaat betalen. Dat moet worden betaald met de exploitatie van het woonzorgcentrum, zoals ook de vzw's dat moeten betalen met de exploitatiemiddelen die via het ROB- en RVT-proces en de bijdragen van de bewoners ter beschikking worden gesteld. Dat moet niet uit de kas van de lokale overheid komen. In een tijd waarin we echt zo goed mogelijk onze kerntaken moeten bewaken en ter zake op de lange termijn moeten mikken, is dat gewoon niet de juiste aanpak.

De heer Marino Keulen (Open Vld): Collega's, gewoon een stukje universiteit van het leven. Een wereld die ik tamelijk goed ken, is de aannemerswereld. Om zelf werk te creëren, investeren aannemers vandaag autonoom in woonzorgcomplexen. Ze nemen dan Probis of een andere zorgverstrekkers onder de arm om de zorgtaken voor hen uit te oefenen. Wat doet het lokaal bestuur, het OCMW? Die springen eventueel bij voor zorgbehoevende residenten, zodat hun factuur ook wordt betaald. Vlaanderen houdt ter zake de kwaliteitsvoorwaarden in de gaten, en voor de rest vind je van die investering niets terug in de investeringstabellen, maar dat woonzorgcomplex staat daar wel! Op zijn minst zijn die tabellen onvolledig. Er is de jongste jaren nog nooit zoveel in die sector geïnvesteerd, al was het maar omdat die behoefte er is. Vandaag zitten de Vlamingen niet meer te wachten op appartementen, maar wel op woonzorgcomplexen. De aannemerswereld heeft die ontdekt. Die weten wat ze kunnen, maar ook wat ze niet kunnen. Daar zorgen dan Probis en andere zorgverstrekkers voor. Dat is eigenlijk de hele redenering. Dat vind je vandaag zelden in een studieboek, maar ondertussen gebeurt dat wel in het echte leven. *(Applaus van de heren Bart Somers en Herman De Croo)*

Mevrouw Ingrid Pira (Groen): Tegenover meer noden staat minder geld. Minister Homans, wat doet u? Wat is uw antwoord op die steeds groter wordende spreidstand tussen een steeds lagere investering en een steeds groter wordende zorgbehoefte? Wat is uw antwoord op de vergrijzing, de verjonging en de verarming? Uw antwoord is dat de OCMW's tegen 2019 volledig geïntegreerd

moeten zijn in de gemeenten, en dat moet het liefst nog snel gaan ook. Een bestuurlijke ingreep als antwoord op altijd maar groter wordende behoeften: dat meent u toch niet?

We stellen ook vast dat u en de Vlaamse Regering geen gelegenheid onbenut laten om te benadrukken dat de lokale besturen van het allergrootste belang zijn, dat de betutteling weg moet, dat de autonomie groter moet zijn. Meer bestuurskracht voor onze lokale besturen: dat is uw slagzin. Zijn we echter op weg om onze lokale besturen te versterken? Ik weet natuurlijk wat u zult zeggen. U zult zeggen dat, ondanks de besparingen die in alle beleidsdomeinen worden doorgevoerd, u erin bent geslaagd om het Gemeentefonds elk jaar met 3,5 procent te doen stijgen. Er is echter iets heel eigenaardigs aan de hand met die 3,5 procent. Die wordt namelijk stilaan opgepeuzeld, door besparingen op de andere lokale bevoegdheden, zoals Cultuur, Jeugd, Sport en Welzijn, door besparingen op onze gesubsidieerde contractuelen (gesco's). Onze lokale besturen krijgen maar liefst 18 miljoen euro minder voor de loonsubsidies van deze mensen. Wat heeft dat alles met de OCMW's te maken? Wel, zoals hier al is gezegd, keuren de gemeenten jaarlijks een dotatie goed voor hun OCMW. Als de gemeenten het moeilijk hebben, dan ook de OCMW's. Dan gaan die uiteraard minder investeren in zorg en in dienstverlening.

Minister, ik sluit mijn betoog af met één duidelijke vraag aan u: hoe gaat u, gezien de groeiende zorg- en ondersteuningsbehoefte, ervoor zorgen dat de OCMW's, in plaats van minder, meer kunnen investeren? *(Applaus bij Groen en van de heer Kurt De Loor)*

De voorzitter: De heer Janssens heeft het woord.

De heer Chris Janssens (Vlaams Belang): Voorzitter, ministers, collega's, maatschappelijke noden evolueren. Het is dus logisch dat de maatschappelijke dienstverlening mee evolueert, maar ook het kader waarbinnen de overheid die dienstverlening organiseert, is niet onveranderlijk. Alvast het financiële kader is sterk gewijzigd: de uitgaven stijgen fors en de inkomsten volgen die stijging niet. De OCMW-inkomsten staan dus onder druk. Het is al gezegd: de steden en gemeenten zijn verplicht om, als het OCMW niet over voldoende middelen beschikt, de uitgaven te dekken die voortkomen uit de vervulling van zijn opdracht.

Maar steden en gemeenten staan op de rem, en dat is begrijpelijk, want voor één op de zes Vlaamse steden zal het niet voor de hand liggen om, zoals de nieuwe beleids- en beheerscyclus dat vereist, tegen 2019 de financiën structureel in evenwicht te brengen. Zo blijkt althans uit een rapport van Belfius. Maar het gevolg van het feit dat OCMW's financieel in slechte papieren zitten, is dat de OCMW's hoe dan ook meer en meer hun financiën zullen moeten bewaken. Willen ze onverminderd investeren, dan zullen ze hun reserves moeten aanspreken. Doen ze dat niet of kunnen ze dat niet, dan zullen ze hun investeringen moeten afbouwen.

In die omstandigheden kan het niet anders dan dat de invulling van de maatschappelijke dienstverlening en het financiële kader waarbinnen dat moet gebeuren, worden gekoppeld. We moeten kijken naar de noden van de burgers, maar ook naar de financiële mogelijkheden van de lokale overheid om de meest adequate maatschappelijke dienstverlening in de toekomst waar te maken.

Mijn fractie is dan ook van oordeel dat de bestuurlijke efficiëntie van onze steden en gemeenten kan worden verhoogd door een betere samenwerking tussen de gemeenten, én door het OCMW – als een welzijnsdienst – te integreren binnen de gemeentediensten. Dit stelt de huidige dienstverlening niet in vraag, maar wel de organisatie ervan.

In die zin heb ik enkele vragen, minister, waarvan er een aantal al aan bod zijn gekomen tijdens het debat. In uw repliek zult u er wellicht meer duidelijkheid over willen geven hoe u die geplande integratie van het OCMW in de gemeente precies ziet. U zult vast ook wel duidelijkheid willen geven over de modellen die u begin dit jaar zult voorstellen, wie er als lokale actor bij de opmaak van die modellen zal worden betrokken en op welke manier. U zult straks allicht ook duidelijkheid willen geven waarom u een onderscheid maakt tussen de gemeenten en de centrumsteden. Voor de centrumsteden is de integratie van het OCMW in de gemeente vrijwillig. Waarom maakt u een onderscheid met de andere gemeenten?

Collega's, als oorzaak voor de financiële problemen van de OCMW's wordt vooral gewezen naar de stijgende pensioenlast en de vergrijzing. En inderdaad, de vergrijzing heeft onmiskenbaar een toename aan zorgnood tot gevolg, aan plaatsen in rvt's, aan serviceflats, maar ook aan gezinszorg en aanvullende thuiszorg.

Intussen bestaat de vrees voor duurdere rusthuizen. We hebben het debat daarover al eerder gevoerd in de plenaire vergadering. Want terwijl men vreest dat de prijzen voor de rusthuizen stijgen, behoren onze pensioenen tot de laagste van Europa. Een gemiddeld pensioen in ons land is ruim onvoldoende om de rusthuisfactuur te betalen. De bijpassing van de rusthuiskosten van bejaarden neemt dan ook een alsmaar grotere hap uit het budget van veel OCMW's.

Lage pensioenen en hoge rusthuisfacturen zorgen voor stijgende kosten voor de lokale besturen en de OCMW's in het bijzonder. Collega's, het is toch onaanvaardbaar dat vele van onze ouderen, na een leven lang te hebben gewerkt, bij het OCMW moeten aankloppen. Zij, onze Vlaamse ouderen, mogen in geen geval slachtoffer worden van besparingen, want zij verdienen alleen maar de beste zorgen.

Maar er zijn nog andere oorzaken die bijdragen aan de penibele financiële situatie waarin onze OCMW's verkeren. In het bijzonder de economische crisis en – niet te vergeten – de totaal onverantwoorde import van kansarme vreemdelingen van over heel de wereld zorgen voor meer hulpvragen en zetten de uitgaven voor financiële en niet-financiële dienstverlening extra onder druk.

Dat de gevolgen van de buitensporige immigratiestromen van de voorbije jaren een belangrijke oorzaak zijn van de tekorten van onze OCMW's werd, wat het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest betreft, recent overigens nog toegegeven. Michel Colson, de voorzitter van de Brusselse federatie van OCMW's, wees er vorig jaar op dat er door de immigratie in Brussel steeds meer armen bij komen, met als gevolg immigratiewijken waar één op de twee jongeren werkloos is.

In 2013 moest een Brusselse gemeente gemiddeld 14 procent van haar budget besteden aan het dempen van de OCMW-put. Ook het OCMW van Turnhout verwees in het kader van zijn besparingsinspanningen al naar de "stevige uitdaging die de immigratie vormt".

Collega's, ter afronding vraag ik aan de Vlaamse Regering, en wat haar bevoegdheden betreft aan de Federale Regering, waar dezelfde partijen deel van uitmaken, dat ze hun verantwoordelijkheid niet afschuiven naar de lokale besturen en de OCMW's.

Mijn fractie wil vooral dat er werk gemaakt wordt van voldoende hoge pensioenen, die vermijden dat onze ouderen moeten gaan aankloppen bij de OCMW's. We verwachten ook een betaalbare zorg, zowel residentieel als niet-residentieel. We willen dat eindelijk werk wordt gemaakt van een systeem van maximumfactuur voor de residentiële zorg. En ten slotte wat betreft de

immigratie: stop er nu eens eindelijk mee OCMW te spelen voor heel de wereld.
(Applaus van de heer Stefaan Sintobin)

De voorzitter: Vraagt nog iemand het woord? *(Neen)*

Wenst iemand tot besluit van dit actualiteitsdebat een motie of een motie van wantrouwen in te dienen?

– Groen, sp.a, het Vlaams Belang en de meerderheid kondigen aan een motie te zullen indienen.

De moties moeten uiterlijk om 17.20 uur zijn ingediend.

Het parlement zal zich daarover straks uitspreken.

Het debat is gesloten.

VOORSTEL VAN RESOLUTIE houdende veroordeling van de onaanvaardbare aanslag op het tijdschrift Charlie Hebdo in Parijs van Matthias Diependaele, Koen Van den Heuvel, Bart Somers, John Crombez en Björn Rzoska

– 197 (2014-2015) – Nr. 1

Voorstel tot spoedbehandeling

De voorzitter: Dames en heren, met toepassing van artikel 50 van het Reglement van het Vlaams Parlement heeft de heer Matthias Diependaele bij motie van orde het woord gevraagd.

De heer Diependaele heeft het woord.

De heer Matthias Diependaele (N-VA): Voorzitter, in opvolging van het initiatief van het Vlaams Belang zal ook vanuit de andere partijen een voorstel van resolutie worden ingediend met betrekking tot de aanslagen in Parijs. We willen dit bij hoogdringendheid op de agenda zetten, dat moest worden aangekondigd.

De voorzitter: De heer Janssens heeft het woord.

De heer Chris Janssens (Vlaams Belang): Ik vind het een goed initiatief om een voorstel van resolutie te willen indienen over de aanslagen in Parijs. Wij zijn daar voorstander van. Ik zou willen, gezien het onderwerp van het voorstel van resolutie, dat we er minstens in slagen om eensgezindheid te vinden en dat ook mijn fractie betrokken wordt. Ik wil vermijden dat we nog een extra voorstel van resolutie moeten indienen. Dat zou leiden tot een voorstel van resolutie van het Vlaams Belang aan de ene kant en een voorstel van resolutie van alle andere partijen samen aan de andere kant.

De heer Matthias Diependaele (N-VA): Daar had u daarnet misschien aan moeten denken.

De heer Chris Janssens (Vlaams Belang): Voorzitter, ik heb daarstraks gevraagd om 1 minuut stilte. Ik heb niet namens mijn fractie een voorstel van resolutie aangekondigd. Ik hoor nu voor het eerst van het initiatief inzake een voorstel van resolutie van de heer Diependaele. Ik vraag alleen om eensgezind, met het hele parlement tot één voorstel van resolutie te komen.

De voorzitter: We zullen ons straks over het voorstel tot spoedbehandeling uitspreken.

Het incident is gesloten.

MEDEDELING VAN DE VOORZITTER

De voorzitter: Ik stel voor om de vergadering even te schorsen. U weet dat er een traktatie is met taart. Die wordt niet aangeboden door het parlement, ik heb die uit mijn persoonlijke zak betaald. (*Applaus*)

De reden is dat ik spijtig genoeg gisteren 64 jaar ben geworden.

Voor de duidelijkheid: het is echte Limburgse vlaai!

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

De voorzitter: Dames en heren, we schorsen de vergadering.

– *De vergadering wordt geschorst om 16.50 uur.*

– *De vergadering wordt hervat om 17.07 uur.*

ACTUELE VRAAG van de heer Michel Doomst tot mevrouw Liesbeth Homans, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Inburgering, Wonen, Gelijke Kansen en Armoedebestrijding, over het coachen van gemeenten met financiële problemen door de Vlaamse overheid

De voorzitter: De heer Doomst heeft het woord.

De heer Michel Doomst (CD&V): Minister, ik onderschat zeker uw capaciteiten als coach niet. We vernemen dat de Vlaamse overheid toch een aantal Vlaamse gemeenten die het financieel moeilijk hebben, zeer strikt wil begeleiden, zeg maar trainen. Hoe ziet dat trainerschap eruit? Blijkbaar mikt u vooral op de gemeenten die in de degradatiezone zitten. We kunnen hen niet onder curatele zetten. U kiest eigenlijk voor een soort 'ducatele', een begeleiding. Wat biedt u met dat trainerschap aan? Over hoeveel gemeenten gaat het op dit ogenblik? Is dat al omlijnd?

De voorzitter: Minister Homans heeft het woord.

Minister Liesbeth Homans: Mijnheer Doomst, dit is helemaal niet nieuw. De berichtgeving in de media is ontstaan naar aanleiding van de artikels over enkele failliete gemeenten in Wallonië. In Vlaanderen staat er, behalve mijn eigen mooie stad, geen enkele stad of gemeente onder curatele. Antwerpen staat nog tot 2018 onder curatele. De stad Gent heeft vrijwillig hulp gevraagd van de begeleidingscommissie. Er is dus in Vlaanderen geen sprake van failliete gemeenten, zoals in Wallonië. Wat het Agentschap voor Binnenlands Bestuur (ABB) wel al heel lang doet, is toezicht uitoefenen in het kader van de beleids- en beheerscyclus (BBC) om te zien of alles goed verloopt, bijvoorbeeld bij het indienen van de jaarrekening en bij controles en dergelijke. Tegelijkertijd kan een gemeente die hulp nodig heeft bij bijvoorbeeld het opstellen van een meerjarenplan of het indienen van een jaarrekening, al heel lang hulp vragen. Dat is, denk ik, de coaching waarnaar in de media werd verwezen. Wij gaan geen enkele gemeente viseren. Het is allemaal gebaseerd op vrijwilligheid. Gemeenten die denken dat ze in de toekomst eventueel met financiële problemen zouden kunnen te maken krijgen, kunnen een beroep doen op de diensten van het ABB. Dat is goed. Maar geen enkele gemeente moet zich zorgen maken dat ze ongevraagd een ambtenaar van de Vlaamse overheid over de vloer krijgt.

De heer Michel Doomst (CD&V): Minister, dank u voor uw antwoord. Het zou geen slechte zaak zijn als we aan de gemeenten nog meer duidelijk maken dat

de Vlaamse administratie openstaat voor een dergelijke begeleiding. Velen vragen zich af hoe ze moeten omgaan met die BBC. Wat dat betreft, is er op het terrein nog heel wat werk. Er komen de komende jaren nog heel wat lasten te liggen op de lokale overheden. We moeten nog beter bekend maken dat de Vlaamse administratie ter beschikking staat van de lokale besturen. Meer dan ooit is het nodig om die bijstand en assistentie wat te promoten.

De voorzitter: De heer De Meulemeester heeft het woord.

De heer Marnic De Meulemeester (Open Vld): Minister, het is goed om te horen dat geen enkele stad of gemeente onder curatele staat, terwijl dat in het Waalse landsgedeelte blijkbaar wel het geval is. Ik sluit mij aan bij de heer Doomst. Wanneer een gemeente een beroep wil doen op de expertise die wordt aangeboden door het ABB, zou dat beter bekend moeten zijn. Ik pleit er ook voor, en vraag mij af of het niet gemakkelijker zou gaan indien het zou komen vanuit de provinciediensten van de gouverneur en vanuit het ABB in de provincies. Die staan toch dicht bij de steden en gemeenten? Misschien kan de gouverneur een omzendbrief sturen. Dat moet niet betuttelend zijn. Hij zou de gemeenten erop kunnen wijzen dat ze recht hebben op die ondersteuning wanneer zij financiële ondersteuning nodig hebben.

De voorzitter: De heer De Loor heeft het woord.

De heer Kurt De Loor (sp.a): Minister, ik zou u willen vragen om niet blind te blijven voor de financiële situatie van de lokale besturen. U bent tenslotte de eerste pleitbezorger van de lokale overheden, zeker op het ogenblik dat andere overheden beslissingen nemen die nefaste gevolgen hebben voor de financiële situatie van de lokale besturen. Deze Vlaamse Regering blijft de facturen niet enkel naar de gezinnen sturen, maar ook naar de lokale besturen, naar steden, gemeenten en OCMW's. Dat los je niet op door alleen maar een coach te sturen.

Misschien moet u er eens over nadenken om de hulp van een coach in te roepen voor deze Vlaamse Regering en voor uzelf inzake goed bestuur.

Minister Liesbeth Homans: Mijnheer Doomst, uw suggestie om dat breder bekend te maken, is goed. Ik kan u melden dat dit al zeer uitgebreid op de webstek van het Agentschap voor Binnenlands Bestuur staat. Het is ook goed om de VVSG hierin een rol te geven om het breder verspreid te maken. De suggestie van de heer De Meulemeester inzake de gouverneurs neem ik mee. De gouverneurs vervullen nu ook al een rol in het kader van toezicht. Dank u voor de waardevolle suggesties.

Ik wens iedereen gerust te stellen dat geen enkele gemeente of stad, buiten mijn eigen mooie stad, onder curatele staat. Op basis van de ingediende meerjarenplannen ziet het er niet naar uit dat er iemand met een negatieve autofinancieringsmarge zal afsluiten. Ik ben redelijk hoopvol, maar coaching kan nooit kwaad.

De heer Michel Doomst (CD&V): Minister, ik dank u voor uw antwoord. Het klopt niet wat in de pers staat dat een tiental gemeenten een onverwacht bezoek zullen krijgen van een coach die zich aanbiedt als trainer voor de volgende jaren. De volgende maanden moeten we wel het instrument van BBC binnen de lokale besturen evalueren en kijken hoe de Vlaamse administratie daar maximaal een steun kan zijn.

De voorzitter: De actuele vraag is afgehandeld.

ACTUELE VRAAG van de heer Mathias De Clercq tot de heer Ben Weyts, Vlaams minister van Mobiliteit, Openbare Werken, Vlaamse Rand, Toerisme en Dierenwelzijn, over de plannen voor de rijopleiding

ACTUELE VRAAG van de heer Stefaan Sintobin tot de heer Ben Weyts, Vlaams minister van Mobiliteit, Openbare Werken, Vlaamse Rand, Toerisme en Dierenwelzijn, over de hervorming van de rijopleiding

ACTUELE VRAAG van de heer Lorin Parys tot de heer Ben Weyts, Vlaams minister van Mobiliteit, Openbare Werken, Vlaamse Rand, Toerisme en Dierenwelzijn, over de hervorming van de rijopleiding

De voorzitter: De heer De Clercq heeft het woord.

De heer Mathias De Clercq (Open Vld): Voorzitter, minister, dames en heren, het aantal ongevallen op onze wegen blijft erg hoog en is een bijzonder heikel maatschappelijk gegeven. Uit cijfers van het Belgisch Instituut voor de Verkeersveiligheid (BIVV) blijkt dat er in 2014 zelfs meer ongevallen met ernstige gevolgen hebben plaatsgevonden dan het jaar voordien. Er zal een pallet aan maatregelen moeten worden genomen om deze problematiek tegen te gaan. Er is het repressieve luik, wat een federale materie is. Maar repressie is niet alleenzaligmakend, ook sensibilisering is erg belangrijk. De rijopleiding, de educatie is daarin een belangrijk gegeven. Die hefboomen hebt u in handen.

Uit de bespreking van de beleidsnota bleek dat u daar echt werk van wilt maken. Federdrive, de beroepsvereniging, heeft een aantal voorstellen gedaan naar aanleiding van de bekendmaking van de dramatische cijfers. Minister, u hebt aangekondigd een brede consultatieronde te houden met alle betrokken actoren. Hoever staat u met de hervorming van de rijopleiding?

De voorzitter: De heer Sintobin heeft het woord.

De heer Stefaan Sintobin (Vlaams Belang): Voorzitter, minister, ik kan samen met de collega's alleen maar betreuren dat er opnieuw zoveel verkeersdoden gevallen zijn. Het cijfer is spectaculair gestegen, waardoor we een van de slechtste leerlingen van de Europese klas zijn.

De heer De Clercq heeft gelijk dat het gaat om een pallet maatregelen, maar de rijopleiding is daar een belangrijke factor in. Federdrive is van mening dat de professionalisering van de rijopleiding nodig is. Ter informatie geef ik mee dat 60 procent van wie een rijbewijs haalt, dat nog altijd doet via de vrije rijopleiding. Federdrive zegt dat de begeleiders niet professioneel opgeleid zijn, waardoor de fouten van de begeleider worden overgenomen door de kandidaat-bestuurder. U bent bezig met een consultatieronde, wat we appreciëren. U spreekt over een opleiding in fases en over levenslang rijden, maar ik wil de discussie verbreden. We zijn al vele jaren voorstander van een betere rijopleiding. Waarom blijft u vasthouden aan de vrije rijopleiding? U zult ongetwijfeld een aantal argumenten pro hebben, maar er zijn er evenveel contra.

De voorzitter: De heer Parys heeft het woord.

De heer Lorin Parys (N-VA): Voorzitter, ik wil beginnen met een uitspraak van de heer Smeesters die op 5 januari 2015 in De Standaard is verschenen: "Als ik op een internationaal congres ben en de cijfers met het aantal verkeersdoden worden geprojecteerd, dan schaam ik me. 'Doen jullie daar nu niets aan?' vragen mijn collega's." Ten gevolge van de zesde staatshervorming hebben we nu de mogelijkheid hier effectief iets aan te doen. De rijopleiding is een Vlaamse bevoegdheid geworden.

Mijn vraag heeft betrekking op de werkgroep onder leiding van de Vlaamse Stichting Verkeerskunde (VSV) die is opgericht om de eindtermen voor het behalen van het rijbewijs moet bepalen. Die werkgroep, waarin een aantal actoren zitten, moet bepalen wat iemand die zich op de Vlaamse weg begeeft effectief moet kennen om een rijbewijs te kunnen krijgen.

Minister, het is het begin van de legislatuur. Waar staan we in dit verband? Is er een consensus over wat de eindtermen van de rijopleiding moeten zijn? Kunt u ons hierover iets meer vertellen?

De voorzitter: Minister Weyts heeft het woord.

Minister Ben Weyts: Voorzitter, we zijn nog maar net bevoegd. Uit de cijfers blijkt meer dan ooit dat we absoluut nood hebben aan een nieuw Vlaams verkeersveiligheidsplan. Ik wil daar ook werk van maken. Ik tracht hiervoor een maximaal draagvlak tot stand te brengen.

De hervorming van de rijopleiding vormt een element van een dergelijk plan. Desondanks hebben we op korte termijn al heel wat goed werk verricht. Wat de rijopleiding betreft, is een werkgroep opgericht waarin onder meer de VSV en het Belgisch Instituut voor de Verkeersveiligheid (BIVV) zetelen. We zijn er al in geslaagd een eerste stap te zetten. We hebben de vraag gesteld wat we met die rijopleiding willen bereiken. Wat verwachten we voor het behalen van een rijbewijs B? Over welke vaardigheden en kennis moet een kandidaat-chauffeur beschikken?

Op basis van een benchmarkstudie en na herhaaldelijk overleg hebben we een overeenkomst bereikt. We gaan uit van de huidige situatie. Iemand behaalt het rijbewijs B indien hij in staat is de verkeersregels uit te voeren en indien hij slaagt in een test van de wagenbeheersing. We voegen daar nog enkele vaardigheden van een hogere orde aan toe. Een voorbeeld is risicoperceptie. De kandidaat-chauffeur moet, bijvoorbeeld, kunnen anticiperen op gewijzigde weersomstandigheden. Ik zal dit later nog voorstellen.

Het is een goede zaak dat we nu van start gaan. Over welke kennis en vaardigheden moet iemand beschikken om een rijbewijs B te krijgen? Daarover is een consensus tot stand gekomen. Op basis hiervan onderzoeken we hoe we dit in de rijopleiding zelf kunnen implementeren.

We starten vanuit een gefaseerde visie. Ik noem die visie LOVE. De L staat voor de leerfase. De O staat voor de oefenfase. De V staat voor de vervolmakingsfase. De E staat voor het eeuwig of levenslang leren.

Wat dit laatste punt betreft, heb ik contact met Assuralia opgenomen. Ik heb gevraagd of het mogelijk is een ander bonussysteem te bedenken. Ik heb een concreet voorstel gedaan. Wie op latere leeftijd, bijvoorbeeld als 50-plusser, een bijscholingscursus volgt, zou een beloning krijgen in de vorm van een bonus of een korting op de verzekeringspremie. De resultaten zijn vooralsnog negatief. Ik heb overleg georganiseerd, maar het antwoord is negatief. Ik blijf dit echter proberen.

Mijnheer Sintobin, u hebt nog een concrete vraag over de begeleiding gesteld. Ik wil de mogelijkheid van de vrije begeleiding behouden. Ik baseer me hiervoor op de wetenschappelijke literatuur. Er blijkt geen duidelijk comparatief voordeel tussen de volledige begeleiding door professionele begeleiders en de vrije begeleiding, bijvoorbeeld door ouders, te zijn.

Mijn conclusie is dat dit slechts een aspect is van een volledig verkeersveiligheidsplan waar we aan werken. Ik wil stap voor stap vooruitgaan. Ik wil

ervoor zorgen dat dit een breed gedragen verkeersveiligheidsplan wordt. De Vlamingen moeten zeggen hoeveel ze in alle opzichten bereid zijn te betalen voor minder verkeersslachtoffers.

De heer Mathias De Clercq (Open Vld): Minister, het is inderdaad een belangrijke ambitie die u uit om tot een Vlaams verkeersveiligheidsplan te komen. LOVE: wie kan daartegen zijn? Alle gekheid op een stokje, dit is heel belangrijk. Het klopt wat u zegt over de wetenschappelijke analyse: het is de rijervaring die daarin heel sterk naar voren kwam. Daar moeten we het kind niet met het badwater weggooien. We moeten met alle aspecten rekening houden. Ik roep op om in dialoog te gaan met de minister van Onderwijs. Educatie is een belangrijke hefboom om dit op de kaart te zetten en om op termijn tot een sensibilisering te komen. De repressie op het federale niveau is één zaak, maar niet alleenzalmakend. Veel belangrijker, zeker vanuit een liberale overtuiging, is de mentaliteit en daar echt voor gaan.

De heer Stefaan Sintobin (Vlaams Belang): Minister, we hebben allemaal hetzelfde doel voor ogen, namelijk verkeersveilige wegen en zo weinig mogelijk dodelijke slachtoffers. We steunen u in de opmaak van een nieuw verkeersveiligheidsplan.

Als u spreekt over de vrije rijopleiding, hebt u het over wetenschappelijke literatuur. We zijn het enige land in Europa met nog een vrije rijopleiding. Ik begrijp niet goed waarom dat argument, dat u hier aanhaalt, niet geldt in andere Europese landen. Niet dat ik voorstander ben van een afschaffing, maar ik geloof in het professionaliseren van de rijopleiding. Zelf heb ik mijn rijbewijs gehaald via een vrije rijopleiding. Ik heb het aan mezelf geleerd. Dat is allemaal vrijblijvend. Misschien kan een combinatie van de twee, een basisopleiding in een rijsschool en een vrije rijopleiding, soelaas bieden. Het argument dat het te duur zou zijn, telt hier niet. Een rijbewijs halen kost in andere Europese landen veel meer dan in Vlaanderen.

Minister, er is ook een rol weggelegd voor het onderwijs. Daarin kunnen we bepaalde veiligheidsmaatregelen aanleren. Misschien moeten we daar een tandje bijsteken.

De heer Lorin Parys (N-VA): De vrije begeleiding is een belangrijk punt voor onze fractie. Dat heeft te maken met de betaalbaarheid van de rijopleiding. Daar scoren we goed in vandaag, en dat willen we ook zo houden. Uiteraard kan er een model worden gevonden waarin een basisopleiding wordt gevolgd door iemand die aan vrije begeleiding doet.

Onze fractie vraagt ook dat er rekening wordt gehouden met een soort van terugkomdag. In andere landen is er geëxperimenteerd met het terugroepen van mensen voor een halve of een hele dag en dit zes of twaalf maanden na het volmaken van de cursus. Dat heeft tot heel goede resultaten geleid inzake verkeersveiligheid en zelfzekerheid bij het rijden. Minister, zult u daar ook rekening mee houden bij de uitwerking van uw plan?

De voorzitter: Mevrouw Brouwers heeft het woord.

Mevrouw Karin Brouwers (CD&V): Ik wil het nog even hebben over de betaalbaarheid van de rijopleiding. In het regeerakkoord staat dit zinnetje: "We zorgen ervoor dat de hervormde rijopleiding voor iedereen betaalbaar blijft." Om die betaalbaarheid te garanderen, lijkt het ons belangrijk dat de vrije rijopleiding blijft bestaan, maar ook dat initiatieven zoals het Rijbewijs op School en de KWB-Actie Rijbewijs een plaats kunnen hebben in dit verhaal.

Ook de Gezinsbond heeft zich vroeger al ongerust gemaakt over de kostprijs van een eventuele hervormde rijopleiding voor gezinnen. Minister, zijn bij de consultatie die u net hebt opgestart met automobielenorganisaties, verkeersveiligheidsorganisaties en rij scholen ook bijvoorbeeld de onderwijskoepels en de Gezinsbond betrokken?

De voorzitter: De heer Vandenbroucke heeft het woord.

De heer Joris Vandenbroucke (sp.a): Minister, ik heb u horen zorgen dat uw hervorming van de rijopleiding past in de voorbereiding van een nieuw Vlaams verkeersveiligheidsplan. Dat doet mij veel plezier, want het is nodig en nuttig dat dat nieuwe Vlaamse verkeersveiligheidsplan er snel komt, want het huidige is eigenlijk afgelopen. De cijfers evolueren niet meer in gunstige zin, en u hebt een aantal nieuwe bevoegdheden gekregen. Wanneer denkt u te zullen landen met uw nieuwe Vlaamse verkeersveiligheidsplan?

De voorzitter: Mevrouw Pira heeft het woord.

Mevrouw Ingrid Pira (Groen): Minister, u had het daarnet over veilige wegen. Het is in dat verband wel heel pijnlijk vast te stellen dat gisteren bekend werd gemaakt dat Vlaamse gemeenten steeds minder investeren in wegenonderhoud en -herstel. Men spreekt over een halvering van de budgetten die eraan besteed worden.

Ik wil u daarom vragen of u zou willen spreken met uw collega die bevoegd is voor Openbare Werken, om de gemeenten toch te motiveren om te blijven investeren in het onderhoud van wegen. Men mag nog zo'n goede rijopleiding hebben, als de wegen gevaarlijk zijn en vol putten liggen, zullen er ongevallen blijven gebeuren.

Minister Ben Weyts: Wat dat laatste betreft: ik heb zonet een kort overleg georganiseerd met de minister van Openbare Werken. (*Gelach*)

Ik kan natuurlijk niet spreken voor de gemeenten of optreden ten aanzien van de gemeenten voor wat betreft hun domein. Maar over het Vlaamse domein en de Vlaamse wegen kan ik wel duidelijk zeggen dat het investeringsniveau gehandhaafd blijft en dat wij vanuit de Vlaamse overheid blijven investeren. Daarom voeren wij ook een budgettair rigide beleid, net om te kunnen investeren, om het mogelijk te maken dat we ook voor de toekomst perspectief creëren en kunnen blijven investeren.

Er waren ook vragen over de timing. Er zijn natuurlijk verschillende aspecten verbonden aan het verkeersveiligheidsplan. We hebben het nu over de rijopleiding. Ik zou met de totaliteit van de hervorming van de rijopleiding graag dit jaar willen landen. We hebben nu een eerste stap gezet, en wel de belangrijkste, namelijk bepalen en aflijnen over welke vaardigheden en kennis men moet beschikken om een rijbewijs B te kunnen halen.

Een andere vraag betrof de betrokkenheid van andere partners. De Gezinsbond is bijvoorbeeld ook betrokken in het kader van de werkgroep rijopleiding. Er zal consultatie blijven gebeuren. Dat blijft absoluut mijn ambitie. Als je naar zo'n brede hervorming van de rijopleiding en een breed verkeersveiligheidsplan in Vlaanderen gaat, lijkt het mij evident dat je zulke belangrijke partners daar ook bij betreft.

We zullen moeten bepalen welke offers wij willen brengen in functie van minder verkeersslachtoffers. Dat is belangrijk. We zullen op dat vlak echt een tandje bij moeten steken. We zullen meer moeten betalen – ik heb het dan niet zozeer over het financiële aspect, maar misschien wel over de inperking van onze vrijheden,

toch diegenen die sommigen als hun absolute vrijheden beschouwen. Op dat vlak zullen we inperkend moeten optreden.

De terugkomdag is inderdaad een element dat we zeker willen integreren. Dat zit in de E van LOVE, namelijk het eeuwig of levenslang leren. We willen werk maken van die terugkomdag. De vraag is alleen of je dat dwingend gaat doen, dan wel of je het veeleer positief en stimulerend tracht te benaderen. Ik zit momenteel op dat tweede spoor. We zullen dit jaar zien waar we concreet kunnen landen.

De betaalbaarheid tot slot is vanzelfsprekend een bekommernis. Het is waar dat je qua kostprijs om een rijbewijs te halen in Vlaanderen zeer goed zit. Het is anderzijds ook zo dat verkeersveiligheid geen prijs mag hebben, maar als we het tegen een degelijke prijs kunnen behouden, moeten we dat zeker ook doen.

De heer Mathias De Clercq (Open Vld): Dank u wel, minister. Er is al heel wat werk in overleg en dialoog gebeurd, en dat is goed, want ik denk toch echt dat we moeten kunnen landen. Ik denk ook aan nieuwe technologieën, zoals de intelligente snelheidsaanpassingen (ISA) en de zelfrijdende auto. We moeten zien dat we hier niet voorbij gehold worden door nieuwe technologieën, die we eigenlijk moeten omarmen in het kader van de verkeersveiligheid. We moeten daar dus snel verder werk van maken.

De heer Stefaan Sintobin (Vlaams Belang): Ik wil nog even terugkomen op die vrijblijvende rijopleiding. Natuurlijk baart de betaalbaarheid van de rijopleiding ook ons zorgen. Ik heb hier geen pleidooi gehouden, ik heb alleen het debat willen openen. Er zijn ook een aantal mensen die zich vragen stellen bij de kostprijs van een rijbewijs.

Ik verwijs naar andere Europese landen. In Nederland is dat 2500 euro, in Noorwegen 6000 tot 7000 euro. Er zou natuurlijk ook een mogelijke oplossing kunnen zijn via sociale correcties. Dat kan perfect. Je kunt daarvoor bijvoorbeeld perfect middelen vanuit het boetefonds gebruiken. Ik wil alleen maar het debat voeren. Zoals u zegt: iedere maatregel die de verkeersveiligheid kan verhogen, kan er zijn. Wij nemen dat niet in ogenschouw, maar iedere dode kost in Vlaanderen heel wat honderdduizenden euro's aan de maatschappij.

De heer Lorin Parys (N-VA): Minister, ik dank u voor uw antwoord en voor het goede nieuws dat er een akkoord is over de eindtermen binnen de rijopleiding. Ik kan misschien mevrouw Brouwers geruststellen. In het verslag van de Vlaamse Stichting Verkeerskunde staat ook dat de KWB en de Gezinsbond betrokken zijn bij deze besprekingen. Wij gaan dat uiteraard vanuit de commissie met veel aandacht opvolgen en er mee aan werken zodat we dat voor het einde van het jaar rondkrijgen.

De voorzitter: De actuele vragen zijn afgehandeld.

ACTUELE VRAAG van de heer Björn Rzoska tot de heer Geert Bourgeois, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Buitenlands Beleid en Onroerend Erfgoed, over de rekbare begrotingsorthodoxie van de Vlaamse Regering

ACTUELE VRAAG van de heer Jan Bertels tot de heer Geert Bourgeois, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Buitenlands Beleid en Onroerend Erfgoed, over het nieuwe aangekondigde begrotingstraject

De voorzitter: De heer Rzoska heeft het woord.

De heer Björn Rzoska (Groen): Voorzitter, collega's, minister-president, nauwelijks drie weken geleden heeft uw meerderheid in dit parlement een begroting goedgekeurd waarin halsstarrig werd vastgehouden aan een nominaal jaarlijks begrotingsevenwicht. Dat is nauwelijks drie weken geleden. Enkele dagen geleden, bij het begin van het nieuwe jaar, hebt u twee weekend-interviews gegeven, waarbij het ene al meer dan het andere me de wenkbrauwen deed fronsen.

Ik zal misschien even kort uw geheugen opfrissen, want het is ondertussen Kerstmis geweest en zo. Ik wil u even in herinnering brengen dat van bij het begin, van bij de eerste debatten in het parlement op basis van uw regeerakkoord en op basis van de Septemberverklaring afgelopen maanden over de begroting, u altijd bijna als een geloofspunt hebt vastgehouden aan dat nominaal begrotingsevenwicht. Nu lees ik in een van die interviews – ik zal letterlijk citeren zodat ik geen fouten maak, daarom heb ik ook een papiertje bij – dat u dat nominaal begrotingsevenwicht, net zoals wij het indertijd ook hebben voorgesteld in ons groen alternatief, in onze Zuurstofbegroting, tijdelijk uit te stellen en te verlaten. U kreeg de vraag hoe u langs de ene kant kunt investeren met de stijgende noden en langs de andere kant kunt besparen. Daarop zegt u letterlijk in het interview aan *De Tijd* dat u tijdelijk wilt afwijken van het begrotingstraject. U zegt dat in een antwoord in het kader van de Europese context. U wilt daar dus tijdelijk van afwijken, en u gaat iets verder, zelfs nog concreter en dieper. U verduidelijkt, op de vraag van de journalist wat dat dan betekent: "Met afwijking bedoel ik eerder dat je als lidstaat meer tijd neemt om naar een evenwicht te gaan." Minister-president, mijn concrete vraag aan u is: houdt u nog steeds vast aan dat nominale jaarlijkse begrotingsevenwicht?

De voorzitter: De heer Bertels heeft het woord.

De heer Jan Bertels (sp.a): Minister-president, ik heb hier ook een kopie van het interview, voor alle duidelijkheid. Aansluitend bij wat de heer Rzoska heeft gezegd: we hebben ongeveer drie weken geleden de begrotingsdiscussie afgesloten, die soms grondig en heftig gevoerd werd. Een van de kerndiscussies in het begrotingsdebat was: zijn de ondoordachte besparingen in zorg, onderwijs, welzijn en openbaar vervoer vermijdbaar door de investeringsuitgaven te spreiden in de tijd, of niet? Dat is het alternatief dat we voorgesteld hebben.

De meerderheid was daar heel kort over: TINA. There Is No Alternative. Het kan niet. Maar kerst en Nieuwjaar zijn gekomen. We waren blij verrast te lezen in uw interview van 3 januari dat u blijkbaar tot een beter inzicht gekomen bent en dat u er nu zelf voor pleit om de investeringsuitgaven te spreiden in de tijd. De heer Rzoska heeft ernaar verwezen. Het is niet gewoon een discussie met betrekking tot een aantal procentjes in de begroting, maar een discussie die belangrijk is voor de mensen. Want dat betekent dat er alternatieven zijn voor de besparingen in het onderwijs, de kosten die u oplegt in de kinderopvang, de kosten voor het hoger onderwijs, voor openbaar vervoer, voor mobiliteit.

Minister-president, mijn heel concrete vraag is: bent u bereid om de investeringsuitgaven te spreiden in de tijd, te herbekijken in de begroting zoals die nu is, en staat heel uw meerderheid daarachter?

De voorzitter: Minister-president Bourgeois heeft het woord.

Minister-president Geert Bourgeois: Collega's, ik ben bijzonder blij dat u de tijd hebt genomen om de interviews die ik heb gegeven, te lezen. De voorzitter fluisterde me toe dat hij dat ook heeft gedaan. Er zijn dan toch al drie mensen die dat hebben gedaan. Waarvoor dank. (*Gelach*)

U moet ze natuurlijk correct en juist lezen en dan zult u merken dat wat ik in het interview zeg, exact hetzelfde is als wat ik hier al de hele tijd heb gezegd, ook naar aanleiding van de Septemberverklaring, ook naar aanleiding van latere debatten.

Ik heb gezegd dat wij bij de Europese Commissie een position paper hebben ingediend waarin we twee zaken vragen. Ten eerste vragen wij een wijziging van het Europees Stelsel van Rekeningen (ESR) waarbij het toegelaten is om op grote groeibevorderende publieke investeringen afschrijvingen toe te passen in plaats van ze in één keer te moeten boeken, met respect voor het budgettaire evenwicht. Luister naar mijn woorden in de totaliteit.

In subsidiaire orde hebben we aan de Commissie in de position paper gevraagd om – en het ligt zeer moeilijk: noordelijke versus zuidelijke staten – als dit niet kan, een nieuwe beslissing te maken. Er is een afwijkingsclausule binnen de verordening met betrekking tot het begrotingstraject, het traject naar het groei- en stabiliteitspact, die Olli Rhen verduidelijkt heeft. Ze is toepasbaar met respect voor de 3 procentnorm, met respect voor de schuldafbouw maar enkel voor die lidstaten die een negatieve economische groei hebben. Ik heb gezegd dat er op dit ogenblik gelukkig geen enkele Europese lidstaat zich in een periode van negatieve groei bevindt. Ik heb voorgesteld dat er tijdelijk, ook weer voor die duurzame investeringen, zou van worden afgeweken en dat men tijdelijk, om die investeringen te doen, de hele Eurozone zou erkennen als een zone in diepgaande neergang op dit ogenblik. Zo krijg je zuurstof om investeringen te doen. Ik heb het ook gezegd op vraag van een lid van de sp.a-fractie dat het pad in het groei- en stabiliteitspact behouden moet blijven. In de lijn naar het begrotingsevenwicht 2018 heeft men er zich toe verbonden om een evenwicht te hebben. Maar de Europese Commissie kan dus toelaten dat er ESR-matig een afwijking op komt.

Dat is wat ik gezegd heb. We wijken niet af van het nominale begrotingstekort. We hebben dat verdedigd. We hebben nog maar pas in dit parlement – weliswaar meerderheid tegen minderheid – een begroting goedgekeurd met een nominaal begrotingsevenwicht. Maar als het zou kunnen, zouden we een aanpassing willen van de regels van consolidatie en begrotingsevenwicht. We hebben een kapstok, want Juncker is voorzitter van de Europese Commissie geworden en heeft gezegd dat hij zal zoeken naar een nieuw evenwicht tussen de consolidatieregels en de nood aan grote publieke investeringen. Ik hoop dat velen de mening van de regering delen dat er publieke investeringen zouden moeten komen.

Dus niets nieuws. Dit is het discours dat wij gehouden hebben. De begroting 2015 die we nog maar pas hebben goedgekeurd en hebben ingediend met een nominaal evenwicht, gaan we nu niet veranderen.

De heer Björn Rzoska (Groen): Minister-president, met alle respect – en ik probeer altijd intellectueel eerlijk te zijn –, maar u houdt nu toch een licht ander discours dan bij de begrotingsbespreking enkele weken geleden. U hebt toen nooit over een tijdelijke afwijking – in het interview spreekt u over een tijdelijk uitstel – gesproken.

U bent dus wel degelijk aan het onderzoeken of u geen afspraak met Europa kunt maken. Minister-president, op dat vlak begrijp ik het niet goed. Ik begrijp het echt niet goed. Ook de vorige regering heeft hier jarenlang het parlement een rad voor de ogen gedraaid door te zeggen dat men met Europa ging onderhandelen. U weet net zo goed als ik dat het Rekenhof heeft vastgesteld dat wij zowat de enige lidstaat zijn die eigenlijk de pps-projecten buiten de begroting heeft proberen op te bouwen. Ze zitten allemaal terug in de consolidatieperimeter. Het is dus van twee zaken één.

Het is zeer duidelijk als u zelf het voorbeeld van de Oosterweel geeft. U hebt het in het interview over 0,2 procent van het bbp die we tijdelijk in de begroting gaan opnemen. In uw berekening betekent dat 600 miljoen euro per jaar, in de mijne is dat 800 miljoen euro. U geeft zelf aan Eurostat aan dat het 4,8 miljard euro gaat kosten. Ik heb de documenten intussen gezien. U gaat dus 800 miljoen euro per jaar laten inkantelen in de begroting volgens de huidige Europese regels die toch niet gaan veranderen, want dat hebben vorige regeringen ook al geprobeerd. Van twee dingen één dus. Ofwel zegt u nominaal evenwicht, ofwel volgt u wat wij ook al een heel lange tijd zeggen: u kunt het uitstellen, u kunt het evenwicht wel degelijk halen in 2018 om broodnodige investeringen te doen. Maar wat u nu doet, is zwalpen tussen twee systemen.

De heer Jan Bertels (sp.a): Minister-president, ik moet de heer Rzoska een beetje gelijk geven. Ik weet niet of u een bocht aan het voorbereiden bent of niet, maar ik versta het verschil niet tussen duurzame investeringen die u nu ineens opgenomen hebt in de begroting 2015 – 450 of 470 miljoen euro en dan volgend jaar nog eens 450 miljoen euro – en andere duurzame investeringen die u eventueel in gedachten zou hebben. We hebben een voorstel gedaan om die te spreiden binnen deze legislatuur om de schuld niet te laten oplopen.

Het zal bij de vervroegde begrotingscontrole wel terugkomen, u gelooft toch zelf niet meer dat u nog een nominaal evenwicht hebt van de begroting 2015. Die discussie hebben we al gehad. In de begroting zitten een aantal cijfers die al lang, lang achterhaald zijn.

Minister-president Geert Bourgeois: Er is geen enkele wijziging in het discours. Ik zou de verslagen van de vorige zittingen weer moeten bovenhalen. Ik ben het niet helemaal zeker, maar ik denk dat wat ik hier in subsidiaire orde geschetst heb, ook geschetst heb na een opmerking van de fractieleider van sp.a, in het pad naar beneden, naar het evenwicht in 2018. Dat is een bestaande investeringsclausule in een Europese verordening die is uitgelegd door Olli Rehn. Daar komen alleen lidstaten voor in aanmerking met een negatieve groei. Daarvan heb ik gezegd: het zal toch nu in deze periode waarin iedereen om publieke investeringen vraagt, veranderd moeten kunnen worden.

Er was vanmiddag een ontmoeting op het koninklijk paleis met Donald Tusk. De Federale Regering was daar en de andere deelstaten. We hebben onze gemeenschappelijke zorg nog eens geuit, dat er mogelijkheden en ruimte moeten zijn voor publieke investeringen, nog eens, met respect voor het evenwicht. Daar is helemaal niets nieuws aan. U neemt uw wensen voor werkelijkheid.

Ik ben trouwens benieuwd hoe de EU het plan-Juncker zal implementeren. Dat is nu goedgekeurd. Dat gaat over 21 miljard euro. Die zou gewaarborgd worden door de Europese Investeringsbank waar tegenover een 'leverage' zou staan van 315 miljard euro investeringen. Men kan hopen dat dit allemaal privé-investeringen worden. In de mate dat dat publieke investeringen zijn, gaat het over grote bedragen en zal men opnieuw botsen op diezelfde aanrekeningswijze van het ESR.

Ik heb het ook gezegd aan Donald Tusk, met evenwicht, met respect voor de 3 procentnorm, zou men op deze investeringen een afschrijving moeten kunnen toepassen. Subsidiair hebben we gezegd, bestaat die clausule, maar kan ze niet worden toegepast omdat het alleen kan voor die landen met een negatieve groei. Dat zou een boost voor de economie betekenen en tegelijk maatschappelijke noden invullen. In dat traject naar beneden, naar de 0 procent, zou men moeten kunnen toelaten dat er ESR-matig een afwijking op is. Ondertussen hebben we een begrotingsopmaak met een nominaal evenwicht ingediend. Ze is ook goedgekeurd. Daar wijken wij niet van af.

De heer Björn Rzoska (Groen): Minister-president, ik vind dat u zeer veel mist aan het spuien bent. U danst op twee benen, dat vond ik al tijdens het interview, en die benen kunnen absoluut niet met elkaar dansen en slaan in de knoop.

Het is het een of het ander, ofwel is de begrotingsorthodoxie voor u het ultieme, ofwel gaat u nog tijdelijk – en dat is ook wat wij in ons alternatief hebben voorgesteld – in het rood met de bedoeling om in 2018 naar een structureel evenwicht te werken en op die manier zuurstof te blazen in de investeringen en noden in Vlaanderen.

Het was waarschijnlijk ijdele hoop van mij dat de kerstdagen u tot enig inzicht zouden brengen, maar ik hoor toch in uw discours een heel andere tonaliteit dan wanneer u de alternatieven hebt afgebrand. U hebt ze heilloos genoemd en nu begint u zelf te pleiten voor een tijdelijke afwijking. Het is wat mij betreft duidelijk: uw regering danst op twee benen en ze slaan ongelooflijk in de knoop.

De heer Jan Bertels (sp.a): Het blijft me onduidelijk waarom duurzame investeringen A anders zouden moeten worden behandeld dan duurzame investeringen B. U had dus een mogelijkheid nu al met de opname van de investeringen van het verleden in de begroting een overschot of marge te creëren zodat u de factuur niet had moeten doorsturen naar de Vlaamse gezinnen.

U hebt dat bewust niet gedaan. U hebt nu blijkbaar willen proberen een opening te creëren die u vandaag opnieuw een beetje sluit. Dat geeft mij de indruk dat u wel een opening creëert in de kranten maar nog niet in dit parlement. En dat is vervelend voor dit parlement. *(Applaus bij sp.a)*

De voorzitter: De actuele vragen zijn afgehandeld.

ACTUELE VRAAG van mevrouw Caroline Gennez tot mevrouw Hilde Crevits, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs, over kwalificatieplicht, ongekwalificeerde uitstroom en de inschakelingsuitkering

ACTUELE VRAAG van de heer Jo De Ro tot mevrouw Hilde Crevits, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs, over een versoepeling van de voorwaarden voor een inschakelingsuitkering

De voorzitter: Mevrouw Gennez heeft het woord.

Mevrouw Caroline Gennez (sp.a): Minister, beste wensen voor het nieuwe jaar. Ik heb een heel concrete vraag. We horen dat de federale minister van Werk heel duidelijk zegt dat men om recht te hebben op een uitkering, een diploma moet hebben. Wanneer men naar de feitelijke praktijk kijkt, dan ziet men dat er in ons land veel te veel ongekwalificeerde uitstroom is. Ik denk dat iedereen het daarover eens is. 7,3 procent van de jongeren verlaat de schoolbanken zonder een diploma van het secundair onderwijs. Uit een studie van het Onderzoeksinstituut voor Arbeid en Samenleving (HIVA) bleek deze week dat 3000 jongeren de schoolbanken verlaten zonder een diploma basisonderwijs. Als we dat koppelen aan de standpunten van de Federale Regering inzake het recht op een uitkering, dan wordt dat toch wel een bijzonder koel en kil beleid ten aanzien van jonge mensen die het sowieso moeilijk hebben aan het begin van hun beroepsleven, en in hun verdere leven tout court.

Minister, ik heb begrepen dat u zelf zegt dat we misschien elders verworven competenties moeten meenemen en dat een diploma dus niet in strikte zin moet worden begrepen. Dat is een eerste belangrijke opening die wij goed vinden maar daarnaast moeten we het probleem van de ongekwalificeerde uitstroom ook

fundamenteel aanpakken. Dan is de vraag welke middelen u daartoe het meest geijkt ziet. De discussie over de leerplicht is geopend, de discussie over de kwalificatieplicht is geopend. Ik hoor graag welke bijkomende pistes u zou willen bewandelen.

De voorzitter: De heer De Ro heeft het woord.

De heer Jo De Ro (Open Vld): De vorige sprekerster had het over een kil signaal. Mijn fractie ziet de maatregelen van de federale overheid net als een stimulans, als een belangrijk signaal voor jongeren en inwoners van ons land dat kwalificatie in een land als België en in een regio als Vlaanderen en Wallonië absoluut primordiaal is.

Het meest kille signaal dat we zouden kunnen geven, is dat ongekwalificeerde uitstroom tot in het oneindige zou worden meegenomen. En op dat vlak ben ik het eens met mevrouw Gennez: er moeten maatregelen worden genomen. Er moeten maatregelen worden genomen om te vermijden dat de discussie moet worden gevoerd over de uitzonderingen die we zullen toestaan op die federale maatregelen om die groep zo klein mogelijk te houden. Federaal minister Peeters heeft daarnet in de Kamer gezegd over hoeveel mensen het gaat. De ambitie om die groep zo klein mogelijk te houden, staat ook in het regeerakkoord en is al besproken in het kader van de beleidsnota. Het belangrijkste signaal dat de Vlaamse Regering nu kan geven naar aanleiding van het nieuwe koninklijk besluit van de Federale Regering, is hoe op het vlak van werk met VDAB-opleidingen en op het vlak van onderwijs via tweedekansonderwijs en het secundair onderwijs de groep jonge mensen die ongekwalificeerd ons onderwijs verlaten, zo klein mogelijk kan worden gehouden. Als liberale fractie geloven wij er heilig in dat men jonge mensen de kans moet geven om de toekomst zelf in handen te nemen. In onze maatschappij is dat met kwalificaties, diploma's en een goede opleiding. Minister, hoe zal de Vlaamse Regering reageren op die federale stok achter de deur, die federale stimulans? Welke maatregelen zal zij de volgende jaren nemen? (*Applaus van de heren Bart Somers en Herman De Croo*)

De voorzitter: Minister Crevits heeft het woord.

Minister Hilde Crevits: Dit was eigenlijk mossel noch vis.

Ik wens iedereen een gelukkig jaar. De twee vraagstellers hadden het over een kil signaal. Ik denk dat we vandaag het kilste signaal al hebben gekregen dat men in een maatschappij kan krijgen.

Ik wil beginnen met een aantal verduidelijkingen over de communicatie en over het koninklijk besluit van de Federale Regering. Ik heb de tekst daarvan meegebracht om een aantal zaken in perspectief te plaatsen.

Het is van het allergrootste belang dat alle jongeren in Vlaanderen, wanneer zij de arbeidsmarkt betreden, dat op een gekwalificeerde manier kunnen doen.

Het ergste wat je kan overkomen, is dat je probeert werk te vinden als je geen kwalificaties hebt. Dan ziet niemand je graag komen. Dat is zeer vervelend. We moeten de komende jaren alles op alles zetten om ervoor te zorgen dat we stappen vooruit zetten, ook waar het beleid de voorbije jaren heeft gefaald, en dat meer jongeren dan vandaag gekwalificeerd het secundair onderwijs verlaten.

Nu zegt het KB, dat is goedgekeurd door de Federale Regering, dat jongeren die de leeftijd van 21 jaar niet hebben bereikt, wel een inschakelingsuitkering kunnen krijgen, maar dat ze daarvoor aan voorwaarden moeten voldoen. Eén – ik citeer letterlijk –: ze moeten bewijzen dat ze “in het bezit zijn van een diploma van het hoger middelbaar onderwijs”. Kent u zo'n diploma? Ik niet. Twee, men

kan ook bewijzen dat men een alternerende opleiding leren en werken integraal en met succes heeft voleindigd. Zeer goed, een diploma is niet vereist. De derde mogelijkheid is dat men een bewijsstuk kan voorleggen dat afgeleverd wordt door “een gemeenschap dat gelijkwaardigheid vaststelt”. Dan is het ook goed, als je zes jaar hebt gevolgd.

Au fond heb ik geen probleem met die regels, maar we moeten zien wat wordt bedoeld met gelijkwaardig. Collega's, ik daag u uit. Een jongere die vandaag zes jaar buitengewoon onderwijs heeft gevolgd, krijgt geen diploma. Een jongere die vandaag zes jaar voltijds beroepssecundair onderwijs heeft gevolgd, krijgt geen diploma. Die moet om een diploma secundair onderwijs te krijgen, het zevende jaar volgen. Maar dat zevende jaar volgen velen om te specialiseren of om hoger onderwijs te gaan doen. Het gaat hier om een kwalificatie om naar de arbeidsmarkt te gaan.

Als wij nu zeggen dat we de discussie niet aangaan, dat het mag worden gehouden zoals het is, maken we geen gebruik van mogelijkheid drie, om een bewijsstuk te gebruiken dat evenwaardig is. In die situatie, collega's, komen jongeren die de opleiding alternerend leren en werken volgen, wel in aanmerking. Terwijl jongeren die een even lange periode voltijds het beroepssecundair onderwijs hebben gevolgd, niet in aanmerking komen. Dat is een ongelijkheid die we sowieso niet kunnen aanvaarden.

Daarnaast – we kunnen er in de commissie nog eens naar kijken – heb je in het hele traject secundair onderwijs, buitengewoon onderwijs en beroepsonderwijs diploma's, getuigschriften, certificaten enzovoort. We zijn ook bezig met de kwalificatiestructuur, die wordt uitgerold. Er is heel veel in beweging. We moeten er vooral voor zorgen, collega's, als er wordt gezegd dat men een diploma moet hebben, dat het woord 'diploma' op een correcte wijze wordt geïnterpreteerd. Daarover gaat het overleg. De minister van Werk heeft met de ministers van de gemeenschappen een overleg gevraagd, om te kijken hoe dat zit en hoe we het kunnen aanpassen. Het overleg, waar ik uiteraard zeer enthousiast op inga, is net bedoeld om dat woord 'diploma' of 'kwalificatie' te bekijken.

Ik lees nu in de krant dat wie een diploma buitengewoon onderwijs heeft, in aanmerking komt. Maar er is geen diploma buitengewoon onderwijs. Men krijgt kwalificaties. Sommigen krijgen een kwalificatie die zeer goed is voor de arbeidsmarkt, anderen zullen dat niet krijgen. We moeten er vooral voor zorgen dat de stappen die in het buitengewoon onderwijs zijn gezet, ook worden gehonoreerd en dat jongeren die bijvoorbeeld zes jaar buitengewoon secundair onderwijs hebben gevolgd, niet tot hun 21e moeten wachten voor ze een inschakelingsuitkering krijgen.

Het is een aanpak die we moeten doen op maat, op maat van de jongeren vooral. Het basisuitgangspunt dat we er de komende jaren voor moeten zorgen dat onze jongeren gekwalificeerd het onderwijs verlaten, wordt niet afgezwakt maar net bekrachtigd.

Mevrouw Caroline Gennez (sp.a): Dank u wel, minister, voor uw antwoord. Ik begrijp dat u zegt dat men federaal niet goed weet wat men daar vertelt. Men stelt voorwaarden op en communiceert die. Wederom jaagt men mensen angst aan, zonder goed te weten over welke doelgroep het gaat, over welke kwalificaties en eventuele diploma's het gaat. Dat is betreurenswaardig omdat het om een kwetsbare groep jonge mensen gaat, aan het begin van hun arbeidsloopbaan.

Verder was er de vraag hoe u het debat inzake kwalificatieplicht ziet verlopen. Als u zo stringent de voorwaarden hanteert die de federale overheid oplegt, vindt u het dan zinvol om aan onderwijspartners – gewoon, buitengewoon onderwijs of

het stelsel van duaal leren en werken – te zeggen dat ze moeten blijven inzetten op die jongeren tot en met ze kwalificaties, elders verworven competenties of een diploma in handen hebben?

Die attestering is voor hen immers het allerbelangrijkste om aan de slag te gaan. Dan betekent dit dat we investeren en herinvesteren in jonge mensen. Dat lijkt me de opdracht die we met zijn allen hebben.

De heer Jo De Ro (Open Vld): Minister, als ik de mensen die de federale onderhandelingen hebben gevolgd, goed heb begrepen, dan kunnen er voor ons, wij die de onderwijswetgeving beter kennen dan de federale collega's, misschien aan de bewoordingen van het KB nog wel een aantal aanpassingen gebeuren. De kern van het akkoord tussen de vier federale partijen is echter dat jongeren die een opleiding hebben afgemaakt, die een traject hebben afgelegd, in aanmerking komen. Aan de anderen geven we een heel duidelijk signaal dat dit in het Vlaanderen en het België van vandaag cruciaal is. Dit is een cruciale leeftijd. Velen onder ons vroegen zich toen misschien zelfs af welk nut dat diploma secundair onderwijs heeft.

Dan komen de gemeenschappen. We moeten niet alleen zeggen wie wel of niet valt onder die regeltjes, maar veel belangrijker is dan dat heel dat apparaat van zowel Werk als Onderwijs in gang schiet – op maat, daarin geef ik u gelijk, mevrouw Gennez – om jongeren effectief die attestering, die diplomering te bieden. Dan gaat het niet om dat papiertje. Niemand gelooft dat het om dat papiertje gaat. Het gaat wel om de kans om op die arbeidsmarkt beter gekwalificeerd te zijn, om beter af te zijn dan vandaag. *(Applaus bij Open Vld)*

De voorzitter: Mevrouw Meuleman heeft het woord.

Mevrouw Elisabeth Meuleman (Groen): Minister, mijnheer De Ro, ik vind dat we dit debat toch enigszins verkeerd aan het voeren zijn. Ik vind het de grote schandvlek van het beleid, en, misschien voor een stukje ook van het onderwijs, dat we erin slagen om leerlingen twaalf jaar mee te slepen in ons onderwijs en ze dan nog uit ons onderwijs te laten stromen zonder enige vorm van kwalificatie. Iedereen erkent dat daar absoluut iets aan moet worden gedaan.

Ons beleid moet zich daarop toespitsen. We moeten ons daarop richten, om ervoor te zorgen dat het niet kan gebeuren dat mensen twaalf jaar worden meegesleept door ons onderwijs en op het einde zonder iets op straat komen te staan. Dan worden ze dubbel bestraft: nu krijgen ze te horen van de Federale Regering dat ze ook nog eens geen recht hebben op een wachtuitkering. Minister, ze zitten al in een superzwakke positie en dan worden ze nog eens geschrapt. Ik vind de federale maatregel sowieso verkeerd. We sturen die mensen door naar het OCMW.

Ik vind het echter natuurlijk uw verantwoordelijkheid als minister van Onderwijs om dringend iets te doen aan de ongekwalificeerde uitstroom. Wat zult u doen? Wat zal het beleid doen om scholen te responsabiliseren om die uitstroom tegen te gaan? Dat is natuurlijk de cruciale vraag.

De voorzitter: De heer Daniëls heeft het woord.

De heer Koen Daniëls (N-VA): Mevrouw Meuleman, u gebruikt de vroegere term 'wachtgeld'. Daar gaat het net over: geld geven aan jongeren om te wachten op wat? Op werk dat komt? Neen, de kern van het federale regeerakkoord is net dat we willen aanmoedigen en stimuleren voor een minimale diplomavereiste. Zo staat het ook in het federale regeerakkoord. De omzetting die nu is gebeurd in het KB, geeft inderdaad die gelijkwaardigheid. Ik meen echter dat we niet lichtzinnig mogen omgaan met die gelijkwaardigheid.

Vlaanderen is rijk aan zeer veel opleidingen. We kunnen niet zomaar elke opleiding gelijkschakelen, net omdat we die jongere moeten aanmoedigen om een kwalificatie te behalen, een kwalificatie die je krijgt na een traject. Het lijkt me correct dat we bijvoorbeeld de attesten buitengewoon secundair onderwijs tot sociale aanpassing van arbeidsgeschiedmaking meenemen in dit verhaal, maar dat is uiteraard iets anders dan iemand die in een centrum voor volwassenenonderwijs een cursus Italiaans richtgraad 1 gaat volgen. Dan spreken we over een andere kwalificatie.

Minister, de vraag werd gesteld wat u gaat doen aan de ongekwalificeerde uitstroom. Dat lijkt me een terechte vraag. In De ochtend hebt u het taalbad al terecht aangehaald. Ik ben ook nog bereid om in de commissie verder andere oplossingen te bekijken.

De voorzitter: Mevrouw Helsen heeft het woord.

Mevrouw Kathleen Helsen (CD&V): Minister, ik ben het volledig eens met uw visie dat Vlaanderen er onmogelijk mee akkoord kan gaan dat bijvoorbeeld leerlingen die zes jaar bso of zes jaar buso volgen, niet in aanmerking komen om die uitkering te krijgen. Ik vind het positief dat we daarvoor pleiten en dat we een juiste interpretatie geven aan wat federaal wordt vastgelegd.

Verder is het natuurlijk van belang dat u de vernieuwing van het secundair onderwijs realiseert. Daarin hebt u voorzien. We hebben in de vorige legislatuur al de discussie gevoerd over de vraag wat nu meteen van belang is om die ongekwalificeerde uitstroom terug te dringen. Diverse elementen zijn belangrijk om daar werk van te maken.

Een derde element dat u hebt opgenomen in uw beleidsnota, is de aandacht die we moeten hebben voor het levenslang leren, dat ook stimulerend werkt voor het behalen van meerdere kwalificaties. We moeten daar breed naar kijken, zodat we openstaan voor verschillende vormen van leren.

Een laatste punt dat ik belangrijk vind, is dat de nieuwe reglementering zoals die er zal uitzien, niet leidt tot bijkomende administratieve rompslomp voor jonge mensen die het al niet altijd gemakkelijk hebben om hun weg te vinden.

Minister Hilde Crevits: Ik ben bijzonder tevreden dat alle partijen die het woord hebben gevoerd in dit halfrond, het ermee eens zijn dat je het woord 'diploma' niet te strikt mag interpreteren, maar dat het hier gaat om een kwalificatie die iemand nodig heeft om goede kansen te krijgen op de arbeidsmarkt. Wat dat betreft, zijn we het dus eens. Als er overleg is gevraagd, gaat het juist over het geven van kansen aan kinderen of jonge mensen die met succes een opleiding hebben gevolgd en die dan ook een getuigschrift of certificering krijgen die gelijkwaardig kan worden geacht aan een diploma. Dat is de inhoud en de kern van het overleg dat straks nog zal plaatsvinden.

Jullie vragen hoe ik de ongekwalificeerde uitstroom zal aanpakken. Dat is een zeer rijk verhaal, dat weten jullie ook. Het past moeilijk in het minutendiscours van een actuele vraag. Mevrouw Helsen haalde het masterplan secundair onderwijs aan. Een van de redenen waarom het masterplan in de voorbije legislatuur is opgemaakt, is net om ervoor te zorgen dat meer jongeren gekwalificeerd uitstromen, maar ook, collega's, omdat een aantal jongeren wel uitstromen met een diploma secundair onderwijs voorbestemd om voort te studeren, maar dat traject van voortstuderen nooit afleggen en dus ook weinig kansen krijgen op de arbeidsmarkt. Die nuance wil ik er dus toch ook bij maken.

Wij leggen op dit ogenblik de laatste hand aan wat ik een actieplan Leerrecht noem. Ik gebruik die benaming omdat ik vind dat de woorden spijbelactieplan en

actieplan vroegtijdig schoolverlaten een zeer negatieve connotatie hebben die op zich totaal niet wervend zijn voor jongeren die het wat moeilijk hebben. Wij hebben er voorlopig een actieplan Leerrecht van gemaakt, met een pak positieve maatregelen die jongeren kunnen stimuleren om hopelijk de trajecten op school af te maken.

Samen met minister Muyters ben ik heel hard aan de slag om het duaal leren en werken, het alternerend leren en werken, alle kansen te geven. Er is een grote groep jongeren die zeker arbeidsrijp is en die via de werkplek eigenlijk gestimuleerd wordt om ook een diploma of getuigschrift te verwerven. Als we al die 'verwervingen' goed kunnen afronden, ben ik ervan overtuigd dat we het zeer complexe probleem van het vroegtijdig schoolverlaten, het uitgeblust of schoolmoe zijn – tot mijn ontzetting bij sommige jongeren al op de banken van de lagere school – kunnen terugdringen.

Het behalen van een kwalificatie geeft zelfvertrouwen en zorgt ervoor dat je je anders beweegt in het leven. Ik denk dat we het daarover allemaal eens zijn. Het woord diploma moet worden geïnterpreteerd als een kwalificatie.

Mijnheer Daniëls, u hebt natuurlijk ook gelijk. Het gaat niet over eender wat. Ook daarover zijn we het allemaal eens. Zelfs in het buitengewoon onderwijs. Vandaag is het ook al goed geregeld. Sommige modules geven alle of toch zeer goede kansen op de arbeidsmarkt en andere niet. Maar je kunt jongeren niet straffen omdat ze nu eenmaal een richting in het buitengewone onderwijs volgen. Integendeel, we zijn het er allemaal over eens dat het voor sommige jongeren de beste optie is. Maar dan mag je ze natuurlijk niet van bepaalde rechten verstoken laten, want dat zou bijzonder demotiverend werken. *(Applaus bij CD&V)*

Mevrouw Caroline Gennez (sp.a): Minister, ik dank u. Ik denk inderdaad dat de aftrap van de discussie gegeven is. Ik hoor de collega's van CD&V en Open Vld uitdrukkelijk zeggen dat een kwalificatie een positieve stimulans is en kansen geeft voor het verdere leven. Daarover zijn we het allemaal eens. Op dat vlak hoor ik een wat andere nuance bij de heer Daniëls. Dat vinden we een beetje betreurenswaardig.

Wat vooral moet gebeuren, ook in het Vlaams Parlement en door de Vlaamse Regering, is het uittrekken van de noodzakelijke middelen om dat stelsel voor duaal leren en werken te kunnen laten functioneren. Vandaag is er bespaard in de begroting voor 2015 en in de meerjarenplanning. Het wordt natuurlijk moeilijk die trajecten te ontwikkelen als daar geen euro tegenover staat. Want activeren, investeren in mensen, kost geld.

De heer Jo De Ro (Open Vld): Collega's, voor onze fractie is het natuurlijk zo dat het om mensen gaat die in het buitengewoon secundair onderwijs dag in, dag uit hard hun best doen om kwalificaties mee te geven aan en de slaagkansen op de arbeidsmarkt te verhogen van wie buitengewoon onderwijs volgt.

Ik heb zelf een school buitengewoon secundair onderwijs onder mijn bevoegdheid in mijn stad. Ik zie tot mijn tevredenheid dat de tewerkstellingsgraad van die jongeren heel hoog is.

Uiteraard is onze vraag niet geïnspireerd op het uitsluiten van de vergoeding van die jongeren in het geval ze geen werk hebben. De focus van het debat moet inderdaad liggen op de groep jongeren die ons onderwijs verlaten zonder enige kwalificatie en bijgevolg met bijzonder weinig kansen op de arbeidsmarkt en in het leven.

Voor ons is dat een basis van geloof, een basis van overtuiging dat we aan jonge mensen kansen moeten geven. Ze moeten ze ook grijpen, het is een duaal

verhaal. Daar moeten we werk van maken in Vlaanderen, zowel op het vlak van Onderwijs als van Werk. (*Applaus bij Open Vld*)

De voorzitter: De actuele vragen zijn afgehandeld.

ONTWERP VAN DECREET tot instemming met :

1° de overeenkomst tussen het Koninkrijk België en het Algemeen Hoofdkwartier van de Geallieerde Strijdkrachten in Europa inzake de bijzondere voorwaarden voor de vestiging en het functioneren van dit Hoofdkwartier op het grondgebied van het Koninkrijk België, ondertekend te Brussel op 12 mei 1967, zoals gewijzigd en aangevuld door overeenkomst, ondertekend te Brussel op 10 september 2013;

2° de overeenkomst, ondertekend te Brussel op 10 september 2013, tot wijziging en aanvulling van de overeenkomst, ondertekend te Brussel op 12 mei 1967 tussen het koninkrijk België en het algemeen hoofdkwartier van de geallieerde strijdkrachten in Europa inzake de bijzondere voorwaarden voor de vestiging en het functioneren van dit hoofdkwartier op het grondgebied van het Koninkrijk België

– 120 (2014-2015) – Nrs. 1 en 2

Algemene bespreking

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is het ontwerp van decreet tot instemming met:

1° de overeenkomst tussen het Koninkrijk België en het Algemeen Hoofdkwartier van de Geallieerde Strijdkrachten in Europa inzake de bijzondere voorwaarden voor de vestiging en het functioneren van dit Hoofdkwartier op het grondgebied van het Koninkrijk België, ondertekend te Brussel op 12 mei 1967, zoals gewijzigd en aangevuld door overeenkomst, ondertekend te Brussel op 10 september 2013;

2° de overeenkomst, ondertekend te Brussel op 10 september 2013, tot wijziging en aanvulling van de overeenkomst, ondertekend te Brussel op 12 mei 1967 tussen het koninkrijk België en het algemeen hoofdkwartier van de geallieerde strijdkrachten in Europa inzake de bijzondere voorwaarden voor de vestiging en het functioneren van dit hoofdkwartier op het grondgebied van het Koninkrijk België.

De algemene bespreking is geopend.

Vraagt iemand het woord? (*Neen*)

De algemene bespreking is gesloten.

Artikelsgewijze bespreking

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de artikelsgewijze bespreking van het ontwerp van decreet. (*Zie Parl.St. VI.Parl. 2014-15, nr. 120/1*)

– De artikelen 1 tot en met 3 worden zonder opmerkingen aangenomen.

De artikelsgewijze bespreking is gesloten.

We zullen straks de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet houden.

ONTWERP VAN DECREET tot instemming met het akkoord tussen het Koninkrijk België en het Europees Instituut voor Bosbouw betreffende de voorrechten en immuniteiten van het Verbindingsbureau van het Europees Instituut voor de Bosbouw, ondertekend te Brussel op 9 oktober 2013

– 121 (2014-2015) – Nrs. 1 en 2

Algemene bespreking

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is het ontwerp van decreet tot instemming met het akkoord tussen het Koninkrijk België en het Europees Instituut voor Bosbouw betreffende de voorrechten en immuniteiten van het Verbindingsbureau van het Europees Instituut voor de Bosbouw, ondertekend te Brussel op 9 oktober 2013.

De algemene bespreking is geopend.

Vraagt iemand het woord? *(Neen)*

De algemene bespreking is gesloten.

Artikelsgewijze bespreking

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de artikelsgewijze bespreking van het ontwerp van decreet. (Zie *Parl.St.* VI.Parl. 2014-15, nr. 121/1)

– De artikelen 1 tot en met 3 worden zonder opmerkingen aangenomen.

De artikelsgewijze bespreking is gesloten.

We zullen straks de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet houden.

VOORSTEL VAN RESOLUTIE houdende veroordeling van de onaanvaardbare aanslag op het tijdschrift Charlie Hebdo in Parijs van Matthias Diependaele, Koen Van den Heuvel, Bart Somers, John Crombez en Björn Rzoska

– 197 (2014-2015) – Nr. 1

Voorstel tot spoedbehandeling

De voorzitter: Dames en heren, vanmiddag heeft de heer Matthias Diependaele bij motie van orde een voorstel tot spoedbehandeling gedaan van het voorstel van resolutie van de heren Matthias Diependaele, Koen Van den Heuvel, Bart Somers, John Crombez en Björn Rzoska houdende veroordeling van de onaanvaardbare aanslag op het tijdschrift Charlie Hebdo in Parijs.

De heer Diependaele heeft het woord.

De heer Matthias Diependaele (N-VA): Voorzitter, het lijkt me vrij duidelijk dat het parlement het eens is met de spoedbehandeling.

De voorzitter: Vraagt nog iemand het woord? *(Neen)*

Is het parlement het eens met dat voorstel tot spoedbehandeling? *(Instemming)*

Dan stel ik voor dat het voorstel van resolutie van de heren Matthias Diependaele, Koen Van den Heuvel, Bart Somers, John Crombez en Björn Rzoska houdende veroordeling van de onaanvaardbare aanslag op het tijdschrift Charlie Hebdo in Parijs onmiddellijk wordt behandeld.

Is het parlement het daarmee eens? (*Instemming*)

Het incident is gesloten.

Bespreking

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is het voorstel van resolutie van de heren Matthias Diependaele, Koen Van den Heuvel, Bart Somers, John Crombez en Björn Rzoska houdende veroordeling van de onaanvaardbare aanslag op het tijdschrift Charlie Hebdo in Parijs.

De bespreking is geopend.

De heer Diependaele heeft het woord.

De heer Matthias Diependaele (N-VA): Voorzitter, ik zal kort zijn en me aan de tekst van het voorstel van resolutie houden.

Deze middag hebben we kennis genomen van de aanvallen die gebeurd zijn in het centrum van Parijs. Die zijn natuurlijk onaanvaardbaar. Het is ongeveer negen jaar geleden dat het voltallige parlement zich uitspraak over de rel rond de islamcartoons die toen werden gemaakt. Dit is er in zekere zin een heel late uitloper van, het past in het grotere conflict errond. Toen hebben we ook heel duidelijk gemaakt dat het recht op vrije meningsuiting absoluut is.

Ook al gebeurt dit in Parijs, het is duidelijk een aanval op de democratische waarden, op het recht op vrije meningsuiting. Als Vlaamse democratie voelen we ons aangesproken en geraakt in de waarden die wij erkennen.

We willen ons medeleven betuigen en onze solidariteit tonen met Frankrijk en de directe betrokkenen. We willen ook waarschuwen voor elke vorm van gewelddadig radicalisme, vandaar dit voorstel van resolutie.

De voorzitter: De heer Somers heeft het woord.

De heer Bart Somers (Open Vld): Voorzitter, minister-president, collega's, het is evident dat ik me namens mijn fractie ook wens aan te sluiten bij de woorden van de heer Diependaele. Ook mijn fractie is enorm geschokt door wat er deze voormiddag in Parijs is gebeurd. Het is een aanslag die eigenlijk een aanslag is tegen ons allen. Het is een aanslag tegen onze democratische rechtsstaat, tegen de fundamenteën waarop die gebouwd is, tegen onze mensenrechten, tegen ons maatschappijmodel.

Ook mijn fractie wenst expliciet haar solidariteit uit te spreken ten aanzien van de slachtoffers en van de Franse samenleving. Zij wil ook de vaste wil uitdrukken dat wij op geen enkele manier bereid zijn om te buigen of om stappen achteruit te zetten ten aanzien van diegenen die denken dat ze geweld moeten gebruiken om hun verderfelijke maatschappijbeelden op te dringen aan de samenleving. Ik ben dan ook zeer verheugd dat dit kan rekenen op een kamerbrede ondersteuning. Het is heel belangrijk dat we dit zo breed mogelijk ondersteunen en onze eensgezindheid ten aanzien van dat geweld in Parijs uitdrukken.

De voorzitter: De heer Van den Heuvel heeft het woord.

De heer Koen Van den Heuvel (CD&V): Ik sluit mij namens de CD&V-fractie aan bij de woorden van mijn twee collega's. Het is zeer belangrijk dat het Vlaams Parlement dat signaal geeft. Vrije meningsuiting is een van de basispijlers van ons democratisch bestel, in West-Europa en wereldwijd. Het is ook een basismensenrecht. We moeten een heel duidelijk signaal geven dat we dat in West-Europa absoluut niet aanvaarden. Ik betuig ook namens mijn fractie ons

medeleven met de familie van de slachtoffers, en ook onze solidariteit met de Franse Republiek.

De voorzitter: De heer Crombez heeft het woord.

De heer John Crombez (sp·a): Wij sluiten ons hierbij aan. Op zulke momenten is het, wanneer je een debat hebt in het parlement, moeilijk om iets op papier te zetten of woorden te vinden bij gebeurtenissen die al de rest overstijgen. Wij hebben het in het voorstel van resolutie een gruwelijke aanslag genoemd. Dat zet alles in perspectief. Ook wij betuigen onze solidariteit en veroordelen elke vorm van gewelddadig radicalisme. Ik ben blij dat het parlement zich sterk genoeg uitdrukt, ook al weet ik dat het parlement dit nooit fel genoeg kan doen.

De voorzitter: De heer Rzoska heeft het woord.

De heer Björn Rzoska (Groen): Voorzitter, collega's, namens de Groen-fractie wil ik mij ook aansluiten bij de woorden van de collega's-fractieleden die al hebben toegelicht waarom we dit voorstel van resolutie indienen. In een democratie zijn er een aantal belangrijke waarden. Een van de belangrijkste lijkt mij toch de persvrijheid, die wij koste wat het kost moeten vrijwaren. Daarom sluit mijn fractie zich volmondig aan bij dit voorstel van resolutie. Ik vind het een zeer belangrijk signaal dat een parlement, ook na een politiek debat, toch minstens over dergelijke dingen eensgezindheid vindt. Wij moeten dit koste wat het kost en te allen tijde veroordelen.

De voorzitter: De heer Janssens heeft het woord.

De heer Chris Janssens (Vlaams Belang): Collega's, ik wil eerst en vooral mijn verbazing en ongenoegen uiten over het feit dat zelfs in de afwijzing van terreur een of ander dwaas cordon sanitair in stand moet worden gehouden. Ik betreur ten eerste dat het in dit parlement blijkbaar niet mogelijk is om met één stem te spreken als het erop aan komt om deze aanslag op de vrijheid van meningsuiting in een buurland ten strengste te veroordelen.

Mijnheer Diependaele, u zei daarnet bij de aankondiging van dit voorstel van resolutie dat u in navolging van het Vlaams Belang ook een voorstel van resolutie aankondigt. U moet het verslag er maar eens op nakijken, het staat, denk ik, ondertussen al online. Ik heb in bij het begin van deze zitting in alle sereniteit aan de voorzitter gevraagd om een minuut stilte te houden. Ik heb bewust geen voorstel van resolutie aangekondigd omdat ik vind dat wij vandaag als parlement eensgezind ons medeleven moeten kunnen betuigen aan de slachtoffers en hun nabestaanden, en niet, zoals nu het geval is, er een politiek verhaal van maken, waarbij dan de zogenaamde goeden samen een voorstel van resolutie mogen schrijven en indienen en de zogenaamde kwaden daarbij uitgesloten worden, zoals jullie nu doen.

Uiteraard is mijn partij ook geschokt door de terreuraanslag in Parijs, waarbij twaalf mensen om het leven zijn gekomen en een heel aantal gewonden te tellen zijn. Van de twaalf mensen die om het leven zijn gekomen, zijn twee agenten, een aantal tekenaars van vooral door moslims gecontesteerde cartoons en de directeur van het weekblad Charlie Hebdo, Stéphane Charbonnier. Ik wil in eerste instantie ons medeleven betuigen aan de slachtoffers en de nabestaanden.

Ik vond en vind het niet opportuun om vandaag een zwaar politiek betoog te houden, maar ik hoop wel dat de reactie op deze gruweldaad in het parlement en daarbuiten niet beperkt blijft tot het zich massaal solidair verklaren met de slachtoffers. Als onze vrije samenleving de oorlog wordt verklaard, dan kunnen en mogen we niet lijdzaam toezien. Want ja, laat het duidelijk en gezegd zijn: het islamfundamentalisme is vijand nummer één van onze samenleving. Ja, het

wordt tijd dat er werk wordt gemaakt van krachtige maatregelen om onze bevolking en onze Europese waarden actief te beschermen. Ook dat had in dit voorstel van resolutie opgenomen mogen worden.

De voorzitter: Vraagt nog iemand het woord? *(Neen)*

De bespreking is gesloten.

We zullen straks de hoofdelijke stemming over het voorstel van resolutie houden.

ROUWHULDES

De voorzitter: Dames en heren, op 26 december jongstleden is op 92-jarige leeftijd gewezen premier van België en minister van staat Leo Tindemans overleden. Hij was lid van dit parlement van 1971 tot 1989 voor de CVP-fractie.

In de loop van een indrukwekkende loopbaan, bekleedde hij de hoogste functies in de Belgische zowel als in de Europese politiek.

Leo Tindemans werd op 16 april 1922 geboren te Zwijndrecht. Hij studeerde handels- en consulaire wetenschappen aan de Sint-Ignatius Handelshogeschool te Antwerpen en Economische Wetenschappen aan de Rijksuniversiteit Gent. In 1967 behaalde hij ook nog een diploma van licentiaat in de politieke en sociale wetenschappen aan de Katholieke Universiteit van Leuven.

Na zijn legerdienst en een korte passage als onder meer redacteur bij Gazet van Antwerpen, was hij werkzaam als ambtenaar op de dienst Handelsakkoorden van het ministerie van Landbouw.

Met zijn aanstelling in 1958 als nationaal secretaris van de CVP-PSC en zijn deelname aan het comité Jean Monnet nam zijn politieke loopbaan een definitieve start. Hij was toen al enkele jaren actief als secretaris op de studiedienst van de CVP-PSC en sinds 1952 ook lid van het CVP-partijbureau.

In 1961 volgde hij Frans Van Cauwelaert op in de Kamer. Hij specialiseerde zich in Buitenlandse Zaken en was lokaal actief als burgemeester van Edegem.

1968 bracht een keerpunt, toen hij in juni van dat jaar toetrad tot de regering Eyskens-Merlot en als minister langs Vlaamse zijde belast werd met Communautaire Betrekkingen. Vanuit die functie en in de drie daarop volgende jaren bereidde hij de allereerste staatshervorming voor en legde hij mee de grondwettelijke basis voor de verwezenlijking van onze culturele autonomie.

Deze autonomie zag hij zelf als een nieuwe uitdaging, een uitdaging die de Vlamingen moest doen nadenken over het volk dat ze wilden zijn.

Tussen 1972 en 1974 was hij minister van Landbouw en Middenstand, vice-eersteminister en minister van Begroting. Hij was van 1974 tot 1978 premier en het gezicht van politiek België.

Zijn regering voerde de voorlopige gewestvorming in, maar struikelde uiteindelijk over het Egmontpact, dat de tweede staatshervorming definitief vorm moest geven.

Hij werd CVP-voorzitter in 1979 en in 1981 minister van Buitenlandse Betrekkingen, wat hij acht jaar lang zou blijven.

Hij genoot internationaal aanzien en was midden de jaren 70 auteur van een visionair rapport over de totstandkoming van een economische unie en de invoering van een Europese munt.

Op Europees niveau oefende hij diverse functies uit, waaronder deze van secretaris-generaal van de Europese Unie van Christendemocraten en voorzitter van de Europese Volkspartij.

Leo Tindemans was buitengewoon hoogleraar aan de faculteit Politieke en Sociale Wetenschappen van de Katholieke Universiteit van Leuven en doctor honoris causa van verschillende universiteiten in het buitenland.

Politiek zag hij als een van de mooiste uitdagingen in een mensenleven. Politiek was voor hem gestalte geven aan de maatschappij en ideeën verwezenlijken.

In 1999 zette hij een punt achter een ontzagwekkende carrière maar bleef hij, als éminence grise van de politiek, een geëngageerd toeschouwer en een bezielde schrijver.

Dames en heren, in naam van deze plenaire vergadering betuig ik mijn oprechte deelneming aan zijn familie en nabestaanden. We zijn Leo Tindemans dankbaar voor wie hij was en wat hij heeft betekend voor onze samenleving, voor België en voor Europa.

Dames en heren, op 27 december jongstleden is op 94-jarige leeftijd Minister van Staat en voormalig liberaal minister in de Vlaamse Executieve Karel Poma overleden. Hij was van 1971 tot 1985 lid van dit parlement, waarvan vier jaar als PVV-fractieleider, van 1977 tot 1981.

Karel Poma werd geboren op 14 maart 1920 en groeide op in Wilrijk, waar zijn vader van 1953 tot 1958 burgemeester was.

Tijdens de bezetting studeerde hij scheikunde aan de Rijksuniversiteit van Gent. Hij was lid van het antifascistisch Liberaal Vlaams Studentenverbond en nam deel aan het verzet. Zijn herinneringen aan die periode stelde hij in 2010 nog te boek.

Na de oorlog promoveerde hij in 1946 tot doctor in de Wetenschappen en behaalde hij datzelfde jaar een diploma in de bacteriologie. Hij ging werken voor de Intercommunale Antwerpse Waterwerken en bracht het tot hoofd van de laboratoria.

Zijn politieke loopbaan startte in 1965 toen hij op verzoek van Frans Grootjans de strijd aanbod om het kiesarrondissement Antwerpen. Hij kwam in het parlement als provinciaal senator, werd in 1968 gecoöpteerd, maakte in 1971 de overstap naar de Kamer van Volksvertegenwoordigers en wijdde zich vanaf dan volledig aan de politiek. In die periode bereidde hij ook als voorzitter van het Liberaal Vlaams Verbond de oprichting voor van een onafhankelijke Vlaamse liberale partij.

In 1974 en volkomen in de lijn van zijn activiteiten als scheikundige en als parlamentslid, werd hij benoemd tot staatssecretaris voor het Leefmilieu. In deze functie was hij de eerste in België en meteen ook een aanhouder. Tijdens voordrachten, debatavonden, bezoeken aan bedreigde gebieden en met allerlei publicaties bleef hij doorhameren en vechten voor een proper leefmilieu, tegen misbreuken en tegen onbegrip. Hij droeg zonder meer bij tot een politieke bewustwording omtrent leefmilieu en onder zijn impuls kwamen meer kredieten vrij voor de bestrijding van de verontreiniging en de aankoop van groengebieden.

Na afloop van zijn uitvoerend mandaat in 1977 was hij vier jaar lang de voorman van de liberale fractie in de Cultuurraad en vervolgens in de Vlaamse Raad. Als gemeenteraadslid in Wilrijk was hij ook lokaal actief.

1981 bracht de bekroning op zijn politieke loopbaan. Op 22 december van dat jaar legde hij de eed af als vicevoorzitter en minister van Cultuur in de Vlaamse Executieve. Als eerste vrijzinnige op die post verplaatste hij de klemtonen. Hij reorganiseerde het systeem van de betoelaging, schiep ruimte voor het privé-initiatief en zette het mediabeleid op nieuwe wegen. Onder zijn beleid werd het radiomonopolie van de openbare omroep doorbroken en konden de vrije radio's voor het eerst legaal uitzenden. Hij werkte aan de verfraaiing van ons patrimonium, de professionalisering van de Vlaamse film en de totstandkoming van onder meer het Museum van Hedendaagse Kunst in Antwerpen. Het zijn maar enkele van zijn vele verwezenlijkingen.

In 1985 verliet hij de actieve politiek, maar bleef hij zich verder onvermoeid inzetten voor een humanistisch en sociaal geïnspireerd liberalisme. Wegens zijn verdiensten verkreeg hij in 2005 de titel van baron en nog in 2014 verscheen van zijn hand 'De verlichting belicht'.

Over zijn bijdrage aan de politiek bleef hij zelf bescheiden en drukte hij zich uit in de woorden van Henriette Roland Holst: "Zijn we niet de bouwers van de tempel geweest, dan wel de sjouwers van de stenen."

Dames en heren, we zijn Karel Poma dankbaar voor wie hij was en wat hij heeft betekend voor Vlaanderen.

Namens u allen betuig ik aan de familie van de overledene mijn oprechte deelneming.

Collega's, dames en heren, vandaag vond een gruwelijke aanslag plaats in het gebouw van het tijdschrift Charlie Hebdo, in de Franse hoofdstad Parijs. Daarbij vielen twaalf doden en tien gewonden. Onze gedachten gaan allereerst uit naar iedereen die door deze verschrikkelijke gebeurtenis is getroffen.

Het is een laffe en afschuwelijke terreurdaad tegen de vrijheid van meningsuiting. Terrorisme in al zijn vormen en uitingen kunnen we nooit tolereren of rechtvaardigen. De vrijheid van meningsuiting moet beschermd worden als een van onze waardevolste fundamentele rechten. Een citaat van Voltaire stelt dit klaar en duidelijk: "Je ne suis pas d'accord avec ce que vous dites, mais je me battrai jusqu'au bout pour que vous puissiez le dire."

In dit kader keurde het Vlaams Parlement op 8 februari 2006, naar aanleiding van het protest van moslims die zich hevig gekrenkt voelden door een aantal spotprenten in een Deense krant met afbeeldingen van de profeet Mohammed, unaniem een resolutie goed betreffende het bevestigen van het recht op vrije meningsuiting en respect en tolerantie voor de individuele geloofs- en/of filosofische overtuiging. Daarin bevestigde het Vlaams Parlement de vrije meningsuiting als fundamenteel mensenrecht in onze westerse samenleving en veroordeelde het elke vorm van geweld, maar ook elk politiek misbruik van godsdienst door extreme politieke strekkingen.

In het verlengde van deze resolutie veroordeelt het Vlaams Parlement opnieuw het geweld van vandaag tegen een van de fundamentele van onze democratie.

Mag ik u vragen om uit respect voor onze gewezen collega's Leo Tindemans en Karel Poma en voor de overledenen van de aanslag in Parijs een moment van stilte in acht te nemen?

– De Vlaamse volksvertegenwoordigers nemen enkele ogenblikken stilte in acht.

ONTWERP VAN DECREET tot instemming met:

- 1°de overeenkomst tussen het Koninkrijk België en het Algemeen Hoofdkwartier van de Geallieerde Strijdkrachten in Europa inzake de bijzondere voorwaarden voor de vestiging en het functioneren van dit Hoofdkwartier op het grondgebied van het Koninkrijk België, ondertekend te Brussel op 12 mei 1967, zoals gewijzigd en aangevuld door overeenkomst, ondertekend te Brussel op 10 september 2013;**
- 2°de overeenkomst, ondertekend te Brussel op 10 september 2013, tot wijziging en aanvulling van de overeenkomst, ondertekend te Brussel op 12 mei 1967 tussen het koninkrijk België en het algemeen hoofdkwartier van de geallieerde strijdkrachten in Europa inzake de bijzondere voorwaarden voor de vestiging en het functioneren van dit hoofdkwartier op het grondgebied van het Koninkrijk België**
- 120 (2014-2015) – Nrs. 1 en 2**

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet.

Stemming nr. 1

Het resultaat wat betreft de gemeenschapsaangelegenheden is als volgt:

113 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
113 leden hebben ja geantwoord.

Het resultaat wat betreft de gewestaangelegenheden is als volgt:

110 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
110 leden hebben ja geantwoord.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet aan. Het zal aan de Vlaamse Regering ter bekrachtiging worden overgezonden.

ONTWERP VAN DECREET tot instemming met het akkoord tussen het Koninkrijk België en het Europees Instituut voor Bosbouw betreffende de voorrechten en immuniteiten van het Verbindingsbureau van het Europees Instituut voor de Bosbouw, ondertekend te Brussel op 9 oktober 2013

– 121 (2014-2015) – Nrs. 1 en 2

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet.

Stemming nr. 2

Het resultaat wat betreft de gemeenschapsaangelegenheden is als volgt:

114 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
114 leden hebben ja geantwoord.

Het resultaat wat betreft de gewestaangelegenheden is als volgt:

110 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
110 leden hebben ja geantwoord.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet aan. Het zal aan de Vlaamse Regering ter bekrachtiging worden overgezonden.

VOORSTEL VAN RESOLUTIE houdende veroordeling van de onaanvaardbare aanslag op het tijdschrift Charlie Hebdo in Parijs van Matthias Diependaele, Koen Van den Heuvel, Bart Somers, John Crombez en Björn Rzoska

– 197 (2014-2015) – Nr. 1

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over het voorstel van resolutie.

Stemming nr. 3

Ziehier het resultaat:

113 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
113 leden hebben ja geantwoord.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement het voorstel van resolutie aan. De resolutie zal aan de Vlaamse Regering worden overgezonden.

MOTIE van mevrouw Michèle Hostekint en de heer Joris Vandenbroucke tot besluit van de in commissie besproken beleidsnota Wonen 2014-2019
– 135 (2014-2015) – Nr. 2

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over de motie.

Stemming nr. 4

Ziehier het resultaat:

114 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
17 leden hebben ja geantwoord;
94 leden hebben neen geantwoord;
3 leden hebben zich onthouden.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement de motie niet aan.

MOTIE van de dames An Moerenhout en Elke Van den Brandt tot besluit van de in commissie besproken beleidsnota Wonen 2014-2019
– 135 (2014-2015) – Nr. 3

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over de motie.

Stemming nr. 5

Ziehier het resultaat:

113 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
10 leden hebben ja geantwoord;

86 leden hebben neen geantwoord;
17 leden hebben zich onthouden.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement de motie niet aan.

MOTIE van de heer Björn Anseeuw, de dames Katrien Partyka en Mercedes Van Volcem, de heer Jelle Engelbosch, mevrouw Griet Coppé en de heer Marc Hendrickx tot besluit van de in commissie besproken beleidsnota Wonen 2014-2019 – 135 (2014-2015) – Nr. 4

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over de motie.

Stemming nr. 6

Ziehier het resultaat:

114 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
84 leden hebben ja geantwoord;
27 leden hebben neen geantwoord;
3 leden hebben zich onthouden.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement de motie aan. Ze zal aan de Vlaamse Regering worden overgezonden.

MOTIE van mevrouw Ingrid Pira tot besluit van de in commissie besproken beleidsnota Binnenlands Bestuur en Stedenbeleid 2014-2019 – 138 (2014-2015) – Nr. 2

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over de motie.

Stemming nr. 7

Ziehier het resultaat:

114 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
27 leden hebben ja geantwoord;
87 leden hebben neen geantwoord.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement de motie niet aan.

MOTIE van de dames Ingrid Lieten en Els Robeyns en de heer Kurt De Loor tot besluit van de in commissie besproken beleidsnota Binnenlands Bestuur en Stedenbeleid 2014-2019 – 138 (2014-2015) – Nr. 3

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over de motie.

Stemming nr. 8

Ziehier het resultaat:

114 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
17 leden hebben ja geantwoord;
87 leden hebben neen geantwoord;
10 leden hebben zich onthouden.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement de motie niet aan.

**MOTIE van mevrouw Nadia Sminate en de heren Michel Doomst, Marnic De Meulemeester, Bert Maertens, Bart Dochy en Marius Meremans tot besluit van de in commissie besproken beleidsnota Binnenlands Bestuur en Stedenbeleid 2014-2019
– 138 (2014-2015) – Nr. 4**

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over de motie.

Stemming nr. 9

Ziehier het resultaat:

113 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
84 leden hebben ja geantwoord;
26 leden hebben neen geantwoord;
3 leden hebben zich onthouden.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement de motie aan. Ze zal aan de Vlaamse Regering worden overgezonden.

**MOTIE van mevrouw Ingrid Lieten en de heer Rob Beenders tot besluit van de in commissie besproken beleidsnota Omgeving 2014-2019
– 142 (2014-2015) – Nr. 2**

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over de motie.

Stemming nr. 10

Ziehier het resultaat:

114 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
27 leden hebben ja geantwoord;
87 leden hebben neen geantwoord.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement de motie niet aan.

**MOTIE van de heer Hermes Sanctorum-Vandevoorde tot besluit van de in commissie besproken beleidsnota Omgeving 2014-2019
– 142 (2014-2015) – Nr. 3**

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over de motie.

Stemming nr. 11

Ziehier het resultaat:

114 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
27 leden hebben ja geantwoord;
87 leden hebben neen geantwoord.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement de motie niet aan.

MOTIE van de heren Lode Ceyssens en Wilfried Vandaele, mevrouw Lydia Peeters, de heer Axel Ronse, mevrouw Tinne Rombouts en de heer Bart Nevens tot besluit van de in commissie besproken beleidsnota Omgeving 2014-2019

– 142 (2014-2015) – Nr. 4

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over de motie.

Stemming nr. 12

Ziehier het resultaat:

113 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
84 leden hebben ja geantwoord;
16 leden hebben neen geantwoord;
13 leden hebben zich onthouden.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement de motie aan. Ze zal aan de Vlaamse Regering worden overgezonden.

MOTIE van de heer Imade Annouri tot besluit van de in commissie besproken beleidsnota Werk, Economie, Wetenschap en Innovatie 2014-2019 - Deel Werk

– 144 (2014-2015) – Nr. 2

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over de motie.

Stemming nr. 13

Ziehier het resultaat:

114 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
27 leden hebben ja geantwoord;
87 leden hebben neen geantwoord.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement de motie niet aan.

MOTIE van de heer Wouter Vanbesien tot besluit van de in commissie besproken beleidsnota Werk, Economie, Wetenschap en Innovatie 2014-2019 - Deel Economie en Innovatie
– 144 (2014-2015) – Nr. 3

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over de motie.

Stemming nr. 14

Ziehier het resultaat:

114 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
27 leden hebben ja geantwoord;
87 leden hebben neen geantwoord.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement de motie niet aan.

MOTIE van de dames Yasmine Kherbache en Güler Turan en de heren Bart Van Malderen en Rob Beenders tot besluit van de in commissie besproken beleidsnota Werk, Economie, Wetenschap en Innovatie 2014-2019
– 144 (2014-2015) – Nr. 4

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over de motie.

Stemming nr. 15

Ziehier het resultaat:

114 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
27 leden hebben ja geantwoord;
87 leden hebben neen geantwoord.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement de motie niet aan.

MOTIE van de heren Andries Gryffroy, Peter Van Rompuy, Willem-Frederik Schiltz en Axel Ronse, mevrouw Sonja Claes en de heer Jan Hofkens tot besluit van de in commissie besproken beleidsnota Werk, Economie, Wetenschap en Innovatie 2014-2019
– 144 (2014-2015) – Nr. 5

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over de motie.

Stemming nr. 16

Ziehier het resultaat:

113 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
84 leden hebben ja geantwoord;
26 leden hebben neen geantwoord;
3 leden hebben zich onthouden.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement de motie aan. Ze zal aan de Vlaamse Regering worden overgezonden.

MOTIE van de heren John Crombez en Jan Bertels tot besluit van de in commissie besproken beleidsnota Algemeen Regeringsbeleid 2014-2019 – 145 (2014-2015) – Nr. 2

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over de motie.

Stemming nr. 17

Ziehier het resultaat:

114 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
27 leden hebben ja geantwoord;
87 leden hebben neen geantwoord.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement de motie niet aan.

MOTIE van de heren Matthias Diependaele, Koen Van den Heuvel en Bart Somers, mevrouw Grete Remen en de heren Peter Van Rompuy en Jan Hofkens tot besluit van de in commissie besproken beleidsnota Algemeen Regeringsbeleid 2014-2019 – 145 (2014-2015) – Nr. 3

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over de motie.

Stemming nr. 18

Ziehier het resultaat:

113 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
84 leden hebben ja geantwoord;
19 leden hebben neen geantwoord;
10 leden hebben zich onthouden.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement de motie aan. Ze zal aan de Vlaamse Regering worden overgezonden.

MOTIE van de heren Bart Caron en Björn Rzoska tot besluit van de in commissie besproken beleidsnota Onroerend Erfgoed 2014-2019 – 146 (2014-2015) – Nr. 2

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over de motie.

Stemming nr. 19

Ziehier het resultaat:

114 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
11 leden hebben ja geantwoord;

87 leden hebben neen geantwoord;
16 leden hebben zich onthouden.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement de motie niet aan.

MOTIE van de dames Manuela Van Werde en Sabine de Bethune, de heer Jean-Jacques De Gucht, de dames Cathy Coudyser en Karin Brouwers en de heer Karim Van Overmeire tot besluit van de in commissie besproken beleidsnota Onroerend Erfgoed 2014-2019 – 146 (2014-2015) – Nr. 3

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over de motie.

Stemming nr. 20

Ziehier het resultaat:

114 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
84 leden hebben ja geantwoord;
17 leden hebben neen geantwoord;
13 leden hebben zich onthouden.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement de motie aan. Ze zal aan de Vlaamse Regering worden overgezonden.

MOTIE van de dames Güler Turan en Tine Soens tot besluit van de in commissie besproken beleidsnota Buitenlands Beleid, Internationaal Ondernemen en Ontwikkelingssamenwerking 2014-2019 – 147 (2014-2015) – Nr. 2

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over de motie.

Stemming nr. 21

Ziehier het resultaat:

113 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
27 leden hebben ja geantwoord;
86 leden hebben neen geantwoord.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement de motie niet aan.

MOTIE van de heer Wouter Vanbesien tot besluit van de in commissie besproken beleidsnota Buitenlands Beleid, Internationaal Ondernemen en Ontwikkelingssamenwerking 2014-2019 – 147 (2014-2015) – Nr. 3

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over de motie.

Stemming nr. 22

Ziehier het resultaat:

113 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
26 leden hebben ja geantwoord;
87 leden hebben neen geantwoord.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement de motie niet aan.

MOTIE van de heren Karim Van Overmeire, Ward Kennes, Rik Daems, Karl Vanlouwe, Johan Verstreken en Marc Hendrickx tot besluit van de in commissie besproken beleidsnota Buitenlands Beleid, Internationaal Ondernemen en Ontwikkelingssamenwerking 2014-2019 – 147 (2014-2015) – Nr. 4

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over de motie.

De heer Daems heeft het woord.

De heer Rik Daems (Open Vld): Voorzitter, collega's, ik weet dat het niet de gewoonte is om bij moties het woord te nemen, maar gewoonten zijn er nu eenmaal om te veranderen. De reden waarom ik dat doe, is dat we allemaal weten dat Vlaanderen internationaal zal zijn of niet zal zijn. We importeren onze welvaart door goederen en diensten te exporteren. De beleidsnota die door de Vlaamse Regering naar voren is gebracht, is naar mijn oordeel en naar het oordeel van de meerderheid, en ik hoop ook van de meeste leden van deze assemblee, een goede beleidsnota omdat ze inzet op proactiviteit inzake buitenlands beleid, wat naar mijn persoonlijk oordeel ondergesneeuwd is geweest in het verleden.

Ik neem vandaag het woord omdat ik twee op het eerste gezicht detailspecten van deze motie in het licht wil brengen. Een eerste element heeft te maken met de zogenaamde parlementaire diplomatie, die u allen, collega's, individueel aanbelangt. Waarom breng ik dat naar voren? Omdat de trend internationaal gezien nu eenmaal van aard is dat de wetgevende macht, dus deze assemblee, meer impact heeft dan in het verleden. Dat geldt voor het Vlaams Parlement maar ook voor de meeste parlementen in de wereld. Maar ik doe dat vooral omdat, wanneer we Vlaanderen in de wereld willen plaatsen, we dat ook als individuele parlementsleden en als assemblee moeten doen. De parlementaire diplomatie is een nieuw politiek gegeven waarvoor trouwens in de Kamer en de Senaat in een recent verleden – ik verwijs naar gewezen Kamervoorzitter Herman De Croo – heel veel inspanningen zijn geleverd en waarbij we effectief als parlement een impact hebben gehad op de plaatsing op dat ogenblik van België in de wereld.

Ik vind dat dit parlement, wanneer het ook die ambitie heeft – waar onze fractie in het algemeen en ikzelf persoonlijk achter staan – het dan ook de verdomde plicht heeft om mee die internationale gegevens op de kaart te zetten en om als complement aan het beleid van de regering, via parlementaire diplomatie, die inspanning te leveren.

Het is een nieuw gegeven, dat ik heb aangekaart in de commissie Buitenlands Beleid. Ik betrek bij dezen meteen het hoofd van de parlementaire diplomatie in Vlaanderen, met name de voorzitter van deze assemblee, met de vraag om in de

komende jaren inderdaad voldoende aandacht te geven aan het plaatsen van Vlaanderen in de wereld via parlementaire diplomatie.

Wat is het verschil met gewone diplomatie? De regeringsdiplomatie kan alleen maar in haar contacten spreken over datgene wat zij als regeringsstandpunt heeft aangenomen, wat heel vaak tot gevolg heeft dat vele contacten gewoon niet bestaan. De parlementaire diplomatie heeft daarentegen als groot voordeel dat wij als verkozenen te allen tijde over alles tegen wie ook wat dan ook kunnen zeggen. Dat opent een groot aantal deuren en vensters naar de wereld. Ik wil dan ook in die zin een oproep doen dat eenieder in deze assemblee voldoende beseft dat elk individueel parlamentslid en dit parlement als geheel uiteindelijk internationaal moeten zijn omdat anders het credo 'Vlaanderen zal internationaal zijn of zal niet zijn', geschaad wordt. We hebben als parlementsleden, als verkozen lid van deze assemblee, een plicht om mee de internationale positionering van Vlaanderen vorm te geven.

Dat is de kleine boodschap die ik heb willen meegeven. Ik hoop dat we er in de nabije toekomst allemaal aan kunnen werken. Geloof me: als we echt willen dat Vlaanderen in de wereld wat betekent, dan denk ik dat de impact van onze individuele inspanningen en de impact van dit parlement bijzonder bepalend zal zijn om er mee vorm aan te geven. (*Applaus bij N-VA, CD&V, Open Vld en sp.a*)

De voorzitter: De heer Vanbesien heeft het woord.

De heer Wouter Vanbesien (Groen): Als er dan toch wordt gedebatteerd over moties, doe ik graag mee.

De motie van de meerderheid komt er voornamelijk op neer dat we meer buitenlands beleid moeten hebben in Vlaanderen. Het betoog van de heer Daems ging ook over de parlementaire diplomatie. De motie staat in het teken van meer diplomatieke posten, een groter netwerk van Flanders Investment & Trade, meer op de agenda van de EU wegen, meer bilaterale contacten met buurlanden en buurregio's.

Ik wil me daar gerust in inschrijven, maar de vraag blijft: om wat te doen? Als we meer buitenlands beleid hebben, wat gaan we ermee doen? Ik denk dat we nood hebben aan een beter en ambitieuzer buitenlands beleid, en dat vind ik helemaal niet terug in deze motie. U hebt mijn motie van daarnet verworpen. Nochtans gaf ik daarin een richting aan die interessant zou zijn: om als Vlaanderen een voortrekkersrol te spelen op sociaal en milieuvlak, om geen grijze muis te zijn, om een kritische blik te hebben op de komende vrijhandelsakkoorden, om concrete engagementen aan te gaan voor budgetten voor ontwikkelingssamenwerking.

Er is één aspect in de motie van de meerderheid waarover ik heel erg ontgoocheld ben. Daarom zullen wij ook tegen stemmen. Het gaat over het zinnetje over de handel in strategische goederen, zeg maar wapenhandel. Er staat letterlijk: "Inzake de handel in strategische goederen streven we naar een evenwichtige en verantwoorde afweging van ethische en economische elementen en veiligheidselementen." Dat is bijzonder nietszeggend. Er staat geen enkele verwijzing in naar het feit dat we door de slechte uitvoeringsbesluiten van het Wapenhandeldecreet veel te weinig zicht hebben op import, export, doorvoer van wapens. Daar moet dringend verandering in komen. Wij keuren de motie dus niet goed. (*Applaus bij Groen*)

De voorzitter: De heer Van Overmeire heeft het woord.

De heer Karim Van Overmeire (N-VA): Voorzitter, ter linkerzijde vindt men dat het ambitieniveau nog hoger moet zijn, maar anderzijds mag de minister-

president dan wel geen instrumentarium hebben om dat ambitieniveau te realiseren. Dat is natuurlijk contradictorisch. Elke uitbouw van de Vlaamse diplomatie, elke uitbouw van het Vlaams postennetwerk stuit op kritiek, op hoongelach, maar de minister-president moet wel zonder dat instrumentarium de wereld veranderen. Dat lijkt me toch een beetje contradictorisch.

De voorzitter: Begin van de stemming.

Stemming nr. 23

Ziehier het resultaat:

110 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
81 leden hebben ja geantwoord;
29 leden hebben neen geantwoord.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement de motie aan. Ze zal aan de Vlaamse Regering worden overgezonden.

MOTIE van de heren John Crombez en Jan Bertels tot besluit van de in commissie besproken beleidsnota Financiën en Begroting 2014-2019 – 150 (2014-2015) – Nr. 2

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over de motie.

Stemming nr. 24

Ziehier het resultaat:

113 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
26 leden hebben ja geantwoord;
87 leden hebben neen geantwoord.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement de motie niet aan.

MOTIE van de heer Bart Somers, mevrouw Lieve Maes en de heren Koen Van den Heuvel, Jos Lantmeeters, Peter Van Rompuy en Paul Van Miert tot besluit van de in commissie besproken beleidsnota Financiën en Begroting 2014-2019 – 150 (2014-2015) – Nr. 3

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over de motie.

Stemming nr. 25

Ziehier het resultaat:

113 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
84 leden hebben ja geantwoord;
29 leden hebben neen geantwoord.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement de motie aan. Ze zal aan de Vlaamse Regering worden overgezonden.

MOTIE tot besluit van het op 7 januari 2015 in plenaire vergadering gehouden actualiteitsdebat over de toekomst van de Openbare Centra voor Maatschappelijk Welzijn (OCMW) van Caroline Gennez, Kurt De Loor en John Crombez

– 194 (2014-2015) – Nr. 1

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over de motie.

Stemming nr. 26

Ziehier het resultaat:

113 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
17 leden hebben ja geantwoord;
84 leden hebben neen geantwoord;
12 leden hebben zich onthouden.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement de motie niet aan.

MOTIE tot besluit van het op 7 januari 2015 in plenaire vergadering gehouden actualiteitsdebat over de toekomst van de Openbare Centra voor Maatschappelijk Welzijn (OCMW) van Chris Janssens, Stefaan Sintobin, Guy D'haeseleer, Tom Van Grieken, Anke Van dermeersch en Barbara Bonte

– 195 (2014-2015) – Nr. 1

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over de motie.

Stemming nr. 27

Ziehier het resultaat:

113 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
3 leden hebben ja geantwoord;
110 leden hebben neen geantwoord.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement de motie niet aan.

MOTIE tot besluit van het op 7 januari 2015 in plenaire vergadering gehouden actualiteitsdebat over de toekomst van de Openbare Centra voor Maatschappelijk Welzijn (OCMW) van Ingrid Pira, Elke Van den Brandt en Björn Rzoska

– 196 (2014-2015) – Nr. 1

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over de motie.

Stemming nr. 28

Ziehier het resultaat:

112 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
26 leden hebben ja geantwoord;
86 leden hebben neen geantwoord.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement de motie niet aan.

MOTIE tot besluit van het op 7 januari 2015 in plenaire vergadering gehouden actualiteitsdebat over de toekomst van de Openbare Centra voor Maatschappelijk Welzijn (OCMW) van Bert Maertens, Koen Van den Heuvel, Marnic De Meulemeester, Nadia Sminate, Katrien Schryvers en Sofie Joosen

– 198 (2014-2015) – Nr. 1

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over de motie.

Stemming nr. 29

Ziehier het resultaat:

113 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
84 leden hebben ja geantwoord;
26 leden hebben neen geantwoord;
3 leden hebben zich onthouden.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement de motie aan. Ze zal aan de Vlaamse Regering worden overgezonden.

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

De voorzitter: Collega's, mag ik u ter afsluiting een gezond, inspirerend, creatief en vooral verdraagzaam 2015 toewensen?

Dames en heren, hiermee zijn we aan het einde gekomen van onze werkzaamheden voor vandaag.

We komen opnieuw bijeen op woensdag 14 januari 2015 om 14 uur.

De vergadering is gesloten.

– De vergadering wordt gesloten om 18.53 uur.

BIJLAGEN

Aanwezigheden**Aanwezig**

Imade Annouri, Björn Anseeuw, Caroline Bastiaens, Rob Beenders, Jan Bertels, Robrecht Bothuyne, Karin Brouwers, Ann Brusseel, Bart Caron, Vera Celis, Lode Ceyssens, An Christiaens, Sonja Claes, Griet Coppé, Cathy Coudyser, John Crombez, Caroline Croo, Guy D'haeseleer, Rik Daems, Johan Danen, Koen Daniëls, Sabine de Bethune, Piet De Bruyn, Mathias De Clercq, Herman De Croo, Jean-Jacques De Gucht, Dirk de Kort, Kurt De Loor, Ingeborg De Meulemeester, Marnic De Meulemeester, Jos De Meyer, Jenne De Potter, Annick De Ridder, Jo De Ro, Gwenny De Vroe, Matthias Diependaele, Bart Dochy, Michel Doomst, Jan Durnez, Jelle Engelbosch, Martine Fournier, Cindy Franssen, Caroline Gennez, Danielle Godderis-T'Jonck, Andries Gryffroy, Kathleen Helsen, Marc Hendrickx, Jan Hofkens, Michèle Hostekint, Yamila Idrissi, Lies Jans, Vera Jans, Chris Janssens, Sofie Joosen, Ward Kennes, Marino Keulen, Yasmine Kherbache, Kathleen Krekels, Renaat Landuyt, Jos Lantmeeters, Ingrid Lieten, Bert Maertens, Lieve Maes, Marius Meremans, Elisabeth Meuleman, An Moerenhout, Bart Nevens, Katrien Partyka, Lorin Parys, Lydia Peeters, Peter Persyn, Jan Peumans, Ingrid Pira, Joris Poschet, Grete Remen, Els Robeyns, Tinne Rombouts, Björn Rzoska, Freya Saeys, Hermes Sanctorum-Vandevoorde, Willem-Frederik Schiltz, Katrien Schryvers, Willy Segers, Stefaan Sintobin, Nadia Sminate, Tine Soens, Ann Soete, Bart Somers, Valerie Taeldeman, Martine Taelman, Emmily Talpe, Bruno Tobback, Güler Turan, Wouter Vanbesien, Ludo Van Campenhout, Wilfried Vandaele, Freya Van den Bossche, Elke Van den Brandt, Joris Vandenbroucke, Koen Van den Heuvel, Francesco Vanderjeugd, Tine van der Vloet, Kris Van Dijck, Miranda Van Eetvelde, Jan Van Esbroeck, Christian Van Eyken, Karl Vanlouwe, Bart Van Malderen, Paul Van Miert, Karim Van Overmeire, Peter Van Rompuy, Mercedes Van Volcem, Manuela Van Werde, Sabine Vermeulen, Johan Verstreken, Peter Wouters, Herman Wynants.

Afwezig met kennisgeving

Lionel Bajart, Axel Ronse: familieverplichtingen;

Barbara Bonte, Katia Segers: gezondheidsredenen.

Afwezig zonder kennisgeving

Gwendolyn Rutten, Anke Van dermeersch, Tom Van Grieken

Individuele stemmingen Vlaamse Volksvertegenwoordigers**Stemming nr.1:****JA-stemmen:**

Imade Annouri, Björn Anseeuw, Caroline Bastiaens, Rob Beenders, Jan Bertels, Robrecht Bothuyne, Karin Brouwers, Ann Brusseel, Bart Caron, Vera Celis, Lode Ceyssens, An Christiaens, Sonja Claes, Griet Coppé, Cathy Coudyser, John Crombez, Caroline Croo, Guy D'haeseleer, Rik Daems, Johan Danen, Koen Daniëls, Sabine de Bethune, Piet De Bruyn, Mathias De Clercq, Herman De Croo, Jean-Jacques De Gucht, Dirk de Kort, Kurt De Loor, Ingeborg De Meulemeester, Marnic De Meulemeester, Jos De Meyer, Jenne De Potter, Annick De Ridder, Jo De Ro, Gwenny De Vroe, Matthias Diependaele, Bart Dochy, Michel Doomst, Jan Durnez, Jelle Engelbosch, Martine Fournier, Cindy Franssen, Caroline Gennez, Danielle Godderis-T'Jonck, Andries Gryffroy, Kathleen Helsen, Marc Hendrickx, Jan Hofkens, Lies Jans, Vera Jans, Chris Janssens, Sofie Joosen, Ward Kennes, Marino Keulen, Yasmine Kherbache, Kathleen Krekels, Renaat Landuyt, Jos

Lantmeeters, Ingrid Lieten, Bert Maertens, Marius Meremans, Elisabeth Meuleman, An Moerenhout, Bart Nevens, Katrien Partyka, Lorin Parys, Lydia Peeters, Peter Persyn, Jan Peumans, Ingrid Pira, Joris Poschet, Grete Remen, Els Robeyns, Tinne Rombouts, Björn Rzoska, Freya Saeys, Hermes Sanctorum-Vandevoorde, Willem-Frederik Schiltz, Katrien Schryvers, Willy Segers, Stefaan Sintobin, Nadia Sminate, Tine Soens, Ann Soete, Bart Somers, Valerie Taeldeman, Martine Taelman, Emmily Talpe, Bruno Tobback, Güler Turan, Ludo Van Campenhout, Freya Van den Bossche, Elke Van den Brandt, Koen Van den Heuvel, Tine van der Vloet, Kris Van Dijck, Miranda Van Eetvelde, Jan Van Esbroeck, Christian Van Eyken, Bart Van Malderen, Paul Van Miert, Karim Van Overmeire, Peter Van Rompuy, Mercedes Van Volcem, Manuela Van Werde, Wouter Vanbesien, Wilfried Vandaele, Joris Vandenbroucke, Francesco Vanderjeugd, Sabine Vermeulen, Johan Verstreken, Peter Wouters, Herman Wynants

Stemming nr.2:

JA-stemmen:

Imade Annouri, Björn Anseeuw, Caroline Bastiaens, Rob Beenders, Jan Bertels, Robrecht Bothuyne, Karin Brouwers, Ann Brusseel, Bart Caron, Vera Celis, Lode Ceyssens, An Christiaens, Sonja Claes, Griet Coppé, Cathy Coudyser, John Crombez, Caroline Croo, Guy D'haeseleer, Rik Daems, Johan Danen, Koen Daniëls, Sabine de Bethune, Piet De Bruyn, Mathias De Clercq, Herman De Croo, Jean-Jacques De Gucht, Dirk de Kort, Kurt De Loor, Ingeborg De Meulemeester, Marnic De Meulemeester, Jos De Meyer, Jenne De Potter, Annick De Ridder, Jo De Ro, Gwenny De Vroe, Matthias Diependaele, Bart Dochy, Michel Doomst, Jan Durnez, Jelle Engelbosch, Martine Fournier, Cindy Franssen, Caroline Gennez, Danielle Godderis-T'Jonck, Andries Gryffroy, Kathleen Helsen, Marc Hendrickx, Jan Hofkens, Yamila Idrissi, Lies Jans, Vera Jans, Chris Janssens, Sofie Joosen, Ward Kennes, Marino Keulen, Yasmine Kherbache, Kathleen Krekels, Renaat Landuyt, Jos Lantmeeters, Ingrid Lieten, Bert Maertens, Marius Meremans, Elisabeth Meuleman, An Moerenhout, Bart Nevens, Katrien Partyka, Lorin Parys, Lydia Peeters, Peter Persyn, Jan Peumans, Ingrid Pira, Joris Poschet, Grete Remen, Els Robeyns, Tinne Rombouts, Björn Rzoska, Freya Saeys, Hermes Sanctorum-Vandevoorde, Willem-Frederik Schiltz, Katrien Schryvers, Willy Segers, Stefaan Sintobin, Nadia Sminate, Tine Soens, Ann Soete, Bart Somers, Valerie Taeldeman, Martine Taelman, Emmily Talpe, Bruno Tobback, Güler Turan, Ludo Van Campenhout, Freya Van den Bossche, Elke Van den Brandt, Koen Van den Heuvel, Tine van der Vloet, Kris Van Dijck, Miranda Van Eetvelde, Jan Van Esbroeck, Christian Van Eyken, Bart Van Malderen, Paul Van Miert, Karim Van Overmeire, Peter Van Rompuy, Mercedes Van Volcem, Manuela Van Werde, Wouter Vanbesien, Wilfried Vandaele, Joris Vandenbroucke, Francesco Vanderjeugd, Sabine Vermeulen, Johan Verstreken, Peter Wouters, Herman Wynants

Stemming nr.3:

JA-stemmen:

Imade Annouri, Björn Anseeuw, Caroline Bastiaens, Rob Beenders, Jan Bertels, Robrecht Bothuyne, Karin Brouwers, Ann Brusseel, Bart Caron, Vera Celis, Lode Ceyssens, An Christiaens, Sonja Claes, Griet Coppé, Cathy Coudyser, John Crombez, Caroline Croo, Guy D'haeseleer, Rik Daems, Johan Danen, Koen Daniëls, Sabine de Bethune, Piet De Bruyn, Mathias De Clercq, Herman De Croo, Jean-Jacques De Gucht, Dirk de Kort, Kurt De Loor, Ingeborg De Meulemeester, Marnic De Meulemeester, Jos De Meyer, Jenne De Potter, Annick De Ridder, Jo De Ro, Gwenny De Vroe, Matthias Diependaele, Bart Dochy, Michel Doomst, Jan

Durnez, Jelle Engelbosch, Martine Fournier, Cindy Franssen, Caroline Gennez, Danielle Godderis-T'Jonck, Andries Gryffroy, Kathleen Helsen, Marc Hendrickx, Jan Hofkens, Yamila Idrissi, Lies Jans, Vera Jans, Chris Janssens, Sofie Joosen, Ward Kennes, Marino Keulen, Yasmine Kherbache, Kathleen Krekels, Renaat Landuyt, Jos Lantmeeters, Ingrid Lieten, Bert Maertens, Marius Meremans, Elisabeth Meuleman, An Moerenhout, Bart Nevens, Katrien Partyka, Lorin Parys, Lydia Peeters, Peter Persyn, Jan Peumans, Ingrid Pira, Joris Poschet, Grete Remen, Els Robeyns, Tinne Rombouts, Björn Rzoska, Freya Saeys, Hermes Sanctorum-Vandevoorde, Willem-Frederik Schiltz, Katrien Schryvers, Willy Segers, Nadia Sminate, Tine Soens, Ann Soete, Bart Somers, Valerie Taeldeman, Martine Taelman, Emmily Talpe, Bruno Tobback, Güler Turan, Ludo Van Campenhout, Freya Van den Bossche, Elke Van den Brandt, Koen Van den Heuvel, Tine van der Vloet, Kris Van Dijck, Miranda Van Eetvelde, Jan Van Esbroeck, Christian Van Eyken, Bart Van Malderen, Paul Van Miert, Karim Van Overmeire, Peter Van Rompuy, Mercedes Van Volcem, Manuela Van Werde, Wouter Vanbesien, Wilfried Vandaele, Joris Vandenbroucke, Francesco Vanderjeugd, Sabine Vermeulen, Johan Verstreken, Peter Wouters, Herman Wynants

Stemming nr.4:

JA-stemmen:

Rob Beenders, Jan Bertels, John Crombez, Kurt De Loor, Caroline Gennez, Yamila Idrissi, Yasmine Kherbache, Renaat Landuyt, Ingrid Lieten, Els Robeyns, Tine Soens, Bruno Tobback, Güler Turan, Freya Van den Bossche, Christian Van Eyken, Bart Van Malderen, Joris Vandenbroucke

NEEN-stemmen:

Imade Annouri, Björn Anseeuw, Caroline Bastiaens, Robrecht Bothuyne, Karin Brouwers, Ann Brusseel, Bart Caron, Vera Celis, Lode Ceyssens, An Christiaens, Sonja Claes, Griet Coppé, Cathy Coudyser, Caroline Croo, Rik Daems, Johan Danen, Koen Daniëls, Sabine de Bethune, Piet De Bruyn, Mathias De Clercq, Herman De Croo, Jean-Jacques De Gucht, Dirk de Kort, Ingeborg De Meulemeester, Marnic De Meulemeester, Jos De Meyer, Jenne De Potter, Annick De Ridder, Jo De Ro, Gwenny De Vroe, Matthias Diependaele, Bart Dochy, Michel Doomst, Jan Durnez, Jelle Engelbosch, Martine Fournier, Cindy Franssen, Danielle Godderis-T'Jonck, Andries Gryffroy, Kathleen Helsen, Marc Hendrickx, Jan Hofkens, Lies Jans, Vera Jans, Sofie Joosen, Ward Kennes, Marino Keulen, Kathleen Krekels, Jos Lantmeeters, Bert Maertens, Marius Meremans, Elisabeth Meuleman, An Moerenhout, Bart Nevens, Katrien Partyka, Lorin Parys, Lydia Peeters, Peter Persyn, Jan Peumans, Ingrid Pira, Joris Poschet, Grete Remen, Tinne Rombouts, Björn Rzoska, Freya Saeys, Hermes Sanctorum-Vandevoorde, Willem-Frederik Schiltz, Katrien Schryvers, Willy Segers, Nadia Sminate, Ann Soete, Bart Somers, Valerie Taeldeman, Martine Taelman, Emmily Talpe, Ludo Van Campenhout, Elke Van den Brandt, Koen Van den Heuvel, Tine van der Vloet, Kris Van Dijck, Miranda Van Eetvelde, Jan Van Esbroeck, Paul Van Miert, Karim Van Overmeire, Peter Van Rompuy, Mercedes Van Volcem, Manuela Van Werde, Wouter Vanbesien, Wilfried Vandaele, Francesco Vanderjeugd, Sabine Vermeulen, Johan Verstreken, Peter Wouters, Herman Wynants

ONTHOUDINGEN:

Guy D'haeseleer, Chris Janssens, Stefaan Sintobin

Stemming nr.5:

JA-stemmen:

Bart Caron, Johan Danen, Elisabeth Meuleman, An Moerenhout, Ingrid Pira, Björn Rzoska, Hermes Sanctorum-Vandevoorde, Elke Van den Brandt, Christian Van Eyken, Wouter Vanbesien

NEEN-stemmen:

Björn Anseeuw, Caroline Bastiaens, Robrecht Bothuyne, Karin Brouwers, Ann Brusseel, Vera Celis, Lode Ceyssens, An Christiaens, Sonja Claes, Griet Coppé, Cathy Coudyser, Caroline Croo, Guy D'haeseleer, Rik Daems, Koen Daniëls, Sabine de Bethune, Piet De Bruyn, Mathias De Clercq, Herman De Croo, Jean-Jacques De Gucht, Dirk de Kort, Ingeborg De Meulemeester, Marnic De Meulemeester, Jos De Meyer, Jenne De Potter, Annick De Ridder, Jo De Ro, Gwenny De Vroe, Matthias Diependaele, Bart Dochy, Michel Doomst, Jan Durnez, Jelle Engelbosch, Cindy Franssen, Danielle Godderis-T'Jonck, Andries Gryffroy, Kathleen Helsen, Marc Hendrickx, Jan Hofkens, Lies Jans, Vera Jans, Chris Janssens, Sofie Joosen, Ward Kennes, Marino Keulen, Kathleen Krekels, Jos Lantmeeters, Bert Maertens, Marius Meremans, Bart Nevens, Katrien Partyka, Lorin Parys, Lydia Peeters, Peter Persyn, Jan Peumans, Joris Poschet, Grete Remen, Tinne Rombouts, Freya Saeys, Willem-Frederik Schiltz, Katrien Schryvers, Willy Segers, Stefaan Sintobin, Nadia Sminate, Ann Soete, Bart Somers, Valerie Taeldeman, Martine Taelman, Emmily Talpe, Ludo Van Campenhout, Koen Van den Heuvel, Tine van der Vloet, Kris Van Dijck, Miranda Van Eetvelde, Jan Van Esbroeck, Paul Van Miert, Karim Van Overmeire, Peter Van Rompuy, Mercedes Van Volcem, Manuela Van Werde, Wilfried Vandaele, Francesco Vanderjeugd, Sabine Vermeulen, Johan Verstreken, Peter Wouters, Herman Wynants

ONTHOUDINGEN:

Imade Annouri, Rob Beenders, Jan Bertels, John Crombez, Kurt De Loor, Caroline Gennez, Yamila Idrissi, Yasmine Kherbache, Renaat Landuyt, Ingrid Lieten, Els Robeyns, Tine Soens, Bruno Tobback, Güler Turan, Freya Van den Bossche, Bart Van Malderen, Joris Vandenbroucke

Stemming nr.6:

JA-stemmen:

Björn Anseeuw, Caroline Bastiaens, Robrecht Bothuyne, Karin Brouwers, Ann Brusseel, Vera Celis, Lode Ceyssens, An Christiaens, Sonja Claes, Griet Coppé, Cathy Coudyser, Caroline Croo, Rik Daems, Koen Daniëls, Sabine de Bethune, Piet De Bruyn, Mathias De Clercq, Herman De Croo, Jean-Jacques De Gucht, Dirk de Kort, Ingeborg De Meulemeester, Marnic De Meulemeester, Jos De Meyer, Jenne De Potter, Annick De Ridder, Jo De Ro, Gwenny De Vroe, Matthias Diependaele, Bart Dochy, Michel Doomst, Jan Durnez, Jelle Engelbosch, Martine Fournier, Cindy Franssen, Danielle Godderis-T'Jonck, Andries Gryffroy, Kathleen Helsen, Marc Hendrickx, Jan Hofkens, Lies Jans, Vera Jans, Sofie Joosen, Ward Kennes, Marino Keulen, Kathleen Krekels, Jos Lantmeeters, Bert Maertens, Marius Meremans, Bart Nevens, Katrien Partyka, Lorin Parys, Lydia Peeters, Peter Persyn, Jan Peumans, Joris Poschet, Grete Remen, Tinne Rombouts, Freya Saeys, Willem-Frederik Schiltz, Katrien Schryvers, Willy Segers, Nadia Sminate, Ann Soete, Bart Somers, Valerie Taeldeman, Martine Taelman, Emmily Talpe, Ludo Van Campenhout, Koen Van den Heuvel, Tine van der Vloet, Kris Van Dijck, Miranda Van Eetvelde, Jan Van Esbroeck, Paul Van Miert, Karim Van Overmeire, Peter Van Rompuy, Mercedes Van Volcem, Manuela Van Werde, Wilfried Vandaele, Francesco Vanderjeugd, Sabine Vermeulen, Johan Verstreken, Peter Wouters, Herman Wynants

NEEN-stemmen:

Imade Annouri, Rob Beenders, Jan Bertels, Bart Caron, John Crombez, Johan Danen, Kurt De Loor, Caroline Gennez, Yamila Idrissi, Yasmine Kherbache, Renaat Landuyt, Ingrid Lieten, Elisabeth Meuleman, An Moerenhout, Ingrid Pira, Els Robeyns, Björn Rzoska, Hermes Sanctorum-Vandevoorde, Tine Soens, Bruno Tobback, Güler Turan, Freya Van den Bossche, Elke Van den Brandt, Christian Van Eyken, Bart Van Malderen, Wouter Vanbesien, Joris Vandenbroucke

ONTHOUDINGEN:

Guy D'haeseleer, Chris Janssens, Stefaan Sintobin

Stemming nr.7:

JA-stemmen:

Imade Annouri, Rob Beenders, Jan Bertels, Bart Caron, John Crombez, Johan Danen, Kurt De Loor, Caroline Gennez, Yamila Idrissi, Yasmine Kherbache, Renaat Landuyt, Ingrid Lieten, Elisabeth Meuleman, An Moerenhout, Ingrid Pira, Els Robeyns, Björn Rzoska, Hermes Sanctorum-Vandevoorde, Tine Soens, Bruno Tobback, Güler Turan, Freya Van den Bossche, Elke Van den Brandt, Christian Van Eyken, Bart Van Malderen, Wouter Vanbesien, Joris Vandenbroucke

NEEN-stemmen:

Björn Anseeuw, Caroline Bastiaens, Robrecht Bothuyne, Karin Brouwers, Ann Brusseel, Vera Celis, Lode Ceyssens, An Christiaens, Sonja Claes, Griet Coppé, Cathy Coudyser, Caroline Croo, Guy D'haeseleer, Rik Daems, Koen Daniëls, Sabine de Bethune, Piet De Bruyn, Mathias De Clercq, Herman De Croo, Jean-Jacques De Gucht, Dirk de Kort, Ingeborg De Meulemeester, Marnic De Meulemeester, Jos De Meyer, Jenne De Potter, Annick De Ridder, Jo De Ro, Gwenny De Vroe, Matthias Diependaele, Bart Dochy, Michel Doomst, Jan Durnez, Jelle Engelbosch, Martine Fournier, Cindy Franssen, Danielle Godderis-T'Jonck, Andries Gryffroy, Kathleen Helsen, Marc Hendrickx, Jan Hofkens, Lies Jans, Vera Jans, Chris Janssens, Sofie Joosen, Ward Kennes, Marino Keulen, Kathleen Krekels, Jos Lantmeeters, Bert Maertens, Marius Meremans, Bart Nevens, Katrien Partyka, Lorin Parys, Lydia Peeters, Peter Persyn, Jan Peumans, Joris Poschet, Grete Remen, Tinne Rombouts, Freya Saeys, Willem-Frederik Schiltz, Katrien Schryvers, Willy Segers, Stefaan Sintobin, Nadia Sminate, Ann Soete, Bart Somers, Valerie Taeldeman, Martine Taelman, Emmily Talpe, Ludo Van Campenhout, Koen Van den Heuvel, Tine van der Vloet, Kris Van Dijck, Miranda Van Eetvelde, Jan Van Esbroeck, Paul Van Miert, Karim Van Overmeire, Peter Van Rompuy, Mercedes Van Volcem, Manuela Van Werde, Wilfried Vandaele, Francesco Vanderjeugd, Sabine Vermeulen, Johan Verstreken, Peter Wouters, Herman Wynants

Stemming nr.8:

JA-stemmen:

Rob Beenders, Jan Bertels, John Crombez, Kurt De Loor, Caroline Gennez, Yamila Idrissi, Yasmine Kherbache, Renaat Landuyt, Ingrid Lieten, Els Robeyns, Tine Soens, Bruno Tobback, Güler Turan, Freya Van den Bossche, Christian Van Eyken, Bart Van Malderen, Joris Vandenbroucke

NEEN-stemmen:

Björn Anseeuw, Caroline Bastiaens, Robrecht Bothuyne, Karin Brouwers, Ann Brusseel, Vera Celis, Lode Ceyssens, An Christiaens, Sonja Claes, Griet Coppé,

Cathy Coudyser, Caroline Croo, Guy D'haeseleer, Rik Daems, Koen Daniëls, Sabine de Bethune, Piet De Bruyn, Mathias De Clercq, Herman De Croo, Jean-Jacques De Gucht, Dirk de Kort, Ingeborg De Meulemeester, Marnic De Meulemeester, Jos De Meyer, Jenne De Potter, Annick De Ridder, Jo De Ro, Gwenny De Vroe, Matthias Diependaele, Bart Dochy, Michel Doomst, Jan Durnez, Jelle Engelbosch, Martine Fournier, Cindy Franssen, Danielle Godderis-T'Jonck, Andries Gryffroy, Kathleen Helsen, Marc Hendrickx, Jan Hofkens, Lies Jans, Vera Jans, Chris Janssens, Sofie Joosen, Ward Kennes, Marino Keulen, Kathleen Krekels, Jos Lantmeeters, Bert Maertens, Marius Meremans, Bart Nevens, Katrien Partyka, Lorin Parys, Lydia Peeters, Peter Persyn, Jan Peumans, Joris Poschet, Grete Remen, Tinne Rombouts, Freya Saeys, Willem-Frederik Schiltz, Katrien Schryvers, Willy Segers, Stefaan Sintobin, Nadia Sminate, Ann Soete, Bart Somers, Valerie Taeldeman, Martine Taelman, Emmily Talpe, Ludo Van Campenhout, Koen Van den Heuvel, Tine van der Vloet, Kris Van Dijck, Miranda Van Eetvelde, Jan Van Esbroeck, Paul Van Miert, Karim Van Overmeire, Peter Van Rompuy, Mercedes Van Volcem, Manuela Van Werde, Wilfried Vandaele, Francesco Vanderjeugd, Sabine Vermeulen, Johan Verstreken, Peter Wouters, Herman Wynants

ONTHOUDINGEN:

Imade Annouri, Bart Caron, Johan Danen, Elisabeth Meuleman, An Moerenhout, Ingrid Pira, Björn Rzoska, Hermes Sanctorum-Vandevoorde, Elke Van den Brandt, Wouter Vanbesien

Stemming nr.9:

JA-stemmen:

Björn Anseeuw, Caroline Bastiaens, Robrecht Bothuyne, Karin Brouwers, Ann Brusseel, Vera Celis, Lode Ceysens, An Christiaens, Sonja Claes, Griet Coppé, Cathy Coudyser, Caroline Croo, Rik Daems, Koen Daniëls, Sabine de Bethune, Piet De Bruyn, Mathias De Clercq, Herman De Croo, Jean-Jacques De Gucht, Dirk de Kort, Ingeborg De Meulemeester, Marnic De Meulemeester, Jos De Meyer, Jenne De Potter, Annick De Ridder, Jo De Ro, Gwenny De Vroe, Matthias Diependaele, Bart Dochy, Michel Doomst, Jan Durnez, Jelle Engelbosch, Martine Fournier, Cindy Franssen, Danielle Godderis-T'Jonck, Andries Gryffroy, Kathleen Helsen, Marc Hendrickx, Jan Hofkens, Lies Jans, Vera Jans, Sofie Joosen, Ward Kennes, Marino Keulen, Kathleen Krekels, Jos Lantmeeters, Bert Maertens, Marius Meremans, Bart Nevens, Katrien Partyka, Lorin Parys, Lydia Peeters, Peter Persyn, Jan Peumans, Joris Poschet, Grete Remen, Tinne Rombouts, Freya Saeys, Willem-Frederik Schiltz, Katrien Schryvers, Willy Segers, Nadia Sminate, Ann Soete, Bart Somers, Valerie Taeldeman, Martine Taelman, Emmily Talpe, Ludo Van Campenhout, Koen Van den Heuvel, Tine van der Vloet, Kris Van Dijck, Miranda Van Eetvelde, Jan Van Esbroeck, Paul Van Miert, Karim Van Overmeire, Peter Van Rompuy, Mercedes Van Volcem, Manuela Van Werde, Wilfried Vandaele, Francesco Vanderjeugd, Sabine Vermeulen, Johan Verstreken, Peter Wouters, Herman Wynants

NEEN-stemmen:

Imade Annouri, Rob Beenders, Jan Bertels, Bart Caron, John Crombez, Johan Danen, Kurt De Loor, Caroline Gennez, Yamila Idrissi, Yasmine Kherbache, Renaat Landuyt, Ingrid Lieten, Elisabeth Meuleman, Ingrid Pira, Els Robeyns, Björn Rzoska, Hermes Sanctorum-Vandevoorde, Tine Soens, Bruno Tobback, Güler Turan, Freya Van den Bossche, Elke Van den Brandt, Christian Van Eyken, Bart Van Malderen, Wouter Vanbesien, Joris Vandenbroucke

ONTHOUDINGEN:

Guy D'haeseleer, Chris Janssens, Stefaan Sintobin

Stemming nr.10:

JA-stemmen:

Imade Annouri, Rob Beenders, Jan Bertels, Bart Caron, John Crombez, Johan Danen, Kurt De Loor, Caroline Gennez, Yamila Idrissi, Yasmine Kherbache, Renaat Landuyt, Ingrid Lieten, Elisabeth Meuleman, An Moerenhout, Ingrid Pira, Els Robeyns, Björn Rzoska, Hermes Sanctorum-Vandevoorde, Tine Soens, Bruno Tobback, Güler Turan, Freya Van den Bossche, Elke Van den Brandt, Christian Van Eyken, Bart Van Malderen, Wouter Vanbesien, Joris Vandenbroucke

NEEN-stemmen:

Björn Anseeuw, Caroline Bastiaens, Robrecht Bothuyne, Karin Brouwers, Ann Brusseel, Vera Celis, Lode Ceyssens, An Christiaens, Sonja Claes, Griet Coppé, Cathy Coudyser, Caroline Croo, Guy D'haeseleer, Rik Daems, Koen Daniëls, Sabine de Bethune, Piet De Bruyn, Mathias De Clercq, Herman De Croo, Jean-Jacques De Gucht, Dirk de Kort, Ingeborg De Meulemeester, Marnic De Meulemeester, Jos De Meyer, Jenne De Potter, Annick De Ridder, Jo De Ro, Gwenny De Vroe, Matthias Diependaele, Bart Dochy, Michel Doomst, Jan Durnez, Jelle Engelbosch, Martine Fournier, Cindy Franssen, Danielle Godderis-T'Jonck, Andries Gryffroy, Kathleen Helsen, Marc Hendrickx, Jan Hofkens, Lies Jans, Vera Jans, Chris Janssens, Sofie Joosen, Ward Kennes, Marino Keulen, Kathleen Krekels, Jos Lantmeeters, Bert Maertens, Marius Meremans, Bart Nevens, Katrien Partyka, Lorin Parys, Lydia Peeters, Peter Persyn, Jan Peumans, Joris Poschet, Grete Remen, Tinne Rombouts, Freya Saeys, Willem-Frederik Schiltz, Katrien Schryvers, Willy Segers, Stefaan Sintobin, Nadia Sminate, Ann Soete, Bart Somers, Valerie Taldeman, Martine Taelman, Emmily Talpe, Ludo Van Campenhout, Koen Van den Heuvel, Tine van der Vloet, Kris Van Dijck, Miranda Van Eetvelde, Jan Van Esbroeck, Paul Van Miert, Karim Van Overmeire, Peter Van Rompuy, Mercedes Van Volcem, Manuela Van Werde, Wilfried Vandaele, Francesco Vanderjeugd, Sabine Vermeulen, Johan Verstreken, Peter Wouters, Herman Wynants

Stemming nr.11:

JA-stemmen:

Imade Annouri, Rob Beenders, Jan Bertels, Bart Caron, John Crombez, Johan Danen, Kurt De Loor, Caroline Gennez, Yamila Idrissi, Yasmine Kherbache, Renaat Landuyt, Ingrid Lieten, Elisabeth Meuleman, An Moerenhout, Ingrid Pira, Els Robeyns, Björn Rzoska, Hermes Sanctorum-Vandevoorde, Tine Soens, Bruno Tobback, Güler Turan, Freya Van den Bossche, Elke Van den Brandt, Christian Van Eyken, Bart Van Malderen, Wouter Vanbesien, Joris Vandenbroucke

NEEN-stemmen:

Björn Anseeuw, Caroline Bastiaens, Robrecht Bothuyne, Karin Brouwers, Ann Brusseel, Vera Celis, Lode Ceyssens, An Christiaens, Sonja Claes, Griet Coppé, Cathy Coudyser, Caroline Croo, Guy D'haeseleer, Rik Daems, Koen Daniëls, Sabine de Bethune, Piet De Bruyn, Mathias De Clercq, Herman De Croo, Jean-Jacques De Gucht, Dirk de Kort, Ingeborg De Meulemeester, Marnic De Meulemeester, Jos De Meyer, Jenne De Potter, Annick De Ridder, Jo De Ro, Gwenny De Vroe, Matthias Diependaele, Bart Dochy, Michel Doomst, Jan Durnez, Jelle Engelbosch, Martine Fournier, Cindy Franssen, Danielle Godderis-T'Jonck,

Andries Gryffroy, Kathleen Helsen, Marc Hendrickx, Jan Hofkens, Lies Jans, Vera Jans, Chris Janssens, Sofie Joosen, Ward Kennes, Marino Keulen, Kathleen Krekels, Jos Lantmeeters, Bert Maertens, Marius Meremans, Bart Nevens, Katrien Partyka, Lorin Parys, Lydia Peeters, Peter Persyn, Jan Peumans, Joris Poschet, Grete Remen, Tinne Rombouts, Freya Saeys, Willem-Frederik Schiltz, Katrien Schryvers, Willy Segers, Stefaan Sintobin, Nadia Sminate, Ann Soete, Bart Somers, Valerie Taeldeman, Martine Taelman, Emmily Talpe, Ludo Van Campenhout, Koen Van den Heuvel, Tine van der Vloet, Kris Van Dijck, Miranda Van Eetvelde, Jan Van Esbroeck, Paul Van Miert, Karim Van Overmeire, Peter Van Rompuy, Mercedes Van Volcem, Manuela Van Werde, Wilfried Vandaele, Francesco Vanderjeugd, Sabine Vermeulen, Johan Verstreken, Peter Wouters, Herman Wynants

Stemming nr.12:

JA-stemmen:

Björn Anseeuw, Caroline Bastiaens, Robrecht Bothuyne, Karin Brouwers, Ann Brusseel, Vera Celis, Lode Ceyssens, An Christiaens, Sonja Claes, Griet Coppé, Cathy Coudyser, Caroline Croo, Rik Daems, Koen Daniëls, Sabine de Bethune, Piet De Bruyn, Mathias De Clercq, Herman De Croo, Jean-Jacques De Gucht, Dirk de Kort, Ingeborg De Meulemeester, Marnic De Meulemeester, Jos De Meyer, Jenne De Potter, Annick De Ridder, Jo De Ro, Gwenny De Vroe, Matthias Diependaele, Bart Dochy, Michel Doomst, Jan Durnez, Jelle Engelbosch, Martine Fournier, Cindy Franssen, Danielle Godderis-T'Jonck, Andries Gryffroy, Kathleen Helsen, Marc Hendrickx, Jan Hofkens, Lies Jans, Vera Jans, Sofie Joosen, Ward Kennes, Marino Keulen, Kathleen Krekels, Jos Lantmeeters, Bert Maertens, Marius Meremans, Bart Nevens, Katrien Partyka, Lorin Parys, Lydia Peeters, Peter Persyn, Jan Peumans, Joris Poschet, Grete Remen, Tinne Rombouts, Freya Saeys, Willem-Frederik Schiltz, Katrien Schryvers, Willy Segers, Nadia Sminate, Ann Soete, Bart Somers, Valerie Taeldeman, Martine Taelman, Emmily Talpe, Ludo Van Campenhout, Koen Van den Heuvel, Tine van der Vloet, Kris Van Dijck, Miranda Van Eetvelde, Jan Van Esbroeck, Paul Van Miert, Karim Van Overmeire, Peter Van Rompuy, Mercedes Van Volcem, Manuela Van Werde, Wilfried Vandaele, Francesco Vanderjeugd, Sabine Vermeulen, Johan Verstreken, Peter Wouters, Herman Wynants

NEEN-stemmen:

Rob Beenders, Jan Bertels, John Crombez, Kurt De Loor, Yamila Idrissi, Yasmine Kherbache, Renaat Landuyt, Ingrid Lieten, Els Robeyns, Tine Soens, Bruno Tobback, Güler Turan, Freya Van den Bossche, Christian Van Eyken, Bart Van Malderen, Joris Vandenbroucke

ONTHOUDINGEN:

Imade Annouri, Bart Caron, Guy D'haeseleer, Johan Danen, Chris Janssens, Elisabeth Meuleman, An Moerenhout, Ingrid Pira, Björn Rzoska, Hermes Sanctorum-Vandevoorde, Stefaan Sintobin, Elke Van den Brandt, Wouter Vanbesien

Stemming nr.13:

JA-stemmen:

Imade Annouri, Rob Beenders, Jan Bertels, Bart Caron, John Crombez, Johan Danen, Kurt De Loor, Caroline Gennez, Yamila Idrissi, Yasmine Kherbache, Renaat Landuyt, Ingrid Lieten, Elisabeth Meuleman, An Moerenhout, Ingrid Pira, Els Robeyns, Björn Rzoska, Hermes Sanctorum-Vandevoorde, Tine Soens, Bruno

Tobback, Güler Turan, Freya Van den Bossche, Elke Van den Brandt, Christian Van Eyken, Bart Van Malderen, Wouter Vanbesien, Joris Vandenbroucke

NEEN-stemmen:

Björn Anseeuw, Caroline Bastiaens, Robrecht Bothuyne, Karin Brouwers, Ann Brussee, Vera Celis, Lode Ceyssens, An Christiaens, Sonja Claes, Griet Coppé, Cathy Coudyser, Caroline Croo, Guy D'haeseleer, Rik Daems, Koen Daniëls, Sabine de Bethune, Piet De Bruyn, Mathias De Clercq, Herman De Croo, Jean-Jacques De Gucht, Dirk de Kort, Ingeborg De Meulemeester, Marnic De Meulemeester, Jos De Meyer, Jenne De Potter, Annick De Ridder, Jo De Ro, Gwenny De Vroe, Matthias Diependaele, Bart Dochy, Michel Doomst, Jan Durnez, Jelle Engelbosch, Martine Fournier, Cindy Franssen, Danielle Godderis-T'Jonck, Andries Gryffroy, Kathleen Helsen, Marc Hendrickx, Jan Hofkens, Lies Jans, Vera Jans, Chris Janssens, Sofie Joosen, Ward Kennes, Marino Keulen, Kathleen Krekels, Jos Lantmeeters, Bert Maertens, Marius Meremans, Bart Nevens, Katrien Partyka, Lorin Parys, Lydia Peeters, Peter Persyn, Jan Peumans, Joris Poschet, Grete Remen, Tinne Rombouts, Freya Saeys, Willem-Frederik Schiltz, Katrien Schryvers, Willy Segers, Stefaan Sintobin, Nadia Sminate, Ann Soete, Bart Somers, Valerie Taeldeman, Martine Taelman, Emmily Talpe, Ludo Van Campenhout, Koen Van den Heuvel, Tine van der Vloet, Kris Van Dijck, Miranda Van Eetvelde, Jan Van Esbroeck, Paul Van Miert, Karim Van Overmeire, Peter Van Rompuy, Mercedes Van Volcem, Manuela Van Werde, Wilfried Vandaele, Francesco Vanderjeugd, Sabine Vermeulen, Johan Verstreken, Peter Wouters, Herman Wynants

Stemming nr.14:

JA-stemmen:

Imade Annouri, Rob Beenders, Jan Bertels, Bart Caron, John Crombez, Johan Danen, Kurt De Loor, Caroline Gennez, Yamila Idrissi, Yasmine Kherbache, Renaat Landuyt, Ingrid Lieten, Elisabeth Meuleman, An Moerenhout, Ingrid Pira, Els Robeyns, Björn Rzoska, Hermes Sanctorum-Vandevoorde, Tine Soens, Bruno Tobback, Güler Turan, Freya Van den Bossche, Elke Van den Brandt, Christian Van Eyken, Bart Van Malderen, Wouter Vanbesien, Joris Vandenbroucke

NEEN-stemmen:

Björn Anseeuw, Caroline Bastiaens, Robrecht Bothuyne, Karin Brouwers, Ann Brussee, Vera Celis, Lode Ceyssens, An Christiaens, Sonja Claes, Griet Coppé, Cathy Coudyser, Caroline Croo, Guy D'haeseleer, Rik Daems, Koen Daniëls, Sabine de Bethune, Piet De Bruyn, Mathias De Clercq, Herman De Croo, Jean-Jacques De Gucht, Dirk de Kort, Ingeborg De Meulemeester, Marnic De Meulemeester, Jos De Meyer, Jenne De Potter, Annick De Ridder, Jo De Ro, Gwenny De Vroe, Matthias Diependaele, Bart Dochy, Michel Doomst, Jan Durnez, Jelle Engelbosch, Martine Fournier, Cindy Franssen, Danielle Godderis-T'Jonck, Andries Gryffroy, Kathleen Helsen, Marc Hendrickx, Jan Hofkens, Lies Jans, Vera Jans, Chris Janssens, Sofie Joosen, Ward Kennes, Marino Keulen, Kathleen Krekels, Jos Lantmeeters, Bert Maertens, Marius Meremans, Bart Nevens, Katrien Partyka, Lorin Parys, Lydia Peeters, Peter Persyn, Jan Peumans, Joris Poschet, Grete Remen, Tinne Rombouts, Freya Saeys, Willem-Frederik Schiltz, Katrien Schryvers, Willy Segers, Stefaan Sintobin, Nadia Sminate, Ann Soete, Bart Somers, Valerie Taeldeman, Martine Taelman, Emmily Talpe, Ludo Van Campenhout, Koen Van den Heuvel, Tine van der Vloet, Kris Van Dijck, Miranda Van Eetvelde, Jan Van Esbroeck, Paul Van Miert, Karim Van Overmeire, Peter Van Rompuy, Mercedes Van Volcem, Manuela Van Werde, Wilfried Vandaele, Francesco Vanderjeugd, Sabine Vermeulen, Johan Verstreken, Peter Wouters, Herman Wynants

Stemming nr.15:

JA-stemmen:

Imade Annouri, Rob Beenders, Jan Bertels, Bart Caron, John Crombez, Johan Danen, Kurt De Loor, Caroline Gennez, Yamila Idrissi, Yasmine Kherbache, Renaat Landuyt, Ingrid Lieten, Elisabeth Meuleman, An Moerenhout, Ingrid Pira, Els Robeyns, Björn Rzoska, Hermes Sanctorum-Vandevoorde, Tine Soens, Bruno Tobback, Güler Turan, Freya Van den Bossche, Elke Van den Brandt, Christian Van Eyken, Bart Van Malderen, Wouter Vanbesien, Joris Vandenbroucke

NEEN-stemmen:

Björn Anseeuw, Caroline Bastiaens, Robrecht Bothuyne, Karin Brouwers, Ann Brussee, Vera Celis, Lode Ceyssens, An Christiaens, Sonja Claes, Griet Coppé, Cathy Coudyser, Caroline Croo, Guy D'haeseleer, Rik Daems, Koen Daniëls, Sabine de Bethune, Piet De Bruyn, Mathias De Clercq, Herman De Croo, Jean-Jacques De Gucht, Dirk de Kort, Ingeborg De Meulemeester, Marnic De Meulemeester, Jos De Meyer, Jenne De Potter, Annick De Ridder, Jo De Ro, Gwenny De Vroe, Matthias Diependaele, Bart Dochy, Michel Doomst, Jan Durnez, Jelle Engelbosch, Martine Fournier, Cindy Franssen, Danielle Godderis-T'Jonck, Andries Gryffroy, Kathleen Helsen, Marc Hendrickx, Jan Hofkens, Lies Jans, Vera Jans, Chris Janssens, Sofie Joosen, Ward Kennes, Marino Keulen, Kathleen Krekels, Jos Lantmeeters, Bert Maertens, Marius Meremans, Bart Nevens, Katrien Partyka, Lorin Parys, Lydia Peeters, Peter Persyn, Jan Peumans, Joris Poschet, Grete Remen, Tinne Rombouts, Freya Saeys, Willem-Frederik Schiltz, Katrien Schryvers, Willy Segers, Stefaan Sintobin, Nadia Sminate, Ann Soete, Bart Somers, Valerie Taeldeman, Martine Taelman, Emmily Talpe, Ludo Van Campenhout, Koen Van den Heuvel, Tine van der Vloet, Kris Van Dijck, Miranda Van Eetvelde, Jan Van Esbroeck, Paul Van Miert, Karim Van Overmeire, Peter Van Rompuy, Mercedes Van Volcem, Manuela Van Werde, Wilfried Vandaele, Francesco Vanderjeugd, Sabine Vermeulen, Johan Verstreken, Peter Wouters, Herman Wynants

Stemming nr.16:

JA-stemmen:

Björn Anseeuw, Caroline Bastiaens, Robrecht Bothuyne, Karin Brouwers, Ann Brussee, Vera Celis, Lode Ceyssens, An Christiaens, Sonja Claes, Griet Coppé, Cathy Coudyser, Caroline Croo, Rik Daems, Koen Daniëls, Sabine de Bethune, Piet De Bruyn, Mathias De Clercq, Herman De Croo, Jean-Jacques De Gucht, Dirk de Kort, Ingeborg De Meulemeester, Marnic De Meulemeester, Jos De Meyer, Jenne De Potter, Annick De Ridder, Jo De Ro, Gwenny De Vroe, Matthias Diependaele, Bart Dochy, Michel Doomst, Jan Durnez, Jelle Engelbosch, Martine Fournier, Cindy Franssen, Danielle Godderis-T'Jonck, Andries Gryffroy, Kathleen Helsen, Marc Hendrickx, Jan Hofkens, Lies Jans, Vera Jans, Sofie Joosen, Ward Kennes, Marino Keulen, Kathleen Krekels, Jos Lantmeeters, Bert Maertens, Marius Meremans, Bart Nevens, Katrien Partyka, Lorin Parys, Lydia Peeters, Peter Persyn, Jan Peumans, Joris Poschet, Grete Remen, Tinne Rombouts, Freya Saeys, Willem-Frederik Schiltz, Katrien Schryvers, Willy Segers, Nadia Sminate, Ann Soete, Bart Somers, Valerie Taeldeman, Martine Taelman, Emmily Talpe, Ludo Van Campenhout, Koen Van den Heuvel, Tine van der Vloet, Kris Van Dijck, Miranda Van Eetvelde, Jan Van Esbroeck, Paul Van Miert, Karim Van Overmeire, Peter Van Rompuy, Mercedes Van Volcem, Manuela Van Werde, Wilfried Vandaele, Francesco Vanderjeugd, Sabine Vermeulen, Johan Verstreken, Peter Wouters, Herman Wynants

NEEN-stemmen:

Rob Beenders, Jan Bertels, Bart Caron, John Crombez, Johan Danen, Kurt De Loor, Caroline Gennez, Yamila Idrissi, Yasmine Kherbache, Renaat Landuyt, Ingrid Lieten, Elisabeth Meuleman, An Moerenhout, Ingrid Pira, Els Robeyns, Björn Rzoska, Hermes Sanctorum-Vandevoorde, Tine Soens, Bruno Tobback, Güler Turan, Freya Van den Bossche, Elke Van den Brandt, Christian Van Eyken, Bart Van Malderen, Wouter Vanbesien, Joris Vandenbroucke

ONTHOUDINGEN:

Guy D'haeseleer, Chris Janssens, Stefaan Sintobin

Stemming nr.17:

JA-stemmen:

Imade Annouri, Rob Beenders, Jan Bertels, Bart Caron, John Crombez, Johan Danen, Kurt De Loor, Caroline Gennez, Yamila Idrissi, Yasmine Kherbache, Renaat Landuyt, Ingrid Lieten, Elisabeth Meuleman, An Moerenhout, Ingrid Pira, Els Robeyns, Björn Rzoska, Hermes Sanctorum-Vandevoorde, Tine Soens, Bruno Tobback, Güler Turan, Freya Van den Bossche, Elke Van den Brandt, Christian Van Eyken, Bart Van Malderen, Wouter Vanbesien, Joris Vandenbroucke

NEEN-stemmen:

Björn Anseeuw, Caroline Bastiaens, Robrecht Bothuyne, Karin Brouwers, Ann Brusseel, Vera Celis, Lode Ceyssens, An Christiaens, Sonja Claes, Griet Coppé, Cathy Coudyser, Caroline Croo, Guy D'haeseleer, Rik Daems, Koen Daniëls, Sabine de Bethune, Piet De Bruyn, Mathias De Clercq, Herman De Croo, Jean-Jacques De Gucht, Dirk de Kort, Ingeborg De Meulemeester, Marnic De Meulemeester, Jos De Meyer, Jenne De Potter, Annick De Ridder, Jo De Ro, Gwenny De Vroe, Matthias Diependaele, Bart Dochy, Michel Doomst, Jan Durnez, Jelle Engelbosch, Martine Fournier, Cindy Franssen, Danielle Godderis-T'Jonck, Andries Gryffroy, Kathleen Helsen, Marc Hendrickx, Jan Hofkens, Lies Jans, Vera Jans, Chris Janssens, Sofie Joosen, Ward Kennes, Marino Keulen, Kathleen Krekels, Jos Lantmeeters, Bert Maertens, Marius Meremans, Bart Nevens, Katrien Partyka, Lorin Parys, Lydia Peeters, Peter Persyn, Jan Peumans, Joris Poschet, Grete Remen, Tinne Rombouts, Freya Saeys, Willem-Frederik Schiltz, Katrien Schryvers, Willy Segers, Stefaan Sintobin, Nadia Sminate, Ann Soete, Bart Somers, Valerie Taeldeman, Martine Taelman, Emmily Talpe, Ludo Van Campenhout, Koen Van den Heuvel, Tine van der Vloet, Kris Van Dijck, Miranda Van Eetvelde, Jan Van Esbroeck, Paul Van Miert, Karim Van Overmeire, Peter Van Rompuy, Mercedes Van Volcem, Manuela Van Werde, Wilfried Vandaele, Francesco Vanderjeugd, Sabine Vermeulen, Johan Verstreken, Peter Wouters, Herman Wynants

Stemming nr.18:

JA-stemmen:

Björn Anseeuw, Caroline Bastiaens, Robrecht Bothuyne, Karin Brouwers, Ann Brusseel, Vera Celis, Lode Ceyssens, An Christiaens, Sonja Claes, Griet Coppé, Cathy Coudyser, Caroline Croo, Rik Daems, Koen Daniëls, Sabine de Bethune, Piet De Bruyn, Mathias De Clercq, Herman De Croo, Jean-Jacques De Gucht, Dirk de Kort, Ingeborg De Meulemeester, Marnic De Meulemeester, Jos De Meyer, Jenne De Potter, Annick De Ridder, Jo De Ro, Gwenny De Vroe, Matthias Diependaele, Bart Dochy, Michel Doomst, Jan Durnez, Jelle Engelbosch, Martine Fournier, Cindy Franssen, Danielle Godderis-T'Jonck, Andries Gryffroy, Kathleen

Helsen, Marc Hendrickx, Jan Hofkens, Lies Jans, Vera Jans, Sofie Joosen, Ward Kennes, Marino Keulen, Kathleen Krekels, Jos Lantmeeters, Bert Maertens, Marius Meremans, Bart Nevens, Katrien Partyka, Lorin Parys, Lydia Peeters, Peter Persyn, Jan Peumans, Joris Poschet, Grete Remen, Tinne Rombouts, Freya Saeys, Willem-Frederik Schiltz, Katrien Schryvers, Willy Segers, Nadia Sminate, Ann Soete, Bart Somers, Valerie Taeldeman, Martine Taelman, Emmily Talpe, Ludo Van Campenhout, Koen Van den Heuvel, Tine van der Vloet, Kris Van Dijck, Miranda Van Eetvelde, Jan Van Esbroeck, Paul Van Miert, Karim Van Overmeire, Peter Van Rompuy, Mercedes Van Volcem, Manuela Van Werde, Wilfried Vandaele, Francesco Vanderjeugd, Sabine Vermeulen, Johan Verstreken, Peter Wouters, Herman Wynants

NEEN-stemmen:

Rob Beenders, Jan Bertels, John Crombez, Guy D'haeseleer, Kurt De Loor, Caroline Gennez, Chris Janssens, Yasmine Kherbache, Renaat Landuyt, Ingrid Lieten, Els Robeyns, Stefaan Sintobin, Tine Soens, Bruno Tobback, Güler Turan, Freya Van den Bossche, Christian Van Eyken, Bart Van Malderen, Joris Vandenbroucke

ONTHOUDINGEN:

Imade Annouri, Bart Caron, Johan Danen, Elisabeth Meuleman, An Moerenhout, Ingrid Pira, Björn Rzoska, Hermes Sanctorum-Vandevoorde, Elke Van den Brandt, Wouter Vanbesien

Stemming nr.19:

JA-stemmen:

Imade Annouri, Bart Caron, Johan Danen, Elisabeth Meuleman, An Moerenhout, Ingrid Pira, Björn Rzoska, Hermes Sanctorum-Vandevoorde, Elke Van den Brandt, Christian Van Eyken, Wouter Vanbesien

NEEN-stemmen:

Björn Anseeuw, Caroline Bastiaens, Robrecht Bothuyne, Karin Brouwers, Ann Brusseel, Vera Celis, Lode Ceyssens, An Christiaens, Sonja Claes, Griet Coppé, Cathy Coudyser, Caroline Croo, Guy D'haeseleer, Rik Daems, Koen Daniëls, Sabine de Bethune, Piet De Bruyn, Mathias De Clercq, Herman De Croo, Jean-Jacques De Gucht, Dirk de Kort, Ingeborg De Meulemeester, Marnic De Meulemeester, Jos De Meyer, Jenne De Potter, Annick De Ridder, Jo De Ro, Gwenny De Vroe, Matthias Diependaele, Bart Dochy, Michel Doomst, Jan Durnez, Jelle Engelbosch, Martine Fournier, Cindy Franssen, Danielle Godderis-T'Jonck, Andries Gryffroy, Kathleen Helsen, Marc Hendrickx, Jan Hofkens, Lies Jans, Vera Jans, Chris Janssens, Sofie Joosen, Ward Kennes, Marino Keulen, Kathleen Krekels, Jos Lantmeeters, Bert Maertens, Marius Meremans, Bart Nevens, Katrien Partyka, Lorin Parys, Lydia Peeters, Peter Persyn, Jan Peumans, Joris Poschet, Grete Remen, Tinne Rombouts, Freya Saeys, Willem-Frederik Schiltz, Katrien Schryvers, Willy Segers, Stefaan Sintobin, Nadia Sminate, Ann Soete, Bart Somers, Valerie Taeldeman, Martine Taelman, Emmily Talpe, Ludo Van Campenhout, Koen Van den Heuvel, Tine van der Vloet, Kris Van Dijck, Miranda Van Eetvelde, Jan Van Esbroeck, Paul Van Miert, Karim Van Overmeire, Peter Van Rompuy, Mercedes Van Volcem, Manuela Van Werde, Wilfried Vandaele, Francesco Vanderjeugd, Sabine Vermeulen, Johan Verstreken, Peter Wouters, Herman Wynants

ONTHOUDINGEN:

Rob Beenders, Jan Bertels, John Crombez, Kurt De Loor, Caroline Gennez, Yamila Idrissi, Yasmine Kherbache, Renaat Landuyt, Ingrid Lieten, Els Robeyns, Tine Soens, Bruno Tobback, Güler Turan, Freya Van den Bossche, Bart Van Malderen, Joris Vandenbroucke

Stemming nr.20:

JA-stemmen:

Björn Anseeuw, Caroline Bastiaens, Robrecht Bothuyne, Karin Brouwers, Ann Brusseel, Vera Celis, Lode Ceyssens, An Christiaens, Sonja Claes, Griet Coppé, Cathy Coudyser, Caroline Croo, Rik Daems, Koen Daniëls, Sabine de Bethune, Piet De Bruyn, Mathias De Clercq, Herman De Croo, Jean-Jacques De Gucht, Dirk de Kort, Ingeborg De Meulemeester, Marnic De Meulemeester, Jos De Meyer, Jenne De Potter, Annick De Ridder, Jo De Ro, Gwenny De Vroe, Matthias Diependaele, Bart Dochy, Michel Doomst, Jan Durnez, Jelle Engelbosch, Martine Fournier, Cindy Franssen, Danielle Godderis-T'Jonck, Andries Gryffroy, Kathleen Helsen, Marc Hendrickx, Jan Hofkens, Lies Jans, Vera Jans, Sofie Joosen, Ward Kennes, Marino Keulen, Kathleen Krekels, Jos Lantmeeters, Bert Maertens, Marius Meremans, Bart Nevens, Katrien Partyka, Lorin Parys, Lydia Peeters, Peter Persyn, Jan Peumans, Joris Poschet, Grete Remen, Tinne Rombouts, Freya Saeys, Willem-Frederik Schiltz, Katrien Schryvers, Willy Segers, Nadia Sminate, Ann Soete, Bart Somers, Valerie Taeldeman, Martine Taelman, Emmily Talpe, Ludo Van Campenhout, Koen Van den Heuvel, Tine van der Vloet, Kris Van Dijck, Miranda Van Eetvelde, Jan Van Esbroeck, Paul Van Miert, Karim Van Overmeire, Peter Van Rompuy, Mercedes Van Volcem, Manuela Van Werde, Wilfried Vandaele, Francesco Vanderjeugd, Sabine Vermeulen, Johan Verstreken, Peter Wouters, Herman Wynants

NEEN-stemmen:

Rob Beenders, Jan Bertels, John Crombez, Kurt De Loor, Caroline Gennez, Yamila Idrissi, Yasmine Kherbache, Renaat Landuyt, Ingrid Lieten, Els Robeyns, Tine Soens, Bruno Tobback, Güler Turan, Freya Van den Bossche, Christian Van Eyken, Bart Van Malderen, Joris Vandenbroucke

ONTHOUDINGEN:

Imade Annouri, Bart Caron, Guy D'haeseleer, Johan Danen, Chris Janssens, Elisabeth Meuleman, An Moerenhout, Ingrid Pira, Björn Rzoska, Hermes Sanctorum-Vandevoorde, Stefaan Sintobin, Elke Van den Brandt, Wouter Vanbesien

Stemming nr.21:

JA-stemmen:

Imade Annouri, Rob Beenders, Jan Bertels, Bart Caron, John Crombez, Johan Danen, Kurt De Loor, Caroline Gennez, Yamila Idrissi, Yasmine Kherbache, Renaat Landuyt, Ingrid Lieten, Elisabeth Meuleman, An Moerenhout, Ingrid Pira, Els Robeyns, Björn Rzoska, Hermes Sanctorum-Vandevoorde, Tine Soens, Bruno Tobback, Güler Turan, Freya Van den Bossche, Elke Van den Brandt, Christian Van Eyken, Bart Van Malderen, Wouter Vanbesien, Joris Vandenbroucke

NEEN-stemmen:

Björn Anseeuw, Caroline Bastiaens, Robrecht Bothuyne, Karin Brouwers, Ann Brusseel, Vera Celis, Lode Ceyssens, An Christiaens, Sonja Claes, Griet Coppé,

Cathy Coudyser, Caroline Croo, Guy D'haeseleer, Rik Daems, Koen Daniëls, Sabine de Bethune, Piet De Bruyn, Mathias De Clercq, Herman De Croo, Jean-Jacques De Gucht, Dirk de Kort, Ingeborg De Meulemeester, Marnic De Meulemeester, Jos De Meyer, Jenne De Potter, Annick De Ridder, Jo De Ro, Gwenny De Vroe, Matthias Diependaele, Bart Dochy, Michel Doomst, Jan Durnez, Jelle Engelbosch, Martine Fournier, Cindy Franssen, Danielle Godderis-T'Jonck, Andries Gryffroy, Kathleen Helsen, Marc Hendrickx, Jan Hofkens, Lies Jans, Vera Jans, Chris Janssens, Sofie Joosen, Ward Kennes, Marino Keulen, Kathleen Krekels, Jos Lantmeeters, Bert Maertens, Marius Meremans, Bart Nevens, Katrien Partyka, Lorin Parys, Lydia Peeters, Peter Persyn, Jan Peumans, Joris Poschet, Grete Remen, Tinne Rombouts, Freya Saeys, Willem-Frederik Schiltz, Katrien Schryvers, Willy Segers, Stefaan Sintobin, Nadia Sminate, Bart Somers, Valerie Taeldeman, Martine Taelman, Emmily Talpe, Ludo Van Campenhout, Koen Van den Heuvel, Tine van der Vloet, Kris Van Dijck, Miranda Van Eetvelde, Jan Van Esbroeck, Paul Van Miert, Karim Van Overmeire, Peter Van Rompuy, Mercedes Van Volcem, Manuela Van Werde, Wilfried Vandaele, Francesco Vanderjeugd, Sabine Vermeulen, Johan Verstreken, Peter Wouters, Herman Wynants

Stemming nr.22:

JA-stemmen:

Imade Annouri, Rob Beenders, Jan Bertels, Bart Caron, John Crombez, Johan Danen, Kurt De Loor, Caroline Gennez, Yasmine Kherbache, Renaat Landuyt, Ingrid Lieten, Elisabeth Meuleman, An Moerenhout, Ingrid Pira, Els Robeyns, Björn Rzoska, Hermes Sanctorum-Vandevoorde, Tine Soens, Bruno Tobback, Güler Turan, Freya Van den Bossche, Elke Van den Brandt, Christian Van Eyken, Bart Van Malderen, Wouter Vanbesien, Joris Vandenbroucke

NEEN-stemmen:

Björn Anseeuw, Caroline Bastiaens, Robrecht Bothuyne, Karin Brouwers, Ann Brusseel, Vera Celis, Lode Ceyssens, An Christiaens, Sonja Claes, Griet Coppé, Cathy Coudyser, Caroline Croo, Guy D'haeseleer, Rik Daems, Koen Daniëls, Sabine de Bethune, Piet De Bruyn, Mathias De Clercq, Herman De Croo, Jean-Jacques De Gucht, Dirk de Kort, Ingeborg De Meulemeester, Marnic De Meulemeester, Jos De Meyer, Jenne De Potter, Annick De Ridder, Jo De Ro, Gwenny De Vroe, Matthias Diependaele, Bart Dochy, Michel Doomst, Jan Durnez, Jelle Engelbosch, Martine Fournier, Cindy Franssen, Danielle Godderis-T'Jonck, Andries Gryffroy, Kathleen Helsen, Marc Hendrickx, Jan Hofkens, Lies Jans, Vera Jans, Chris Janssens, Sofie Joosen, Ward Kennes, Marino Keulen, Kathleen Krekels, Jos Lantmeeters, Bert Maertens, Marius Meremans, Bart Nevens, Katrien Partyka, Lorin Parys, Lydia Peeters, Peter Persyn, Jan Peumans, Joris Poschet, Grete Remen, Tinne Rombouts, Freya Saeys, Willem-Frederik Schiltz, Katrien Schryvers, Willy Segers, Stefaan Sintobin, Nadia Sminate, Ann Soete, Bart Somers, Valerie Taeldeman, Martine Taelman, Emmily Talpe, Ludo Van Campenhout, Koen Van den Heuvel, Tine van der Vloet, Kris Van Dijck, Miranda Van Eetvelde, Jan Van Esbroeck, Paul Van Miert, Karim Van Overmeire, Peter Van Rompuy, Mercedes Van Volcem, Manuela Van Werde, Wilfried Vandaele, Francesco Vanderjeugd, Sabine Vermeulen, Johan Verstreken, Peter Wouters, Herman Wynants

Stemming nr.23:

JA-stemmen:

Björn Anseeuw, Caroline Bastiaens, Robrecht Bothuyne, Karin Brouwers, Ann Brusseel, Vera Celis, Lode Ceyssens, An Christiaens, Sonja Claes, Griet Coppé, Caroline Croo, Rik Daems, Koen Daniëls, Sabine de Bethune, Piet De Bruyn,

Mathias De Clercq, Herman De Croo, Jean-Jacques De Gucht, Dirk de Kort, Ingeborg De Meulemeester, Marnic De Meulemeester, Jos De Meyer, Jenne De Potter, Jo De Ro, Gwenny De Vroe, Matthias Diependaele, Bart Dochy, Michel Doomst, Jan Durnez, Jelle Engelbosch, Martine Fournier, Cindy Franssen, Danielle Godderis-T'Jonck, Andries Gryffroy, Kathleen Helsen, Marc Hendrickx, Jan Hofkens, Lies Jans, Vera Jans, Sofie Joosen, Ward Kennes, Marino Keulen, Kathleen Krekels, Jos Lantmeeters, Bert Maertens, Marius Meremans, Bart Nevens, Katrien Partyka, Lorin Parys, Lydia Peeters, Peter Persyn, Jan Peumans, Joris Poschet, Grete Remen, Tinne Rombouts, Freya Saeys, Willem-Frederik Schiltz, Katrien Schryvers, Willy Segers, Nadia Sminate, Ann Soete, Bart Somers, Valerie Taeldeman, Martine Taelman, Emmily Talpe, Ludo Van Campenhout, Koen Van den Heuvel, Tine van der Vloet, Kris Van Dijck, Miranda Van Eetvelde, Jan Van Esbroeck, Paul Van Miert, Karim Van Overmeire, Peter Van Rompuy, Mercedes Van Volcem, Manuela Van Werde, Wilfried Vandaele, Francesco Vanderjeugd, Sabine Vermeulen, Johan Verstreken, Herman Wynants

NEEN-stemmen:

Imade Annouri, Rob Beenders, Jan Bertels, Bart Caron, John Crombez, Guy D'haeseleer, Kurt De Loor, Caroline Gennez, Yamila Idrissi, Chris Janssens, Yasmine Kherbache, Renaat Landuyt, Ingrid Lieten, Elisabeth Meuleman, An Moerenhout, Ingrid Pira, Els Robeyns, Björn Rzoska, Hermes Sanctorum-Vandevoorde, Stefaan Sintobin, Tine Soens, Bruno Tobback, Güler Turan, Freya Van den Bossche, Elke Van den Brandt, Christian Van Eyken, Bart Van Malderen, Wouter Vanbesien, Joris Vandenbroucke

Stemming nr.24:

JA-stemmen:

Imade Annouri, Rob Beenders, Jan Bertels, Bart Caron, John Crombez, Kurt De Loor, Caroline Gennez, Yamila Idrissi, Yasmine Kherbache, Renaat Landuyt, Ingrid Lieten, Elisabeth Meuleman, An Moerenhout, Ingrid Pira, Els Robeyns, Björn Rzoska, Hermes Sanctorum-Vandevoorde, Tine Soens, Bruno Tobback, Güler Turan, Freya Van den Bossche, Elke Van den Brandt, Christian Van Eyken, Bart Van Malderen, Wouter Vanbesien, Joris Vandenbroucke

NEEN-stemmen:

Björn Anseeuw, Caroline Bastiaens, Robrecht Bothuyne, Karin Brouwers, Ann Brussee, Vera Celis, Lode Ceyssens, An Christiaens, Sonja Claes, Griet Coppé, Cathy Coudyser, Caroline Croo, Guy D'haeseleer, Rik Daems, Koen Daniëls, Sabine de Bethune, Piet De Bruyn, Mathias De Clercq, Herman De Croo, Jean-Jacques De Gucht, Dirk de Kort, Ingeborg De Meulemeester, Marnic De Meulemeester, Jos De Meyer, Jenne De Potter, Annick De Ridder, Jo De Ro, Gwenny De Vroe, Matthias Diependaele, Bart Dochy, Michel Doomst, Jan Durnez, Jelle Engelbosch, Martine Fournier, Cindy Franssen, Danielle Godderis-T'Jonck, Andries Gryffroy, Kathleen Helsen, Marc Hendrickx, Jan Hofkens, Lies Jans, Vera Jans, Chris Janssens, Sofie Joosen, Ward Kennes, Marino Keulen, Kathleen Krekels, Jos Lantmeeters, Bert Maertens, Marius Meremans, Bart Nevens, Katrien Partyka, Lorin Parys, Lydia Peeters, Peter Persyn, Jan Peumans, Joris Poschet, Grete Remen, Tinne Rombouts, Freya Saeys, Willem-Frederik Schiltz, Katrien Schryvers, Willy Segers, Stefaan Sintobin, Nadia Sminate, Ann Soete, Bart Somers, Valerie Taeldeman, Martine Taelman, Emmily Talpe, Ludo Van Campenhout, Koen Van den Heuvel, Tine van der Vloet, Kris Van Dijck, Miranda Van Eetvelde, Jan Van Esbroeck, Paul Van Miert, Karim Van Overmeire, Peter Van Rompuy, Mercedes Van Volcem, Manuela Van Werde, Wilfried Vandaele, Francesco Vanderjeugd, Sabine Vermeulen, Johan Verstreken, Peter Wouters, Herman Wynants

Stemming nr.25:

JA-stemmen:

Björn Anseeuw, Caroline Bastiaens, Robrecht Bothuyne, Karin Brouwers, Ann Brussee, Vera Celis, Lode Ceyssens, An Christiaens, Sonja Claes, Griet Coppé, Cathy Coudyser, Caroline Croo, Rik Daems, Koen Daniëls, Sabine de Bethune, Piet De Bruyn, Mathias De Clercq, Herman De Croo, Jean-Jacques De Gucht, Dirk de Kort, Ingeborg De Meulemeester, Marnic De Meulemeester, Jos De Meyer, Jenne De Potter, Annick De Ridder, Jo De Ro, Gwenny De Vroe, Matthias Diependaele, Bart Dochy, Michel Doomst, Jan Durnez, Jelle Engelbosch, Martine Fournier, Cindy Franssen, Danielle Godderis-T'Jonck, Andries Gryffroy, Kathleen Helsen, Marc Hendrickx, Jan Hofkens, Lies Jans, Vera Jans, Sofie Joosen, Ward Kennes, Marino Keulen, Kathleen Krekels, Jos Lantmeeters, Bert Maertens, Marius Meremans, Bart Nevens, Katrien Partyka, Lorin Parys, Lydia Peeters, Peter Persyn, Jan Peumans, Joris Poschet, Grete Remen, Tinne Rombouts, Freya Saeys, Willem-Frederik Schiltz, Katrien Schryvers, Willy Segers, Nadia Sminate, Ann Soete, Bart Somers, Valerie Taeldeman, Martine Taelman, Emmily Talpe, Ludo Van Campenhout, Koen Van den Heuvel, Tine van der Vloet, Kris Van Dijck, Miranda Van Eetvelde, Jan Van Esbroeck, Paul Van Miert, Karim Van Overmeire, Peter Van Rompuy, Mercedes Van Volcem, Manuela Van Werde, Wilfried Vandaele, Francesco Vanderjeugd, Sabine Vermeulen, Johan Verstreken, Peter Wouters, Herman Wynants

NEEN-stemmen:

Imade Annouri, Rob Beenders, Jan Bertels, Bart Caron, John Crombez, Guy D'haeseleer, Kurt De Loor, Caroline Gennez, Yamila Idrissi, Chris Janssens, Yasmine Kherbache, Renaat Landuyt, Ingrid Lieten, Elisabeth Meuleman, An Moerenhout, Ingrid Pira, Els Robeyns, Björn Rzoska, Hermes Sanctorum-Vandevoorde, Stefaan Sintobin, Tine Soens, Bruno Tobback, Güler Turan, Freya Van den Bossche, Elke Van den Brandt, Christian Van Eyken, Bart Van Malderen, Wouter Vanbesien, Joris Vandenbroucke

Stemming nr.26:

JA-stemmen:

Rob Beenders, Jan Bertels, John Crombez, Kurt De Loor, Caroline Gennez, Yamila Idrissi, Yasmine Kherbache, Renaat Landuyt, Ingrid Lieten, Els Robeyns, Tine Soens, Bruno Tobback, Güler Turan, Freya Van den Bossche, Christian Van Eyken, Bart Van Malderen, Joris Vandenbroucke

NEEN-stemmen:

Björn Anseeuw, Caroline Bastiaens, Robrecht Bothuyne, Karin Brouwers, Ann Brussee, Vera Celis, Lode Ceyssens, An Christiaens, Sonja Claes, Griet Coppé, Cathy Coudyser, Caroline Croo, Rik Daems, Koen Daniëls, Sabine de Bethune, Piet De Bruyn, Mathias De Clercq, Herman De Croo, Jean-Jacques De Gucht, Dirk de Kort, Ingeborg De Meulemeester, Marnic De Meulemeester, Jos De Meyer, Jenne De Potter, Annick De Ridder, Jo De Ro, Gwenny De Vroe, Matthias Diependaele, Bart Dochy, Michel Doomst, Jan Durnez, Jelle Engelbosch, Martine Fournier, Cindy Franssen, Danielle Godderis-T'Jonck, Andries Gryffroy, Kathleen Helsen, Marc Hendrickx, Jan Hofkens, Lies Jans, Vera Jans, Sofie Joosen, Ward Kennes, Marino Keulen, Kathleen Krekels, Jos Lantmeeters, Bert Maertens, Marius Meremans, Bart Nevens, Katrien Partyka, Lorin Parys, Lydia Peeters, Peter Persyn, Jan Peumans, Joris Poschet, Grete Remen, Tinne Rombouts, Freya Saeys, Willem-Frederik Schiltz, Katrien Schryvers, Willy Segers, Nadia Sminate, Ann Soete, Bart Somers, Valerie Taeldeman, Martine Taelman, Emmily Talpe, Ludo

Van Campenhout, Koen Van den Heuvel, Tine van der Vloet, Kris Van Dijck, Miranda Van Eetvelde, Jan Van Esbroeck, Paul Van Miert, Karim Van Overmeire, Peter Van Rompuy, Mercedes Van Volcem, Manuela Van Werde, Wilfried Vandaele, Francesco Vanderjeugd, Sabine Vermeulen, Johan Verstreken, Peter Wouters, Herman Wynants

ONTHOUDINGEN:

Imade Annouri, Bart Caron, Guy D'haeseleer, Chris Janssens, Elisabeth Meuleman, An Moerenhout, Ingrid Pira, Björn Rzoska, Hermes Sanctorum-Vandevoorde, Stefaan Sintobin, Elke Van den Brandt, Wouter Vanbesien

Stemming nr.27:

JA-stemmen:

Guy D'haeseleer, Chris Janssens, Stefaan Sintobin

NEEN-stemmen:

Imade Annouri, Björn Anseeuw, Caroline Bastiaens, Rob Beenders, Jan Bertels, Robrecht Bothuyne, Karin Brouwers, Ann Brusseel, Bart Caron, Vera Celis, Lode Ceyssens, An Christiaens, Sonja Claes, Griet Coppé, Cathy Coudyser, John Crombez, Caroline Croo, Rik Daems, Koen Daniëls, Sabine de Bethune, Piet De Bruyn, Mathias De Clercq, Herman De Croo, Jean-Jacques De Gucht, Dirk de Kort, Kurt De Loor, Ingeborg De Meulemeester, Marnic De Meulemeester, Jos De Meyer, Jenne De Potter, Annick De Ridder, Jo De Ro, Gwenny De Vroe, Matthias Diependaele, Bart Dochy, Michel Doomst, Jan Durnez, Jelle Engelbosch, Martine Fournier, Cindy Franssen, Caroline Gennez, Danielle Godderis-T'Jonck, Andries Gryffroy, Kathleen Helsen, Marc Hendrickx, Jan Hofkens, Yamila Idrissi, Lies Jans, Vera Jans, Sofie Joosen, Ward Kennes, Marino Keulen, Yasmine Kherbache, Kathleen Krekels, Renaat Landuyt, Jos Lantmeeters, Ingrid Lieten, Bert Maertens, Marius Meremans, Elisabeth Meuleman, An Moerenhout, Bart Nevens, Katrien Partyka, Lorin Parys, Lydia Peeters, Peter Persyn, Jan Peumans, Ingrid Pira, Joris Poschet, Grete Remen, Els Robeyns, Tinne Rombouts, Björn Rzoska, Freya Saeys, Hermes Sanctorum-Vandevoorde, Willem-Frederik Schiltz, Katrien Schryvers, Willy Segers, Nadia Sminate, Tine Soens, Ann Soete, Bart Somers, Valerie Taeldeman, Martine Taelman, Emmily Talpe, Bruno Tobback, Güler Turan, Ludo Van Campenhout, Freya Van den Bossche, Elke Van den Brandt, Koen Van den Heuvel, Tine van der Vloet, Kris Van Dijck, Miranda Van Eetvelde, Jan Van Esbroeck, Christian Van Eyken, Bart Van Malderen, Paul Van Miert, Karim Van Overmeire, Peter Van Rompuy, Mercedes Van Volcem, Manuela Van Werde, Wouter Vanbesien, Wilfried Vandaele, Joris Vandenbroucke, Francesco Vanderjeugd, Sabine Vermeulen, Johan Verstreken, Peter Wouters, Herman Wynants

Stemming nr.28:

JA-stemmen:

Imade Annouri, Rob Beenders, Jan Bertels, Bart Caron, John Crombez, Kurt De Loor, Caroline Gennez, Yamila Idrissi, Yasmine Kherbache, Renaat Landuyt, Ingrid Lieten, Elisabeth Meuleman, An Moerenhout, Ingrid Pira, Els Robeyns, Björn Rzoska, Hermes Sanctorum-Vandevoorde, Tine Soens, Bruno Tobback, Güler Turan, Freya Van den Bossche, Elke Van den Brandt, Christian Van Eyken, Bart Van Malderen, Wouter Vanbesien, Joris Vandenbroucke

NEEN-stemmen:

Björn Anseeuw, Caroline Bastiaens, Robrecht Bothuyne, Karin Brouwers, Ann Brusseel, Vera Celis, Lode Ceyssens, Sonja Claes, Griet Coppé, Cathy Coudyser, Caroline Croo, Guy D'haeseleer, Rik Daems, Koen Daniëls, Sabine de Bethune, Piet De Bruyn, Mathias De Clercq, Herman De Croo, Jean-Jacques De Gucht, Dirk de Kort, Ingeborg De Meulemeester, Marnic De Meulemeester, Jos De Meyer, Jenne De Potter, Annick De Ridder, Jo De Ro, Gwenny De Vroe, Matthias Diependaele, Bart Dochy, Michel Doomst, Jan Durnez, Jelle Engelbosch, Martine Fournier, Cindy Franssen, Danielle Godderis-T'Jonck, Andries Gryffroy, Kathleen Helsen, Marc Hendrickx, Jan Hofkens, Lies Jans, Vera Jans, Chris Janssens, Sofie Joosen, Ward Kennes, Marino Keulen, Kathleen Krekels, Jos Lantmeeters, Bert Maertens, Marius Meremans, Bart Nevens, Katrien Partyka, Lorin Parys, Lydia Peeters, Peter Persyn, Jan Peumans, Joris Poschet, Grete Remen, Tinne Rombouts, Freya Saeys, Willem-Frederik Schiltz, Katrien Schryvers, Willy Segers, Stefaan Sintobin, Nadia Sminate, Ann Soete, Bart Somers, Valerie Taeldeman, Martine Taelman, Emmily Talpe, Ludo Van Campenhout, Koen Van den Heuvel, Tine van der Vloet, Kris Van Dijck, Miranda Van Eetvelde, Jan Van Esbroeck, Paul Van Miert, Karim Van Overmeire, Peter Van Rompuy, Mercedes Van Volcem, Manuela Van Werde, Wilfried Vandaele, Francesco Vanderjeugd, Sabine Vermeulen, Johan Verstreken, Peter Wouters, Herman Wynants

Stemming nr.29:

JA-stemmen:

Björn Anseeuw, Caroline Bastiaens, Robrecht Bothuyne, Karin Brouwers, Ann Brusseel, Vera Celis, Lode Ceyssens, An Christiaens, Sonja Claes, Griet Coppé, Cathy Coudyser, Caroline Croo, Rik Daems, Koen Daniëls, Sabine de Bethune, Piet De Bruyn, Mathias De Clercq, Herman De Croo, Jean-Jacques De Gucht, Dirk de Kort, Ingeborg De Meulemeester, Marnic De Meulemeester, Jos De Meyer, Jenne De Potter, Annick De Ridder, Jo De Ro, Gwenny De Vroe, Matthias Diependaele, Bart Dochy, Michel Doomst, Jan Durnez, Jelle Engelbosch, Martine Fournier, Cindy Franssen, Danielle Godderis-T'Jonck, Andries Gryffroy, Kathleen Helsen, Marc Hendrickx, Jan Hofkens, Lies Jans, Vera Jans, Sofie Joosen, Ward Kennes, Marino Keulen, Kathleen Krekels, Jos Lantmeeters, Bert Maertens, Marius Meremans, Bart Nevens, Katrien Partyka, Lorin Parys, Lydia Peeters, Peter Persyn, Jan Peumans, Joris Poschet, Grete Remen, Tinne Rombouts, Freya Saeys, Willem-Frederik Schiltz, Katrien Schryvers, Willy Segers, Nadia Sminate, Ann Soete, Bart Somers, Valerie Taeldeman, Martine Taelman, Emmily Talpe, Ludo Van Campenhout, Koen Van den Heuvel, Tine van der Vloet, Kris Van Dijck, Miranda Van Eetvelde, Jan Van Esbroeck, Paul Van Miert, Karim Van Overmeire, Peter Van Rompuy, Mercedes Van Volcem, Manuela Van Werde, Wilfried Vandaele, Francesco Vanderjeugd, Sabine Vermeulen, Johan Verstreken, Peter Wouters, Herman Wynants

NEEN-stemmen:

Imade Annouri, Rob Beenders, Jan Bertels, Bart Caron, John Crombez, Kurt De Loor, Caroline Gennez, Yamila Idrissi, Yasmine Kherbache, Renaat Landuyt, Ingrid Lieten, Elisabeth Meuleman, An Moerenhout, Ingrid Pira, Els Robeyns, Björn Rzoska, Hermes Sanctorum-Vandevoorde, Tine Soens, Bruno Tobback, Güler Turan, Freya Van den Bossche, Elke Van den Brandt, Christian Van Eyken, Bart Van Malderen, Wouter Vanbesien, Joris Vandenbroucke

ONTHOUDINGEN:

Guy D'haeseleer, Chris Janssens, Stefaan Sintobin

